

Assisi Szent Ferenc Római Katolikus Általános Iskola (Szögliget)

Pedagógiai program 2025

Hatályos 2025. szeptember 1-től

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK.....	2
Bevezetés	4
Küldetésnyilatkozat.....	5
Személyi feltételek	6
Az iskola működési feltételei.....	6
A tanulási környezet.....	6
Iskolánk tartalmi munkája.....	7
A nevelés és oktatás jellemzői	7
1. fejezet: NEVELÉSI PROGRAM	9
1.1.) Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	9
1.1.1.) A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei	9
1.1.2.) Kiemelt célok, feladatok.....	9
1.1.3.) Pedagógiai munkánk célja	9
1.1.4.) A nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai, közvetítendő értékek	11
1.1.5.) Erkölcsei elvárások a tanulóktól	12
1.2.) A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	12
1.2.1.) A keresztény nevelés alapelvei, értékei.....	12
1.2.2.) A személyiségfejlesztés kiindulópontjai.....	13
1.2.3.) A tanulók személyiségének a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével történő fejlesztése	13
1.3.) A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	14
1.3.1.) Az egészségfejlesztés általános célja.....	15
1.3.2.) Az életmód és az egészségmagatartás jellemzői tanulóink körében.....	15
1.3.3.) Az egészségnevelés humán erőforrásai.....	16
1.3.4.) Az egészségfejlesztés helyi céljai és feladatai.....	16
1.3.5.) A fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok.....	17
1.3.6.) Az Assisi Szent Ferenc Római Katolikus Általános Iskola drogstratégiája.....	18
1.4.) A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	19
1.4.1.) Közösségépítő tevékenységek	20
1.4.2.) A közösségfejlesztés további feladatai	21
1.4.3.) Iskolai rendezvények, jeles napok, ünnepségek.....	22
1.5.) A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	22
1.5.1.) A keresztény pedagóguskép (A Teremtő munkatársa az emberformálásban)	22
1.5.2.) Erkölcsei elvárások a tanároktól	23
1.5.3.) A keresztény nevelő hitvallása.....	23
1.5.4.) A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:.....	23
1.5.5.) Az osztályfőnök feladatai és hatásköre	24
1.6.) A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	25
1.6.1.) Az intelligenciaterületek, a tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	25
1.6.2.) A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása.....	25
1.6.3.) A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése	26
1.6.4.) Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő tevékenységek	27
1.6.5.) A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	27
1.6.6.) A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	28
1.7.) A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	28
1.8.) A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	28
1.8.1.) A szülők és a pedagógusok együttműködésének fórumai	29
1.8.2.) Hagyományos programjaink, amelyek keretében a szülők és a pedagógusok együttműködése megvalósul.....	29
1.8.3.) Erkölcsei ajánlások a szülőknek.....	29
1.9.) Tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai.....	29
1.10.) A felvétel és az átvétel helyi szabályai	30
1.11.) Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	31
1.11.1.) Az elsősegélynyújtás iskolai programja.....	31
1.11.2.) Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás.....	32
2. fejezet: HELYI TANTERV	34
Bevezető	34
2.1. A módosított 2020-as NAT-hoz, kerettantervekhez illeszkedő tantárgyak és óraszámok	34

2.1.1.) Iskolánkban az egyes évfolyamokon tanított tantárgyakat és azok óraszámait az alábbi táblázatokba rendezett óratervek foglalják össze 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben:.....	34
2.1.2.) Iskolánk tantárgyi rendszere 2023/2024-es tanévtől felmenő rendszerben	36
2.1.3.) A kötelező tantárgyak tananyagai.....	36
2.1.4.) Nem kötelező (választható) foglalkozások, műhelymunkák	36
2.1.5.) Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	36
2.2.) A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai.....	37
2.3. Pedagógiai feladatok megvalósítása	37
2.3.1.) Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	37
2.3.2.) A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	38
2.3.3.) Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	38
2.3.4.) A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	38
2.4.) A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	39
2.5.) Választható tantárgyak, foglalkozások, ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai.....	39
2.5.1.) Választható tantárgyak iskolánkban	39
2.5.2.) Választható foglalkozások.....	39
2.5.3.) A pedagógusválasztás szabályai.....	39
2.6.) A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei ..	39
2.6.1.) A tanulók értékelése.....	39
2.6.2.) Az értékelés formái	40
2.6.3.) Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje.....	41
2.6.4.) Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	41
2.6.5.) A kiemelkedő teljesítmények elismerése.....	43
2.7.) A magasabb évfolyamra lépés feltételei	44
2.8.) A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	44
2.9.) A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek.....	45
2.10.) Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek.....	47
2.10.1.) Egészségnevelés a tanórákon	47
2.10.2.) Egészségnevelés területei tanórán kívül.....	47
2.10.3.) Egészségnevelés az alsó tagozaton	48
2.10.4.) Egészségnevelés a felső tagozaton	49
2.10.5.) Az egészségnevelés módszerei.....	50
2.11.) A környezeti nevelés tanórai és tanórán kívüli lehetőségei.....	52
2.12.) A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	55
2.13.) Esélyegyenlőséget szolgáló tevékenységek, intézkedések	55
2.14.) A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	55
2.14.1.) A magatartás értékelésének szempontjai	56
2.14.2.) A szorgalom értékelésének szempontjai.....	56
2.15.) A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek.....	57
2.15.1.) Az iskola gyermekképe és az iskola ebből fakadó feladatai.....	57
2.15.2.) A képzés szakaszai	58
2.15.3.) A tanórai foglalkozás a tanulók részvétele szempontjából.....	60
2.15.4.) Az iskolánkban alkalmazott tanítás- és tanulásszervezési módszerek	61
2.16.) Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	63
2.17.) Egész napos iskola – Egésznapos iskola	64
MELLEKLET.....	65
A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke.....	65
A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA.....	69

Bevezetés

A Ménes-völgyi Tudásvető Alapítványi Általános Iskola 2006. szeptember 1-jétől működött Szögligeten.

Az iskola nevelési-oktatási rendszerének kialakításánál a pedagógiai tevékenység belső tényezői mellett az intézményt körülvevő társadalmi környezetnek fontos és meghatározó szerepét, befolyását nem hagyhattuk figyelmen kívül, hiszen a térség egyike Magyarország legelmaradottabb régióinak. A három irányból (5-25 km) érkező gyerekek 20-22 településről érkeztek nap mint nap, képviselve a régió legkisebb és a legnépesebb településeit, s képviselve a legkülönbözőbb társadalmi rétegeket.

2023 februárjában az utóbbi időszak gazdasági nehézségeinek hatására, a felvállalt feladataink, céljaink eredményesebb képviselése, biztosítása érdekében az iskola fenntartására az Egri Főegyházmegye képviselőjét kereste föl a fenntartói jog átadásának lehetőségével a Ménes-völgyi Tudásvető Alapítvány – mint fenntartó – és a Ménes-völgyi Tudásvető Alapítványi Általános Iskola képviselője. A segítő, támogatói szándék megtagasztalásának eredményeképpen

2023. szeptember 1. napjától az alapítvány az iskola fenntartói jogát átadja az Egri Főegyházmegye számára.

Az iskola új neve: Assisi Szent Ferenc Római Katolikus Általános Iskola

„A katolikus, az egyházi iskola nem azt jelenti, hogy ott papok tanítanak, hanem azt, hogy ott keresztény világnézeti alapon folyik az oktató-nevelő munka. A hívő tudósok ezreinek példája mutatja, hogy a keresztény világnézet a legkevésbé sem ellenkezik a természettudományos ismeretekkel. Ugyanakkor azt is mindenki tapasztalja, hogy a jó ismerete még senkit sem tesz jóvá, arra rá is kell nevelni az embereket. Ezért nem elég, ha az iskola csak tanít, hanem nevelnie is kell. A keresztény iskola a keresztény erkölcsi elvek alapján, Jézus tanítása és a tízparancsolat alapján nevel. Ugyanakkor arra is ránevel, hogy tiszteletben kell tartani a másként gondolkodó emberek meggyőződését. A katolikus iskolába természetesen elsősorban a hívő szülők gyermekeit várjuk, de jelentkezhetnek mindazok, akik elfogadják a keresztény nevelést. Az erkölcsi nevelés szükségessége egyértelmű, ha belátjuk, hogy az erkölcsi megújulás nem valósul meg „magától”, hanem nevelőmunkát kíván. Ezt kínáljuk a keresztény neveléssel, a hitoktatással, a keresztény iskolákkal...” – A fenntartó szándékaival egyetértve ezt kínálja a szögligeti Assisi Szent Ferenc Római Katolikus Általános Iskola is.

Iskolánk jellemzői – a katolikus iskolák jellemzőivel összhangban:

- ✓ szeretetteljes légkör;
- ✓ gyermekközpontúság – a gyermek mindenben való közreműködésének serkentése
- ✓ a gyerekek figyelmességre, udvariasságra, empátiára, elfogadásra, egymás gyarlóságainak elviselésére, megbocsátásra nevelése;
- ✓ önzetlenség, keresztény szeretet és az arra való törekvés;
- ✓ az örömszerzés és békességre törekvés, békességteremtés szándéka;
- ✓ felelős, értelmes, aktív és kreatív közösségi emberek formálása;
- ✓ az ember Isten terve szerinti egyéniségének kibontakoztatására törekvés, a komplex személyiségfejlesztés szándéka – törekvés minden képesség kibontakoztatására;
- ✓ „jóembernevelés”: értelmi, érzelmi, akarati fejlesztés a különböző és egyedi módszerek ötvöztetésével – a régi, jól bevált hagyományok alkalmazásával és az újra való nyitottsággal;
- ✓ nyitottságra törekvés Isten, mások, önmagunk és a világ felé.

„A 2000-ben jóváhagyott Magyar katechetikai direktórium 4.2.1. pontjában hármass nevelési követelményt állít a katolikus iskoláknak: „1. A katolikus iskolákban tanuló növendékek nevelésének elsődleges célja, hogy ne csak értékes, becsületes emberek, hanem elkötelezett keresztények is legyenek. Ez azt kívánja, hogy a nevelői munka krisztocentrikus legyen: minden pedagógus és növendék magatartásának mintájául Jézus Krisztus tanítását és példáját tartsa szem előtt.(...) 2. A katolikus iskolákban követelmény a katekézis és a tantárgyak megfelelő színvonalú oktatása. (...) 3. A nevelés célkitűzései közé tartozik a hazaszeretetre való nevelés anélkül, hogy más nemzetet, annak kultúráját, szokásait lebecsülnék, vagy sértenék. Ugyanakkor a keresztény nevelőnek tudatosítania kell a gyermekek lelkében, hogy ennek az országnak az alapítói szentek voltak, és hazánkat Szent István a Szűzanya pártfogásába ajánlotta. (...)” (Egri Főegyházmegye)

Küldetésnyilatkozat

Iskolánk jelmondata, mottója Bosco Szent János gondolata:

„Ne vesztessétek az időt, tegyetek nagyon sok jót, ezt nem bánjátok meg sohasem.”

A sok jócselekedetre törekvés, biztatás összhangban van azzal az értékteremtő és értékmegőrző iskolai közeg megteremtési szándékával, melyben minden gyermek ösztönzést és irányítást kap személyiségfejlődésének, képességeinek, tehetségének, érdeklődésének leginkább megfelelő tanulási és szabadidős tevékenységi formák megválasztására. Olyan iskolai életrend, légkör kialakítására törekszünk, amely az iskolai közösség mindennapi életében elősegíti, hogy a tanuló folyamatosan tapasztalja az egyének és a csoportok kölcsönös megértésének, együttérzésének, segítőkészségének előnyeit, ezek hiányának hátrányos következményeit. Célunk, hogy...

- ✓ a sokszínű tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon tanítványaink képességeinek, készségeinek, ismereteinek, kompetenciáinak, intelligenciaterületeinek fejlesztése, s folyamatos tevékenykedtetésük eredményeképpen a mindennapi kommunikációs és élethelyzetekben egyaránt helytálljanak, használni tudják megszerzett ismereteiket, tapasztalataikat, s képesek legyenek önálló ismeret- és tapasztalatszerzésre;
- ✓ olyan konvertibilis tudást nyújthassunk, amellyel zökkenőmentesen be tudnak lépni tanítványaink a középfokú nevelési-oktatási, ill. a szakképesítés megszerzésére felkészítő életszakaszra;
- ✓ a biztos tárgyi tudás mellett a projekt- és jeles napok, a témahetek és témanapok vagy az erdei iskolai és tehetségfejlesztő táborok programjának megvalósítása során a gyermekeket megtanítuk a változásokhoz alkalmazkodásra, a kreatív gondolkodásra, a tanulni tudás biztonságára, és elérjük, hogy a tudásvágy hajtóereje legyen személyiségük fejlődésének, s mindezzel megalapozhassuk az élethosszig tartó tanulást.

Célunk továbbá, hogy

- ✓ az egésznapos iskola keretei között, annak lehetőségeit kihasználva elősegítsük a célorientált, produktív gondolkodást, a hagyományos tapasztalatok bővítését, a belső összefüggésekre koncentráló ismeretszerzést; mindezt a tanulók igényeihez, ill. a kor elvárásaihoz igazítva, kiaknázva a modern technika, az informatika korszerű eszköztára nyújtotta lehetőségeket;
- ✓ a tanórákon és a szabadidős foglalkozásokon kialakítsuk tanítványainkban a helyes, egészséges értékelés és önértékelés képességét, hogy meglássák társaikban az értéket, érezzék mások és önmaguk megbecsülésének fontos szerepét iskolás és majdan felnőtt korukban is;
- ✓ a környezettudatos gondolkodást és magatartást már kisiskoláskorban kialakítsuk „ökoiskolánk” állandó felszínén tartásával, annak tudatos megélésével;
- ✓ a szülőkkel és támogató partnereinkkel (önkormányzatok, művészeti iskolák, a történelmi egyházak, a járási és megyei oktatási szervezetek, az edelényi, kazincbarcikai és miskolci középiskolák, a Miskolci Egyetem, Aggteleki Nemzeti Park, MATEHETSZ, helyi támogató vállalkozók) történő együttműködésre alapozva segítsük tehetségük kibontakoztatását,
- ✓ az új társadalmi és szülői igényeket figyelembe véve s környezeti adottságainkat, lehetőségeinket kiaknázva olyan korszerű, innovatív iskolát működtessünk, amely megfelel a jelen és jövő kihívásainak, elvárásainak;
- ✓ az egészséges életmódra, életvitelre nevelést megvalósítsuk a mindennapos testmozgáson túl a helyes szabadidős tevékenységekre is lehetőséget és példát adva;
- ✓ tovább építsük, ápoljuk iskolai életünk „hagyományrendszerét”.

Nevelőtestületünk tagjai nyitottak az új pedagógiai módszerek elsajátítására és alkalmazására. Elkötelezetten vállaljuk, hogy a nevelés-oktatás tartalmi munkája során felkaroljuk az ebbe a régióba született tehetségeket, igyekszünk kompenzálni hátrányaikat, hogy mindezzel megvalósíthassuk a valódi esélyteremtést.

A gyermekek iránt érzett felelősség tudatában, a tudásba vetett hittel vállaljuk céljaink megvalósítását.

Pedagógiai hitvallásunk:

„Ha a gyerek úgy él, hogy megértik, megtanulja ő is a türelmet. Ha a gyerek úgy él, hogy bátorítják, megtanulja ő is a bizalmat.

Ha a gyerek úgy él, hogy dicsérik, megtanul ő is igazságos lenni. Ha a gyerek biztonságot érez, megtanul ő is bizakodva élni.

Ha a gyerek úgy él, hogy mellé állnak, megtanulja ő is szeretni magát.

Ha a gyerek úgy él mint társ, és mint barát, megtanul szeretetre lelni a világban.”

(Dorothy Law Nolte: Egy élet a kezében...)

Iskolánk pedagógusainak és vezetőségének hitvallása Szent Ferenc imádsága:

„Uram, adj türelmet, hogy elfogadjam, amín nem tudok változtatni,

adj bátorságot, hogy megváltoztassam, amit lehet; és adj bölcsességet, hogy a kettő között különbséget tudjak tenni.”

Iskolánk mindennapi kérése Szent Ferenc imájának folytatása:

*„Uram, tégy engem a Te békéd eszközévé,
hogy szeretetet vigyek oda, ahol gyűlölet van;
hogy megbocsássak ott, ahol megbántanak,
hogy összekössök, ahol szétválás van,
hogy reménységet keltsék, ahol kétségbeesés kóvó;
hogy fényt gyújtsak, ahol sötétség uralkodik,
hogy örömet vigyek oda, ahol gond tanyázik.*

*Ó Uram, segíts meg, hogy törekedjem,
nem arra, hogy megvigasztaljanak,
hanem, hogy én vigasztaljak meg másokat,
nem arra, hogy engem értsenek meg,
hanem arra, hogy én értek meg másokat,
nem arra, hogy engem szeressenek,
hanem, hogy én szeressek másokat...
Amen.*

Az intézmény adatai	
Az intézmény neve:	<i>Assisi Szent Ferenc Római Katolikus Általános Iskola</i>
Az intézmény székhelye, címe:	<i>3762 Szögliget, Dózsa György u. 29.</i>
Telefon:	<i>48/465-033</i>
OM-azonosító	<i>200773</i>
Honlap és e-mail:	<i>szentferencszogliget.hu.;szentferencszogliget@gmail.com</i>
Az intézmény fenntartója és felügyeleti szerve:	<i>Egri Főegyházmegye</i>
Az intézmény alaptevékenysége:	<i>A tanköteles korú gyermekek általános iskolai nevelése, oktatása</i>
Az intézmény jogállása:	<i>Önálló jogi személy</i>
Az intézmény gazdálkodása:	<i>Önállóan gazdálkodó költségvetési szerv.</i>

Az iskola társadalmi környezete

„Nem az a fontos, hogy honnan jössz, hanem az, hogy hová mész.” (Ilyés Gyula)

Szögliget a Bódva-völgytől északra, a Ménes-patak partján található község. Már a honfoglaláskor egy nagyobb település volt (szétszórt hun, avar törzsek maradványai). A XIII. század második felében már magyar lakosságú településként szerepelt az oklevelekben. A falu római katolikus temploma a várral egy időben épült, a református templom 1789 és 1800 között. Két iskola működött felekezetek szerint.

A népesség csökkenése az 1960-as évektől megfigyelhető Szögligeten. Többen ingáznak, de a fiatalok közül sokan inkább a végleg elköltözést választják. Ez a csökkenő lakosságszám betudható a születések csökkenésének és az elvándorlásnak is.

Iskolánk tanulói Szögligetről és a környező településekről érkeznek hozzánk kelet, dél és nyugat irányából 20-21 településről. A gyerekek és szüleik életének, kulturális igényeinek, szokásainak megismerése elengedhetetlen számunkra. Erős szociokulturális háttérrel rendelkeznek, ami természetesen egyfajta életminőséget, filozófiát és életvezetési attitűdöt is jelez, ezért ezeket programjaink elindításánál, tervezésénél, a siker és eredmény elérése érdekében figyelembe kell vennünk. A családi tradíciók, a szellemi értékek becslése miatt a szülők, nagyszülők, nevelőszülők fontosnak tartják, s kiemelt figyelmet fordítanak gyermekeik képességeinek, ismereteinek fejlesztésére, odafigyelnek gyermekük mentális és fizikai fejlődésére. Iskolánk pedig ezt jóértelemben kihasználva kívánja kiegészíteni, kiaknázni. S végső közös célunkat Sík Sándor szavai foglalják össze legszebben:

*„Embernek lenni!
Csak-embernek, semmi egyébnek,
De annak egésznek, épnek,
Föld-szülte földnek
És Isten-lehelte szépnek!”*

Személyi feltételek

Az emberi erőforrás ellátottság megfelelő, a feladatellátáshoz a következő szükséges létszámkeret áll a rendelkezésünkre: 14 pedagógus 4 nevelő, oktató munkát közvetlenül segítő kolléga és 4 funkcionális feladatot ellátó dolgozó. A pedagógusok közül 6 tanítói, 8 tanári végzettségű, közülük 6 fő többdiplomás. Évente több óraadó pedagógus teszi lehetővé, hogy közel 100 százalékos legyen a szakos ellátottság.

Pedagógusaink lelkes, az új befogadására, megismerésére kész, képzett szakemberek. Mindannyian vallják, hogy az új nevelési eszméket csak úgy lehet eredményesen terjeszteni, ha nem rombolják le a jól bevált, hagyományos eszméket. Így a hagyományos és új, a szabadság és a kötöttség közötti egyensúly megtartása jellemzi a nevelőtestületet.

Az iskola irányítását az igazgató látja el. Az igazgató munkáltatói és bér gazdálkodási jogkörrel rendelkezik. A feladatokat a munkaköri leírás tartalmazza.

Az iskola működési feltételei

Az iskola épületében 9 tanterem van, további osztálytermek kialakítására törekszünk pályázati lehetőségek igénybe vételével. Az épület vízvezetékekkel, vizesblokkal ellátott. A központi fűtés megoldott (fatüzelésű kazánnal), a tantermekben energiatakarékos fénycsőes világítás van. Az önkormányzati és energetikai pályázati lehetőségnek köszönhetően napelemek segítenek a villamosenergiával történő takarékoskásban. Az udvaron parkosított terület található (gyümölcs- és díszfák, díszcserjék, kis zöldségeskert, gyógynövények, virágok). Az iskola épülete lehetőséget biztosít – igaz, szűkösén, minden helyet jól kihasználva – az osztályok és foglalkozási csoportok elhelyezésére, az egésznapos iskola megvalósítására, a művészeti iskolák által nyújtott lehetőségek biztosítására (képzőművészeti, furulya és színjáték tanszakok).

A tanulási környezet

Az iskola törekszik arra, hogy a nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsen tanulóinak. A berendezéseket a tanulószervezési módszerekhez igazodva tudjuk rugalmasan átrendezni. Minden terem

rendelkezik internet lefedettséggel és prezentációs eszközökkel, amelyeket az iskolai laptopokkal kiegészítve tudunk jól hasznosítani a tanórákon, a foglalkozásokon. Az IKT és digitális eszközökhöz történő hozzáférés minden tanórán, minden tanuló és pedagógus számára biztosított.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek

Az iskola biztosítja a tanulók képességeinek megfelelő egyénre szabott tanulási lehetőségeket. Fontosnak tartjuk, hogy az iskola kompenzálni tudja a családi -és településszerkezeti hátrányokból adódó különbségeket. Kiemelkedő feladatnak tekintjük az egy vagy több területen tehetséges, hátrányos és halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók képességének kibontakoztatását, kompetenciájának fejlesztését, hátrányainak kompenzálását a tanulókhöz illeszkedő módszertani eljárások alkalmazásával (gyógy pedagógus, fejlesztő pedagógus, egyéni fejlesztési terv, tanulást-tanítást segítő speciális eszközök). A tehetséggondozás a tanórákon kívül a képességkibontakoztató foglalkozásokon is zajlik.

Képességkibontakoztatás támogatása

Az oktató-nevelő munka fontos összetevője a tanulói teljesítmény értékelése, amivel folyamatosan nyomon követjük a tanulási folyamat hatékonyságát, a tanulók aktuális fejlettségi szintjét, motiváltságát, készség és képesség fejlődési szintjét. Ennek eredményeképpen a pedagógus útmutatást tud adni a továbbhaladás módjairól. Az értékeléskor figyelembe vesszük az életkori sajátosságot, a meghatározott pedagógiai célokat.

Iskolánk tartalmi munkája

Iskolánk az ismeretközvetítés mellett képességfejlesztő, érték - és normaközvetítő, szocializáló, valamint személyiségformáló funkciókat lát el. Arra törekszünk, hogy minden gyerek a saját adottságainak, kulturális, szociális háttérének, motivációjának leginkább megfelelő tevékenységekkel, hatásokkal találkozzon. Programunk alakításánál figyelembe vesszük, hogy minden gyerek más-más személyiség.

Fő alapelvünk a gyermekközpontúság, egy családi szellemű, életszerű iskola keretei között. Mindent igyekszünk megtenni azért, hogy a gyerekek szívesen járjanak iskolába, jól érezzék magukat, miközben kellő alapossággal sajátítják el a szükséges ismereteket; tartsák fontosnak a tanulást, és mindemellett megvalósíthatják önmagukat. Úgy véljük, ezek segítik elő személyiségük kibontakoztatását, majdani hivatásuk megtalálását.

Célunk, hogy megalapozzuk a kreatív, innovatív, a világra nyitott, egyéni teljesítményre és csoportmunkára egyaránt képes, korszerű, több területen is mobilizálható tudással rendelkező, a piacgazdaságban talpon maradni képes személyiség kifejlődését.

Célunk biztos alapokat adni a tanulóknak, amelyre bármilyen irányú későbbi tanulmányok épülhetnek.

Célunk, hogy minden gyerek számára lehetőséget biztosíthassunk a neki legmegfelelőbb, általa legszívesebben végzett tevékenység gyakorlására, képességei ilyen irányú fejlesztésére.

Célunk továbbá az, hogy mindig alkotó, testileg-lelkileg egészséges, harmonikus személyiségek kibontakoztatását tegyük lehetővé iskolánk falai között.

Mindezeket élményszerű tanítási-tanulási folyamat keretei között a tanulási technikák tanításával, a szorgalom és az akaraterő növelésével, a beszéd- és vitakészség fejlesztésével segítjük.

Évfolyamonként minden tanévben egy osztályt indítunk.

A nevelés és oktatás jellemzői

Az iskola képzési programját a nevelési céloknak alárendelten alakítottuk ki.

Iskolánkban egységes alapú, de személyre szóló differenciált képzést nyújtunk. A gyerekek egyéni tapasztalatokkal, attitűdökkel, képességekkel és tanulási stílusokkal rendelkeznek, így az individuális tanulás mellett szeretnénk kialakítani a tanulóknak az együttműködés sokféle készségét is. Olyan helyzeteket teremtve a kooperatív tanulási technikákkal szervezett csoportmunkák során, hogy az építő egymásrautaltság, az egyéni felelősség, egyenlő részvétel és a párhuzamos interakciók együtt valósulhassanak meg.

Hangsúlyozottan jelenik meg az aktív, felfedező/felfedeztető, tevékenységen, saját élményeken alapuló tanulás, amelynek a legfontosabb célja, hogy a tanulók kompetenciáit fejlessze, valamint azokat kreatívan alkalmazza.

Az együttműködésen alapuló differenciált módszerek, a páros és csoportmunkák, a kooperatív technikák tantárgyi programokba való beépítésével, az eltérő haladási ütem lehetőségének biztosításával, kis csoportos tehetségfejlesztő programokkal, egyéni fejlesztési tervek elkészítésével tudjuk megvalósítani a személyre szóló képzést, az egyéni bánásmódra való törekvést.

Rendszeresen szervezünk multidiszciplináris foglalkozásokat (témahét, projekt nap, tanulmányi kirándulások, erdei iskolák, tematikus táborok) amelynek célja a tantárgyak szervezett, összefüggő kapcsolódó tartalmának integrálása.

Az egésznapos oktatás tanítási óráin növeljük a módszertani ismeretek arányát (pl. tanulásmódszertan, kommunikáció, önismeret, az informatikai eszközök helyes használata, az internet alkalmazása), a tradicionális tárgyakat pedig a XXI. századnak megfelelő technikai felszereléssel, differenciált tevékenységformákkal igyekszünk tanítani.

Mindemellett kiemelt szerepet szánunk az olvasásnak, a hagyományos művészetek tanításának és gyakorlásának, az egyéni és kiscsoportos felfedezettő, forrásfeldolgozó módszertani eljárásoknak.

Az egyéni képességek és tehetségek kibontakoztatását, az egyéb területeken mutatkozó nehézségek kompenzálását a tanulásszervezés sokoldalú módszereivel, kívánjuk megvalósítani. Olyan tanítási módszerekkel, mely lehetővé teszi a tanulók személyiségének fejlesztéséhez szükséges tevékenységek együttes alkalmazását. A tanárok számára lehetőség nyílik csoportmunka, a „koopos órák” szervezésében a sokféle képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatására. A tehetségkibontakoztatásra, a tehetséggondozásra e módszerek – a differenciált feladatok, az önálló tanulás módszerének elsajátíttatása, a csoportszervezés, fejlesztő programok felhasználása - kiváló lehetőséget nyújtanak.

Mivel tudjuk, hogy különbségek mutatkoznak a gyerekek érzelmi, intellektuális, szociális fejlettségében és adottságaik, tanulási stratégiáik, érdeklődésük, szociális háttérük, motiváltságuk nem azonos, a művészetek kifejezési technikáinak alkalmazásával is olyan készségeket és képességeket szeretnénk fejleszteni, amelyekre a személyiségfejlődés szempontjából nagy szükség van. Az alkotás, a mozgás nemcsak célunk, hanem eszközünk is.

Az iskola szülőkkel történő kapcsolattartásának, kommunikációjának jellemzői

Tanulóinkon keresztül a szülőkhöz személyesen juttatjuk el információinkat, terveinket: személyes beszélgetések, telefonos kapcsolattartás, közösségi portálok, írásos levelek, tájékoztatók kiküldése útján.

Nyílt tanítási napokat szervezünk évente két alkalommal.

Rendszeresen fogadóórát tartunk tanítványaink szülei számára.

Kulturális rendezvényeinkre (projektnapok, farsang, a tanév gyöngyszemei, iskolai ünnepségek stb.) a szülőket (és a támogatókat, a partnerintézményeket is) meghívjuk.

A leendő tanítványaink szüleikkel óralátogatáson, összevont szülői értekezleteken vesznek részt.

1. FEJEZET: NEVELÉSI PROGRAM

„Ki gondolatot vet, tettet arat;
Ki tettet vet, szokást arat; .
Ki szokást vet, jellemet arat;
Ki jellemet vet, sorsot arat.” .
(Samuel Smiles)

1.1.) Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1.) A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

A hatályos köznevelési törvényben megfogalmazott alapelvek alapján az Assisi Szent Ferenc Római Katolikus Általános Iskola alapelvei:

1. Olyan hagyományokra épülő erkölcsiség és szellemiség kialakítása, amelyben az ember a legfőbb érték.
2. A gyermekek harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődésének biztosítása.
3. Az egészséges személyiség kialakulása érdekében a környezettudatos magatartás, valamint az egészséges életmód szokásrendszerének megalapozása.
4. A gyerekek életkori sajátosságait figyelembe véve készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, érzelmi és akarat tulajdonságaik, műveltségük tudatos fejlesztése, amelyekkel törekszünk a társadalmi leszakadás megakadályozására, az esélyegyenlőség megteremtésére.
5. Az egyéni bánásmódon, a gyermek elfogadásán, a bizalmon, a szereteten, az empátián alapuló pedagógiai kultúra.
6. Értékközvetítés és értékteremtés, ahol az érték a tevékenység eredményeként jelenik meg.

1.1.2.) Kiemelt célok, feladatok

„Az iskolánk feladata, hogy összhangot teremtsen: egyfelől a műveltség és a hit, másfelől a hit és a mindennapi élet között. A gyermekeknek a tanulás, érdeklődés etc. szintén hivatásbeli kötelessége. Aki nem teljesíti vagy elhanyagolja – keresztény voltában is sérül. A tudás megszerzése szellemi igényességet is jelent. Állandó gyermeki lelkületet, örök fiatalságot: aki mindig minden után érdeklődik, aki keres, gondolkodik, aki nagyobb értéknek tartja új ismeretek szerzését a pénzszerezésnél. A tudás nem öncél, hanem eszköze az emberségben való kiteljesedésnek.

Ez a szintézis a különböző tudományokba rendeződött emberi tudás sokféle tartalmának megismerése által valósulhat meg, az evangéliumi üzenet fényében és azoknak az erényeknek kifejlesztésében, amelyek a keresztény embert jellemzik.

Iskolánk katolikus, ökumenikus jelleggel működik. Az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világszemléletben, s ezt ki is nyilvánítja. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céljá. Iskolánk tudatosan vállalja a fiatalok nevelését, hogy vallásos lelkülettel, elkötelezettséggel álljanak helyt az életben.”

1.1.3.) Pedagógiai munkánk célja

„Segítse a diákokat, hogy a keresztény értékrendre építve művelt emberré, gazdag személyiséggé, Istent és embertársait szerető felelős polgárrá, tisztességes és emberséges alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.

A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.

Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki, illetve azt segítse elő.

A kudarc és sikertűrés készségeit fejlessze.

Nagy művészek, tudósok hithez, Egyházhoz való viszonya a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatása álljon példaként diákjaink előtt.

Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és kreativitását. Hagyományainkat, ünnepeinket megismertesse, átörökítse, élővé tegye. A kulturált szórakozás igényét alakítsa.” (Egri Főegyházmegye)

Iskolánk fontos feladata, hogy hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához; segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Fontosnak tartjuk, hogy képessé váljanak érzelmeik hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe való beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

A környezeti nevelés területén átfogó célunk, hogy elősegítsük a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. Fel kell készíteni a tanulókat arra, hogy természeti és társadalmi környezetünket megismerjék, védjék és formálják.

Ki kell alakítanunk a társadalmi együttéléshez, az önműveléshez, a munkavégzéshez, a testi és lelki fejlődéshez, valamint a továbbtanuláshoz szükséges alapvető képességeket és készségeket.

A magyar nyelv alapos ismerete, műveltségünk feltétele. Ezért nagyon fontos feladat a nyelvi-kommunikációs nevelés, az alapkészségek, az írás, olvasás, a helyes beszéd és nyelvtani ismeretek elsajátítása. Minden tárgy tanításánál nagy gondot kell fordítani a magyar nyelv helyes használatára, a tanultak értelmes kifejezésére, a szövegértési kompetencia fejlesztésére.

A matematikai nevelés területén is az alapkészségek kialakítására kell törekedni. A matematikatanítás célja a gondolkodási műveletek, az emlékezet, a megfigyelés, a megértés, a következtetés, a logikai ítélőképesség és az absztrakciós képesség fejlesztése.

Az idegen nyelvi képzésünk célja, hogy a tanulók hétköznapi helyzetekben megfelelő nyelvtudással rendelkezzenek. Szerezzék meg a fejlődéshez szükséges alapismereteket, legyen általános ismeretük az adott nyelvet beszélő országról idegen nyelvi kommunikációs szituációkban megállják a helyüket. A szóbeli és írásbeli kifejezőkészség, valamint a nyelvtani rendszer elsajátítása mellett előtérbe kell helyezni a nyelvtanulási kedv felkeltését játékos formában.

Az esztétikai nevelés fontos feladata, hogy a tanulóban alakuljon ki a szép iránti igény. Ez mutakozzon meg az iskola külső és belső rendjének, tisztaságának, otthonosságának a megteremtése és őrzése terén, valamint a rendszeres testápolásban és az ízléses öltözködésben.

Célunk, hogy gyermekeink ismerjék meg közvetlen környezetük történetét, népszokásait, az élő népi kultúrát, a velünk élő más nemzetiségek szokásait, kultúráját, valamint a hagyomány közösségteremtő erejét. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Fontosnak tartjuk, hogy kialakuljon bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése.

Az egészséges életmód, a fizikum fejlesztése olyan tevékenységrendszer, melynek célja az optimális testi-lelki fejlődés elősegítése. Ennek érdekében a testnevelőórákon és a sportkörön kívül is kihasználunk minden lehetőséget a mozgásigény kielégítésére.

Célunk, hogy tanulóinkat arra ösztönözzük, legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek alkalmazására. Fontosnak tartjuk, hogy képessé váljanak lelki egyensúlyuk megővására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére, valamint, hogy motiváljuk és segítsük őket a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Megfelelő figyelmet kell szentelni a családi életre nevelésre, és a nemek közti társas kapcsolatok javítására.

Célunk, hogy megteremtjük annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. Fontosnak tartjuk a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és vitakultúra fejlesztését.

Alapvető emberi normák betartására neveljük tanítványainkat. Meg kell tanítani, elfogadni mások „más”-ságát, tisztelni az emberi méltóságot.

Célunk a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Fontosnak tartjuk a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását, fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, az együttérzés, a segítőkészség, a tiszteltet, a tisztesség, a türelem, a megértés és az elfogadás.

Gondoskodniunk kell a különböző képességű, illetve az eltérő ütemben fejlődő tanulók egyéni fejlesztéséről. Ennek érdekében figyelembe kell venni a tanulók egyéni képességeit, a tananyag kiválasztásában, feldolgozásában a tanórai és tanórán kívüli munkában nélkülözhetetlen módszerként kell alkalmazni a differenciálást.

A tanulás tanítása ebben az életkori szakaszban az iskolai munka legfontosabb feladata. Fontos hogy a tanítás-tanulás során a tananyagban, tevékenységben rejlő lehetőségeket kihasználva a képzés intervalluma alatt tudatosan fejlesszük a tanuláshoz szükséges készségeket, képességeket, a pszichikus funkciókat, a gondolkodási műveleteket.

Célunk, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás a pénz világa és a fogyasztás területén.

Nevelő-oktató munkánk során nagyon fontos, hogy a szellemi és testi fejlesztés mellett a tanulóknak minél több praktikus ismeret elsajátítására adjunk lehetőséget. A gyakorlati készségek és ismeretek az általános alpműveltség részeivé váltak. Ezért az informatikai, számítástechnikai, háztartási, gazdálkodási, technikai alapismeretek közvetítése, a mindennapi élethez szükséges gyakorlati készségek kialakítása nélkülözhetetlen a személyiség fejlesztésében.

Olyan intézményt működtetésén dolgozunk, amelyben az alábbiak teljesülnek:

A diákok számára az itt szerzett alapos tudás biztos belépőül szolgál a következő iskolafokra; az iskola esélyt teremt a hátrányok leküzdésére s a tehetség felfedezésére, kibontakoztatására, képességei kamatoztatására.

A munkatársak részére ambícióiknak megfelelő perspektívát nyújt, biztosítja a pedagógus életpályamodell megvalósulását. Hatékonyan működő szervezetként kiszámíthatóságot és folyamatosságot biztosít. Az intézményben dolgozók kapcsolata egymás tiszteletén, megbecsülésén alapul.

A fenntartónak egy korrekt együttműködéssel szabályszerűen működő, öntevékeny, eredményes, fejlődésre képes intézménye.

Szakmai szempontból sokat lehet tenni a tanári munka presztízsének emeléséért ott, ahol megőrzi a korábban felhalmozott szakmai, pedagógiai értékeket; a közösen kialakított célok érdekében koncentrálnak az olykor párhuzamosan működő szellemi és anyagi erőforrásokat; a közösség elfogadja az egyéniséget, az adottságbeli különbségeket, segíti az autonóm személyiség kialakulását.

A nevelő-oktató munkát a gyerekek szeretete, tisztelete jellemzi. A tanulók érzik, hogy a bennük rejlő értékeket tartjuk fontosnak. Változatos tevékenységi formákon keresztül elősegíti a tanulók adottságainak, képességeinek feltárását, fejlesztését, a tehetséggondozást.

Saját eszközeivel hozzájárul az esélyegyenlőség megteremtéséhez. Képessé kívánja tenni tanulóit az iskolai és tágabb környezetükben képződő információk befogadására, rendszerezésére, értékelésére és hasznosítására. A hagyományok és a kialakult értékek megőrzése mellett tág teret nyit minden újszerű tanuló, nevelő, szülői kezdeményezésnek.

Olyan személyi és tárgyi feltételeket biztosít, hogy a gyermek és a szülő egyaránt érezze: minden esélye megvan a tanulónak az értelmi és érzelmi fejlődésre.

1.1.4.) A nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai, közvetítendő értékek

Nevelési módszereink két nagy csoportba oszthatók:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	<i>Közvetlen módszerek</i>	<i>Közvetett módszerek</i>
Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	- követelés - gyakoroltatás - segítségadás - ellenőrzés - ösztönzés - projekt módszer - vita - kutató-felfedező módszer	- a tanulói közösség tevékenységének megszervezése-közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása - közös programok, hagyományok kialakítása - kooperatív tanulási módszer - játék (szerep és szituációs) - követelés - ellenőrzés - ösztönzés
Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	- elbeszélés - tények és jelenségek bemutatása - műalkotások bemutatása - a nevelő személyes példamutatása.	- a nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében - a követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	- magyarázat, beszélgetés - a tanulók önálló elemző munkája	- felvilágosítás a betartandó magatartási normákról - vita

Nevelő és oktató munkánkat akkor tekintjük sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjai

- minden tantárgyból megfelelnek a továbbhaladás feltételeinek,
- rendelkeznek azokkal a kompetenciákkal, melyek képessé teszik őket arra, hogy a középiskola követelményeinek a későbbiekben megfeleljenek,
- fontosnak tartják a tanulást, szívesen járnak iskolába, és kialakult bennük a belső igény a megszerzett tudás alkalmazására és bővítésére, azaz az egész életen át tartó tanulásra,
- ismerik, szeretik és védik a szűkebb és tágabb természeti és társadalmi környezetüket,
- ismerik és tisztelik az erkölcsi értékeket,
- rendelkeznek a keresztény emberre jellemző értékekkel, saját elhatározással és akarattal, empátiával és egészséges önbizalommal,
- a mindennapi élethelyzetekben és a különböző kommunikációs helyzetekben egyaránt helyt tudnak állni, a tudásuk „piacképes”, és a modern technológiákat is használni tudják.

1.1.5.) Erkölcsi elvárások a tanulóktól

A mai magyar társadalom nagyon sokféle. Így a gyermekek is sokféle hatásnak vannak kitéve. Alapvető elvárásunk, hogy elfogadják és befogadják az iskola üdvösségre és felelős tudásra irányuló tevékenységét, és ezt tudatosan ne akadályozzák. Tartsák be az emberi kapcsolatok szabályait. Csak az a fiatal lesz képes ellenállni a fogyasztói társadalom csábításainak, aki találkozott az élő Istennel. Ehhez a találkozáshoz segíthetjük hozzá a fiatalt, ha megszerettjük vele a csendes szemlélődést a természetben, ha értékes irodalmat, műalkotást, zeneművet adunk a kezébe. A keresztény ember magát és embertársait Isten egyszeri és megismételhetetlen csodájának tekinti.

Fiataljaink számára igazi útravaló a küldetéstudatuk kialakításában: „Ti vagytok a világ világossága.” (Mt. 5,14)

Kiemelt fogalmaink:

Az én harmóniájára vonatkozó értékek:

- az élet tisztelete,
- egészség, testi-lelki harmónia,
- esztétikus, kulturált környezet,
- önismeret,
- önművelés,
- vidámság, humor,
- kitartás.

A társas kapcsolatokra vonatkozó értékek:

- őszinteség,
- becsület,
- tolerancia,
- udvarias, illetudó viselkedés,
- alkalmazkodóképesség,
- felelősség.

- folyamatos tanulás, tudás,
- kreativitás,
- innováció,
- problémaérzékenység,
- igényesség,
- nyitottság,
- önérvényesítő képesség,
- helyi és nemzeti, nemzetiségi hagyományok ápolása.

A keresztény társadalom és világkép értékei:

- Isten szeretete
- hazaszeretet (a hazához, nemzethez való kötődés),
- magyarságtudat,
- identitástudat,
- európaiság,
- kulturális érdeklődés.

Összefoglalva az elvárások a következők:

- = belső igény a szent, a szépre, a jóra, és az igazra,
- = részvétel a vallásának megfelelő (római katolikus, református, görög katolikus) egyházi programokban,
- = tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt,
- = mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása,
- = alapos, rendszeres és pontos munka,
- = a rábízott feladatok lelkiismeretes elvégzése,
- = a házirend felelős betartása.

Az iskola a diákok nevelését a tanórákon túlmenően különböző, a lelki fejlődést szolgáló vallási programokkal, szakkörökkel, tanulmányi kirándulásokkal, sport- és kulturális események szervezésével biztosítja. Ezen a diákoknak erejükhez mértén részt kell venniük. Az iskola diákszervezetei ehhez ajánlást készíthetnek.

1.2.) A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.2.1.) A keresztény nevelés alapelvei, értékei

„Társadalmunkban, amelyet a kulturális pluralizmus jellemez, az Egyház nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy biztosítsa a keresztény gondolkodás jelenlétét. Az Egyháznak így sajátos feladata a nevelés, „...mert el kell ismernie, hogy nevelésre képes közösség, legfőképpen pedig azért, mert kötelessége hirdetni az üdvösség útját minden embernek, a hívők számára fel kell mutatnia Krisztus életét és állandó szorgoskodással segítenie kell őket, hogy ennek az életnek teljességére eljussanak.” A *Katolikus Iskola* című 1997-ben kiadott egyházi dokumentum szellemében valljuk, hogy a katolikus iskolában a nevelés és oktatás szoros egységben áll annak érdekében, hogy a fiatalokat a szabadság felelős használatára nevelje, hogy érzékük legyen a transzcendencia és az igazi értékek iránt, megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot, felülemelkedjenek a középserűségeken és egyre jobban elkötelezzék magukat Isten és az emberek szolgálatára. A keresztény nevelés alapja és példaképe az evangélium Jézusa. Ennek megfelelően az iskola azzal válik katolikus, ha az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban és vállalja a növendékek keresztény szellemű formálását. Nevelésünk négy alapelve: az igaz, a szent, a szép és a jó.” (Egri Főegyházmegye)

Nevelési programunk a nemzeti alaptantervben megfogalmazott értékekre, a római katolikus egyház és a saját iskolánk által megfogalmazott küldetésre, az értékekre és szükségletekre, valamint hagyományainkra épül.

1.2.2.) A személyiségfejlesztés kiindulópontjai

Az iskolába lépő tanulók korosztályukhoz viszonyított általános, szellemi, mentális és pszichoszomatikus fejlettsége jelentős eltéréseket mutat. Ezzel párhuzamosan további differenciáló elemeket jelentenek a szociokulturális háttér hatásaiból és az egyes részképességek különbözőségeiből adódó tényezők.

A hatékony személyiségfejlesztés alapja a tanuló egyéni sajátosságainak, szociális viszonyrendszerének minél alaposabb ismerete, valamint a fejlesztéshez szükséges magas szintű szakmai felkészültség. A személyiségfejlesztésben főleg a pozitív pedagógiai módszereket tartjuk fontosnak, melynek alapja, hogy minden tanulóban fellelhető valamilyen érték, amin keresztül az esetleges hiányosságok is eredményesebben kompenzálhatók.

A hatékony személyiségfejlesztés, az esélyegyenlőség szellemében a pedagógus – a tanuló – a szülő és szükség esetén speciális szakember őszinte, korrekt együttműködésével valósulhat meg.

1.2.3.) A tanulók személyiségének a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével történő fejlesztése

A tanulók erkölcsi nevelése

Feladat: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása, felelősségtudat elmélyítése, igazságérzet kibontakoztatása és a beilleszkedés elősegítése.

A tanulók értelmi nevelése

Feladat: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása, önálló gondolkodás, felelős életvitel.

A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése

Feladat: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

A tanulók családi életre nevelése

Feladat: A család jelentőségének kihangsúlyozása, szeretetkapcsolat, a harmonikus családminták közvetítése, felkészítés a családi életben felmerülő konfliktusok kezelésére, felelős párkapcsolat kialakítására, szexuális kultúra megismertetése.

A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Feladat: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása. Az önkéntesség és másokért való felelősségvállalás kialakítása, szociális érzékenység a hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő emberek iránt.

A tanulók akarati nevelése

Feladat: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

A tanulók környezeti nevelése

Feladat: A természet közvetlen megismerésére, környezettudatosságra, környezetkímélő magatartásra, a fenntarthatóságra nevelés. Ennek célja a természeti értékek megőrzése, ill. a környezetvédelemmel kapcsolatos feladatok megoldása elsősorban érzelmi indíttatás útján. Ezt a célt kívánja hatékonyan fejleszteni iskolánk ökoiskolai, valamint erdei iskolai programja is a kidolgozott környezeti nevelési program céljait erősítve. A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

A tanulók állampolgári nevelése

Feladat: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése, ennek keretében a honvédelmi nevelés alapjainak megismertetése. Nemzeti öntudat kialakítása és kohézió erősítése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Törvénytisztelt, az együttélés szabályainak betartása, emberi jogok tisztelete és erőszakmentesség, méltányosság. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

A tanulók nemzeti öntudatának kialakítása, hazafias nevelése

Feladat: A magyar népi kultúra értékeinek és hagyományainak megismertetése, a magyarság tágabb hazája történelmének, jelentős történelmi személyiségeinek és hagyományainak megismerése. Tudatosítsuk, hogy Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége.

A tanulók munkára nevelése, pályaeorientáció

Feladat: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása. Lehetőséget biztosítani, hogy kiválaszthassák a nekik megfelelő foglalkozást és pályát képességeiknek és érdeklődéseinek megfelelően.

A tanulók gazdasági és pénzügyi nevelése

Feladat: Az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás alapjainak megteremtése. A pénz világában való jártasság kialakítása a pénz biztonságos használata, a pénzzel való kockázatok, a rövid és hosszú távú pénzügyi célok megismerése.

A tanulók médiatudatosságra való nevelése

Feladat: A média és a közösségi portálok értelmező, kritikus használatának kialakítása, a médiától, a tömegkommunikácótól befolyásolt mindennapi élet értékes és értékelt megszervezése, tudatos kialakítása. A valóságos és a virtuális világ megkülönböztetése, a bizalmas és a nyilvános érintkezés szabályainak elsajátítása.

A tanulók egészséges életmódra történő nevelése

Feladat: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

A tanulók tanulásának tanítása

Feladat: Az érdeklődés felkeltése a tananyag iránt és útbaigazítás adása a hatékony tanulás módszertanában. Olyan ismeretek, módszerek átadása, amelyeket a tanulók széleskörűen képesek alkalmazni új helyzetekben valamint törekedjen az eredményességre, teljesítménynövelésre, értékelésre.

Kiemelten foglalkozunk olyan ismeretek nyújtásával, készségek, képességek fejlesztésével, amelyek segítséget adnak:

- a reális énkép kialakulásához,
- egymás elfogadásához,
- a minél könnyebb beilleszkedéshez,
- a hátrányok kompenzálásához,
- a sérülésből adódó problémák kompenzálásához, megoldásához,
- a minél harmonikusabb személyiségfejlesztéshez.

Iskolánkban fontos szerepet kap az erdei iskola program, ennek célja egy olyan komplex személyiségfejlesztés, amely révén fejlődnek mind a környezettel harmonikus, egészséges életvezetési képességek, mind a közösségi tevékenységekhez kapcsolódó szocializáció.

További tevékenységek: tehetséggondozás, tehetségfejlesztés, a képesség-kibontakoztató felkészítés, különféle szakkörök, ill. művészeti oktatás lehetőségének biztosítása.

Olyan személyiségjeggyel bíró tanulót kívánunk nevelni, aki:

- ✓ szellemileg, testileg, érzelmileg és erkölcsileg egészséges, kiegyensúlyozott életvitelre törekszik;
- ✓ meg akarja ismerni önmagát, igényességre, önfejlesztésre, önmegvalósításra törekszik;
- ✓ tanulni vágyó, szellemileg fogékony;
- ✓ ismeri és használja az alapvető tanulási, információkereső és -feldolgozó technikákat;
- ✓ életkori sajátosságainak megfelelően képes a természeti és társadalmi környezet megismerésére;
- ✓ képes a problémákat reálisan mérlegelni, dönteni, tervezni;
- ✓ következetes, toleráns, segítőkész, változásokra, változtatásokra képes;
- ✓ felelősséget vállal önmagáért és másokért;
- ✓ ismeri és szereti lakóhelyét, szűkebb hazáját, ragaszkodik kisebb és nagyobb közösséghez;
- ✓ az adott helyzetben képes illően viselkedni, jogainak, véleményének érvényt szerezni;
- ✓ képes arra, hogy csoportban társaival együtt dolgozzon, bekapcsolódik az iskola aktív közösségi munkájába;
- ✓ pályaválasztás során reális képet képes alkotni önmagáról.

1.3.) A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az elsősegélynyújtás, az önségítés feladatait, módszereit.

Iskolánknak minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését, képviselve a gyermekek érdekeit, jogait és kötelességeit.

Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegítjük a tanulók és a felnőttek egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást. A törvény értelmében személyi és tárgyi környezetével az iskola egésze segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok teljes körű egészségi állapotát javítják.

Célunk olyan támogató légkör megteremtése, melyben mind a gyerekek – fiatalok, mind a pedagógusok biztonságban, jól érezhetik magukat. Együttműködést alakítunk ki a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen. Kiemelt

jelentőséget tulajdonítunk az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret adva a lelki egészségfejlesztésnek és a tanácsadást biztosító programoknak.

Az egészségnevelési stratégia tervezése és megvalósítása során törekednünk kell a családokkal való együttműködő, intenzívebb kapcsolat kialakítására.

Az iskola a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

A WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség és cselekvésorientált tevékenység. Ha változásokat szeretnénk elérni, akkor még az ártalmakkal való találkozás előtt, a döntési szituációkat megelőzően kell segítséget nyújtanunk. Szakemberek meglátása szerint az általános iskolában eltöltött nyolc év alatt a legeredményesebb a beavatkozás.

Ezen programunk ennek a megvalósítására törekszik.

Jogi háttér

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 78.§ (3) és a kormány 20/2012.(VIII.31.) számú EMMI rendeletével elrendeli a teljeskörű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok meghatározását, az elsősegélynyújtás alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv készítését és az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek megfogalmazását.

További fontos feladatokról rendelkezik a 96/2000.(XII.11.)sz. országgyűlési határozat, "a Nemzeti stratégia a kábítószer-fogyasztás visszaszorítására", a 46/2003. (IV.16.)sz. országgyűlési határozat, az Egészség Évtizedének Johan Béla Nemzeti Programjáról, továbbá az 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről, 38. §. (1) bekezdés.

1.3.1. Az egészségfejlesztés általános célja

Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen:

- folyamatosan nyomon követni saját egészségi állapotát,
- az egészség megőrzésére,
- a veszélyeztető hatások csökkentésére,
- érzékelni a belső és külső környezeti tényezők megváltozását,
- érzékelni a környezeti tényezők megváltozásából fakadó hatásokat.

Az egészséget tehát alapvetően, mint a mindennapi élet erőforrását, nem pedig mint életcélként kell értelmezni.

Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi képességeket hangsúlyozza. Az egészségvédelem az a folyamat, mely képessé tesz mindannyiunkat arra, hogy egyre nagyobb mértékben javítsuk saját egészségünket. Az egészségnevelés célja, hogy segítse elő az életmód javításával az egészség megtartását, a betegségek megelőzését.

Az egészségvédelem és az egészséges életmódra nevelés minden gyerekkel foglalkozó intézmény alapvetően fontos feladata, mert a teljes emberi élet alapfeltétele a test-lélek-szellem egységének, harmóniájának létrejötte.

1.3.2.) Az életmód és az egészségmagatartás jellemzői tanulóink körében

A tanulók mennyiségileg elég táplálékhoz jutnak, a minőséggel sajnos van probléma. Kevés zöldséget, gyümölcsöt fogyasztanak és nagyon sok felesleges kalória kerül a szervezetükbe az édességekkel, csipszekkel, szénsavas, cukrozott üdítőkkel, energitalokkal.

Sok a mozgásszervi elváltozás, rendellenesség, pl. a gerincferdülés, hanyagtartás, lúdtalp, túlsúlyosság.

A szükségesnél kevesebbet mozognak, sokat ülnek a televízió és a számítógép/internet/okoseszközök előtt.

A dohányzás, az alkohol komoly kisértést jelent a gyerekeknek. A családokban, a felnőttek és a nagyobb testvérek körében nagyon elterjedt a dohányzás és az alkoholfogyasztás. Élő, eleven mintaként, már-már elfogadott, követendő példaként szolgál. A felső tagozatos tanulóknál ezt még megtetőzi a baráti körökben tapasztalható csoportnyomás.

Egyre több a lelkiileg sérült, kiegyensúlyozatlan, frusztrált gyerek. A családoknál tapasztalható anyagi gondok, munkanélküliségből adódó reménytelenség, céltalanság, vagy az éppen túlfeszített, soha abba nem hagyható munka negatívan hat a gyerekekre. Az országos tendenciához hasonlóan itt is van csonka család. Sajnos a teljes családok nagy részében is rengeteg probléma van, alkoholizmus, agresszivitás, fel nem dolgozott konfliktusok. A gyerekek ezeket a sérüléseket magukban hordozzák.

Gyakran találunk példát az iskolai túlterhelésre, különböző okokból fáradtak, stresszesek, feszültek.

A szexuális felvilágosítás terén is nagy gondok vannak. A mai gyerekeket túl korán, túl sok, sajnos félrevezető, ijesztő, számukra feldolgozhatatlan információ éri. Kisgyermekkoruktól a televízió előtt ülnek, ahonnan szinte kontroll nélkül érik őket a témával kapcsolatos hatások. Ugyanakkor a szülők részéről gyakran elmarad a kontroll,

az igazi felvilágosítást, tudást biztosító beszélgetések, a személyes minták, az igazi értékek közvetítése. A gyerekek gyakran tájékozatlanok a serdülőkori testi-lelki változások terén.

1.3.3.) Az egészségnevelés humán erőforrásai

Belső erőforrások:

A tantestület: Hiteles, jól képzett szakemberekből áll. Támogatják, ösztönzik az egészséges életmódra törekvést.

A pedagógusok gondosan előkészített tantervek, tanmenetek, óratervek, foglalkozási tervek alapján, egymás munkájára építve, közösen munkálkodnak a cél elérése érdekében.

Diákok: Valamennyi diák érintett. A motiváltságot erősíteni kell. Fel kell használni az ötleteiket, építeni kell a tevékeny részvételükre, kíváncsiságukra.

Külső erőforrások:

Szülők: Ki kell alakítani az együttműködést, formálni kell a szemléletüket. Építeni kell az aktívabb szülők ötleteire, segítségére.

Fenntartó: Az alapítvány kuratóriuma támogatja az ilyen irányú munkánkat.

Iskola (házi)orvos, fogorvos és védőnő: Hatékonyan együttműködünk annak érdekében, hogy gondosan tervezett program szerint szűrjék a gyerekeket. Általános vizsgálatra kerüljön sor 1., 3., 7. osztályokban. A védőoltásokat az orvosi rendelőben kapják meg a tanulók. Minden évben egy alkalommal fogászati szűrésen is átesnek a gyerekek. A problémás esetekben további kezelésre hívják őket. Kérésre felvilágosító órákat tartanak különféle témákban, pl. egészséges fogápolás, egészséges táplálkozás, személyes higiénia, serdülőkori problémák stb.

Rendőrség: A Bódvaszilasi és az Edelényi Rendőrkapitánysággal jó kapcsolatot ápolunk, munkatársaik felvilágosító órákat tartanak a felső tagozatos gyermekeinknek. (elsősorban a bűnmegelőzés és a káros szenvedélyek elleni harc témákban). A kölcsönös együttműködés keretében gyermekeink számára vetélkedőket, bemutatókat szerveznek. Intézményünk kapcsolatot tart az iskolarendőrrel.

Az Edelényi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya: rendszeresen ellenőrzéssel, javaslataikkal, tanácsaikkal segítik egészségmegőrző és nevelő munkánkat.

Üzemorvos: Az intézmény dolgozói minden évben munkaköri alkalmassági vizsgálaton vesznek részt.

1.3.4.) Az egészségfejlesztés helyi céljai és feladatai

Célok:

Az önmagával és társaival az épített és természetes környezetével harmóniában élő, egészséges és felelősen cselekvő személyiség kialakítása.

Az egészséget károsító szokások kialakításának megelőzése. Tanulóink utasítsák el az egészségre káros szokásokat, így alakuljon ki bennük elutasító magatartás a dohányzással, az alkoholfogyasztással, drogfogyasztással, a felelőtlen szexuális kapcsolatokkal, az egészségre káros szórakozásfajtákkal kapcsolatosan. Tudjanak ezek ellen érvelni, képesek legyenek kortársaikat meggyőzni.

Az egészséges életmód kialakítása:

- Diákjaink legyenek gyakorlottak a mindennapos egészségvédelem tennivalóiban (a személyi higiéné, környezet higiéné terén), a helyes táplálkozásban, a ruházatkodás higiénéjében. Igényeljék és tudják igénybe venni az egészségügyi szolgáltatásokat.
- Testi épséget veszélyeztető tényezők elkerülése. Jártasak legyenek az iskolai, a közlekedési és az otthoni balesetek megelőzésében.
- A szervezet edzése.
- A családi életre, a szexuális magatartás mentálhigiénés követelményeire történő felkészítés.
- Hatást gyakorolni az iskolának a szűkebb és tágabb környezetével való viszonyára, a környezet viselkedésére.

Feladatok:

A tanulók egészségük megőrzése és védelme érdekében rendelkezzenek korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal.

Mutassuk be és gyakoroltassuk tanulóinkkal az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat.

Kezeljük kiemelten az elsődleges prevenciót (az egészségi állapot erősítése, fejlesztése).

A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkozzanak az egészség megőrzésének szempontjából fontos területek ismeretanyagával:

- egészséges táplálkozás,	- baleset-megelőzés,	- környezettisztaság,
- személyi higiéné,	- dohányzás, alkohol- és	- környezetvédelem,
- mozgás,	- drogfogyasztás,	- önismeret, önbecsülés-
- stressztűrés, stresszkezelés,		- személyiségfejlesztés,

- emberi kapcsolatok,
- szexuális kultúra fejlesztése, - konfliktuskezelés.
szexuális felvilágosítás

Egészségfejlesztés a tanórákon

Minden tantárgy keretén belül lehetséges és szükséges e témakör kisebb-nagyobb mértékű feldolgozása, az ismeretek elsajátítása és mélyítése. A konkrét ismeretanyagot a helyi tanterv tartalmazza.

A mindennapos testedzés kiemelt jelentőségű, és így a testnevelés óra valamint a kapcsolódó mozgásos tevékenységek elsődleges fontossággal bírnak.

1.3.5.) A fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok

Nemzeti alaptanterv értelmében a helyi tanterveknek biztosítania kell, hogy az egyes tantárgyak sajátosságaihoz igazodva a tanulók elsajátíthassák a fogyasztóvédelemmel összefüggő ismereteket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására. Kiemelt fejlesztési feladat a NAT -ban a felkészülés a felnőtt életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is jelentős szerepet kap.

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

A NAT alapján a fogyasztóvédelem célja:

- a fogyasztói kultúra fejlesztése,
- a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása, fejlesztése a tanulóknál.

Az iskola szerepe e cél elérésében:

- a fenntarthatóság fogalmának kialakítása,
- a fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása, elterjesztése,
- a fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselője.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei:

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges:

- a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaileg megtervezett fejlesztése,
- a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakításának elősegítése,
- a jogokat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése,
- az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése (a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése).

Fogyasztói magatartásunk a szociális tanulás útján alakul, fejlődik. A tudatos fogyasztóvá válás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása hosszú, sokoldalú folyamat, melynek során az egyén megismeri a fogyasztási javakat és szolgáltatásokat, megtanulja, hogyan viselkedjen a piaci viszonyok között, hogyan legyen képes fogyasztói érdekeinek érvényesítésére a természeti erőforrások védelme mellett.

A gyermekkorban elkezdett fejlesztés döntő hatását, hiszen ismereteket sajátítottunk el, készségeket, hozzáállást, értékrendet formálunk a fenntartható fogyasztás érdekében.

A kisiskolás korban leginkább jellemző fogyasztói magatartások:

- a kiválasztás,
- az áruismeret,
- a döntés,
- a kockázatvállalás,
- a bizalmi elv érvényesülése.

A kamaszkorban megjelenik:

- a jogérzék,
- kellő fejlesztés esetén a jogismeret,
- a szolgáltatásismeret,
- a fogyasztói értékrend,
- a vállalkozásismeret.

Az iskolai programokban a pszichológiai mozgatókra, és a helyes értékrend alakítására kell a hangsúlyt fektetnünk.

Az értékek formálásában lényeges feladatunk:

- a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése
- az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartására nevelés,
- a természeti értékek védelmére nevelés,
- a tájékozódás képességének kialakítása,
- a döntési helyzet felismertetése,
- a döntésre való felkészítés.

Meg kell ismertetnünk a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyoznunk kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak.

Tantárgy	A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalom	Lehetséges tevékenységek
Technika	Áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései	Egyéni és csoportos döntéshozatal
Matematika	Banki, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások	Érdekes számítások végzése
Fizika	Mérés, mértékegységek, mérőeszközök	Villany, gáz, víz mérőórák vizsgálata
Földrajz	Eltérő fogyasztási struktúrák és szokások	Adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információrögzítés csoportmunkában
Magyar nyelv	Reklámnyelv, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái	Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól. Riportkészítés az eladókkal. Médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika
Biológia	Génmódosított élelmiszerek (GMO), amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás	Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel
Kémia	Élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk	Egyéni és csoportos döntéshozatal Értékeléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekvéonyesítés)
Informatika	Elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia	Adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információrögzítés csoportmunkában Szimulációs játék, esettanulmány
Történelem	EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története	Helyi, országos- és EU-s szabályozások tanulmányozása
Médiaismeret	A reklám képi nyelve és hatásai	Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése és elsajátítása, fogyasztói kosár készítése)
Tantárgyközi projektek	Hogyan készül a reklám? A zsebpénz	Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése és elsajátítása, fogyasztói kosár készítése)

A tanórákon kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények, stb.); az iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, bankok látogatása, stb.); valamint a hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel) szintén jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek elsajátításába.

Módszertani elemek

A hagyományostól eltérő tanulászervezési formák alkalmazása, az egyén és társadalom viszonyáról szóló *információgyűjtés, információfeldolgozás*, a feldolgozott információk alapján való *döntés és végrehajtás módszerei, projektprogramok* indítása megfelelő keretet teremthet a fogyasztóvédelem oktatásának, a kritikus, független gondolkodás fejlesztésének, az egyéni és csoportos döntéshozás és a problémamegoldás készségének kialakítására.

A tudatos fogyasztóvá nevelés gyakorlatában a szülők lehetnek a pedagógus legfontosabb segítői és viszont, hiszen a fogyasztás elemi meghatározója a család. Az otthonról hozott hatások a legélénkebbek, ezért is fontos a szülők, a családok bevonása a nevelési folyamatba.

1.3.6.) Az Assisi Szent Ferenc Római Katolikus Általános Iskola drogstratégiája

A Nemzeti Drogstratégia 2000. június 11-én született meg. (96/2000.(XII.11. OGY hat.)

E dokumentummal olyan drogstratégia jött létre, amely a kábítószer-fogyasztás megelőzésére, a kábítószerkérdés hatékony kezelése iránti társadalmi érzékenység felkeltésére és közös cselekvésre, problémakezelésre helyezi a hangsúlyt. Fontos feladatokat rendel az oktatási intézményekhez, amelyek megvalósítása az egyetlen esély arra, hogy a szerfogyasztók számában megfigyelhető növekedési ütemben csökkenés következzen be.

A drog-prevenció részét képezi az egészségfejlesztésnek.

A stratégia céljai

A társadalom váljon érzékenyebbé a drogkérdések hatékony kezelése iránt, a helyi közösségek pedig növeljék problémamegoldó készségüket a kábítószer-probléma visszaszorításában. A Nemzeti Stratégia eredményességének legfőbb letéteményese a helyi közösség. A családok, a pedagógusok, a helyi szakemberek, a lelkészek, az önkormányzat életének irányítói együttműködésére feltétlenül szükség van.

Esélyt kell teremteni arra, hogy a fiatalok képessé válhassanak egy produktív életstílus kialakítására és a drogok visszautasítására (megelőzés).

Növelni kell az egészségfejlesztő és prevenciós programok (iskolai, közösségi és tömegkommunikációs megelőzés) által elért fiatalok számát.

A szakemberek (pedagógusok, egészségnevelők, más iskolai szakemberek) képzése, a prevenciós munkák között a szabadidős és a sportprogramok különös jelentőségűek.

Segíteni a drogokkal kapcsolatba kerülő és a drogproblémákkal küzdő egyéneket és családokat (szociális munka, gyógyítás, rehabilitáció).

Csökkenteni a drogokhoz való hozzáférés lehetőségét (kínálatcsökkentés).

A Nemzeti Stratégia a középtávú célok között kiemeli: "Az iskolában szükséges az egészségfejlesztéssel és az életvezetéssel kapcsolatos tantárgyakhoz integrált drog-prevenció." Az iskolai drogstratégia "azoknak a célirányos és konkrét pedagógiai, egészségfejlesztési feladatoknak a tervezési, szervezési, megvalósítási folyamatát jelenti, amelyek az iskolai drogmegelőzési programban összpontosulnak és az elsődleges drog-prevenció megvalósítását és a másodlagos drog-prevenció elősegítését célozzák."

Iskolánk nevelő-oktató munkájában eddig is kiemelt szerepet kapott a gyerekek komplex személyiségfejlesztése, az egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretek nyújtása. Ezeket jól tükrözik: Pedagógiai Programunk és éves programjaink.

E dokumentumokra támaszkodva célunk: egységes pedagógiai állásfoglalás és gyakorlat, azaz egy egységes prevenciós szemlélet kialakítása, amellyel elérjük, hogy tanítványaink körében ne kerüljön sor (legvégső esetben pedig minél későbbi életkorra tolódjon el) a "szerfogyasztásra".

Az iskolaigazgatója megbízza az iskolai drogkoordinátort a prevenció szervezésével.

A drogkoordinátor feladatainak leírása:

- az iskolai kábítószer-ellenes stratégia koordinálása,
- megfelelő információ biztosítása a tanárok, a diákok és a szülők felé,
- kapcsolattartás az iskolán kívüli segítő szervezetekkel,
- állapotfelmérés kérdőívek alkalmazásával (a szülők és a diákok),
- a helyzetelemzés alapján célmeghatározás,
- az iskolai drogmegelőzési program elkészítése,
- az egészségfejlesztő és prevenciós programok összehangolt megvalósítása,
- hatékonyság- és helyzetelemzés,
- szükség esetén korrekció – a hatékony programok erősítése,
- a végzett munka értékelése, újabb állapotfelmérés.

1.4.) A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

„Évente két alkalommal lelki napot tartunk. A teljes iskolaközösség minden ajánlott egyházi ünnepen részt vesz a szentmisén. A tanítást imával kezdjük, és imával fejezzük be. Az étkezésekhez kapcsolódó imák, és az egyházi köszönés gyakorlása folyamatos.”

A közösségi tudat legfőbb meghatározója, hogy Jézusban mindannyian Isten gyermekei vagyunk: tanárok, diákok, szülők. Ezt a tudatot erősíti mindennapos, illetve rendszeres vallásgyakorlásunk – az ima (iskolában tanítás előtt és után), a szentmisék (a közösségünk és az Egyház ünnepein) és a lelkigyakorlatok.

„Az iskola épp azáltal válik katolikusvá, hogy – bár más-más fokon – az iskolai közösség minden tagja osztózik a keresztény világlátásban, s ezt ki is jelenti. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céljá.”

A közösségfejlesztés közös feladat. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával.

A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül működő közösségi nevelés területei:

Tanórák: hittanórák, szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák

Tanórán kívüli szabadidős foglalkozások: szakkörök, sportfoglalkozások, lelkigyakorlatok, zárandoklatok, kirándulások,

Diákönkormányzati munka

Napközi otthon (általános iskolában)

Közös lelki nap

Feladata: A keresztény értékrend megismerése, mélyítése, ezzel segítve az egységes nevelésben való együttműködést.

Közös zárandoklatok

Feladata: Ismerjük meg Magyarország híres kegyhelyeit, ezzel is segítve a keresztényi nevelést, a nevelői példa felmutatását.

Plébániákkal közös programok

Feladata: A plébániákkal való élő kapcsolatok erősítése.

A szülők részéről elvárhatjuk:

- ✓ aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- ✓ ötletnyújtást az előadások (hitéleti, nevelési, stb.) témáihoz,
- ✓ őszinte véleménynyilvánítást,
- ✓ együttműködő magatartást,
- ✓ nevelési problémák őszinte megbeszélését, a közös megoldásra való törekvést,
- ✓ érdeklődő, segítő hozzáállást,
- ✓ szponzori segítségnyújtást.
- ✓ a teljes körű egészségfejlesztéssel, egészségnevelési és környezeti nevelési elvekkel összefüggő feladatok,

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

Célunk, hogy az osztály tanulói által kialakított közös értékrendnek megfelelően tudjanak a gyerekek viselkedni, munkálkodni egy közös cél érdekében.

1.4.1.) Közösségépítő tevékenységek

- közösséget építő magatartásmodellek kialakítása, a pozitív magatartásformák megerősítése;
- közösségi cselekvések kialakításának segítése az önértékelési képességek fejlesztésével;
- felelősi és hetesi rendszer kialakítása és működtetése;
- a tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, közösségi ellenőrzéssel (tanórai kooperatív illetve csoportmunka);
- a tanulás tanításának és az egymástól tanulásnak az elősegítése, fejlesztése;
- a tanulási, viselkedési és beilleszkedési problémákkal küzdő tanulók felzárkóztatásának, integrálódásának csoportban történő elősegítése;
- a vitakultúra fejlesztése szituációs gyakorlatok, drámajátékok alkalmazása segítségével;
- a társas együttélés alapvető szabályainak megismerése (erdei iskola, táborok, osztálykirándulás);
- a csapatszellem kialakítása, a közösséghez tartozás érzésének erősítése, (csapatversenyekre való felkészülés, ünnepi műsorok összeállítása, gyakorlása, előadása, vetélkedők);
- közösen megtervezett programok szervezése (mikulás, farsang, gyermeknap);
- környezetéért felelős, kulturált, környezettudatos magatartás kialakítása közösségi programokon keresztül (tanulmányi séta, tanulmányi kirándulás, erdei iskolai foglalkozások, környezetvédelmi jeles napokon való részvétel);
- egyéni tehetségek összefogása a közösségépítés érdekében (tehetséggondozás különböző területeken: színjáték, zeneoktatás, énekkar, kézműves foglalkozás, tantárgyi képességkibontakoztató foglalkozás...);

- élményeken alapuló közösségi tevékenységek szervezése, hagyományörzés (gyermeknap, diákönkormányzati nap, projektnapok, közgyűlés, papírgyűjtés, az iskola udvarának rendezése);
- jól működő közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját sikereire;
- a közös szórakozás során az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése, egymás elfogadása, ill. a társas együttműködés érdekében (színház, mozi látogatás, erdei iskola);
- más közösségekbe való beilleszkedés elősegítése, nyitottság, jó kommunikációs készség, empátia kialakítása;
- a közösség jó működése érdekében a jogok és kötelességek megismertetése.

1.4.2.) A közösségfejlesztés további feladatai

A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása

- Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében

- A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm (a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró) személyiségének lassú átalakulásától az autonóm (önmagát értékelni és irányítani képes) személyiséggé válásáig.

Az önkormányzás képességének kialakítása

- A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

- A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

- A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

Az erdei iskolai program és a képesség kibontakoztató felkészítés előkészítése, megszervezése, lebonyolítása, utógondozása

- Felkészíteni tanulóinkat arra, hogy a természeti és társadalmi környezetünket megismerjék, védjék és formálják. Ki kell alakítanunk a társadalmi együttéléshez, az önműveléshez, a munkavégzéshez, a testi és lelki fejlődéshez szükséges alapvető képességeket és készségeket.

A közösségi eszmék, értékek megbecsülését a hagyományok közvetítik. A hagyomány közösségteremtő erő, amely bizonyos állandóságot, folytonosságot teremt az iskola mindennapi életében.

Hagyományteremtő és hagyományápoló munkánkban tudatosan támaszkodunk a nevelőtestület és a tanulóközösség véleményére, javaslataira.

A gyermekek képviselőit a Diákönkormányzat látja el, felnőtt patronáló pedagógus és diákvezető irányításával. Saját szervezeti és működési szabályzat alapján dolgozik.

1.4.3.) Iskolai rendezvények, jeles napok, ünnepségek

A rendezvényekkel kapcsolatos feladatokat, időpontokat, valamint felelősöket a nevelőtestület az éves munkatervben határozza meg.

1. Veni Sancte - Ünnepeles tanévnitó (szeptember)
2. Kisboldogasszony (szeptember 8.)
3. Olvasás világnap (szeptember 9.)
4. Takarítási világnap (szeptember 19.)
5. Szent Gellértnek, a magyar egyházi iskolák védőszentjének a napja (szept. 24.)
6. A világ legnagyobb tanórája (szeptember utolsó hete)
7. A magyar diáksport napja/európai diáksport napja (szeptember - utolsó péntek)
8. Népese napja (szeptember 30.)
9. Őszi projekt nap – Szent Mihály napja (szeptember – október)
10. Zenei világnap (október 1.)
11. Idősek napja (október 1.)
12. Szent Ferenc emléknapja – az állatok világnapja (október 4.) – Szent Ferenc témahét
13. Aradi vértanúk emléknapja (október 6.)
14. Magyarok Nagyasszonya (október 8.)
15. Mozdulj a klímáért! kampányhét (október 2. hete)
16. A Magyar Köztársaság kikiáltásának évfordulója, az 1956-os forr. és szabadságharcemléknapja (október 23.)
17. Mindenszentek, halottak napja (november)
18. Őszi nyílt nap (november közepe)
19. Adventi gyertyagyújtások (december)
20. Szent Miklós napja (december 6.)
21. Szeplőtelen fogantatás ünnepe (dec. 8.)
22. Karácsonyi lelki nap
23. Karácsony – „Karácsonyi kavalkád”
24. Vízkereszt (január 6.)
25. Árpád-házi Szent Margit ünnepe (január 18.)
26. A magyar kultúra napja (január 22.)
27. Bosco Szent János, a Szalézi Szent Ferenc Társaság alapítója, „az ifjúság szentje” emléknapja (január 31.)
28. Gyertyaszentelő Boldogasszony (február 2.)
29. Balázs-áldás (február 3.)
30. Farsang (farsangi témahét)
31. Hamvazószerda - Nagyböjt
32. A diktatúrák áldozatainak emléknapja (01. 27.; 02. 25.)
33. Pénz7 – pénzügyi és vállalkozói témahét (március eleje)
34. Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc ünnepe - március 15.
35. A víz világnapja (március 22.)
36. Gyümölcsoltó Boldogasszony (március 25.) – Tavasz projektnap
37. Húsvéti lelki nap
38. A költészet napja (április 11.)
39. Digitális témahét (április második hete)
40. Tavasz nyílt nap (április közepe)
41. A holokauszt áldozatainak emlékét, példáját őrző megemlékezés (április 16.)
42. Műemlékvédelmi világnap (április 18.)
43. A föld napja (április 22.)
44. Fenntarthatósági témahét (április vége)
45. Anyák napja (május első hete)
46. Európa-nap (május 5.)
47. Madarak és fák napja (május 3. vasárnapja)
48. Egészségnap (május 15.)
49. „Gyermekeink” témahét (május utolsó hete)
50. A tanév gyöngyszemei (május - június)
51. Családi nap (május – június)
52. Katolikus iskolák napja (június)
53. Pedagógusnap
54. Pünkösöd
55. Nemzeti összetartozás napja (június 4.)
56. Erdei iskola/osztálykirándulás
57. Bér márkózás (kétévente júniusban)
58. Ballagás
59. Te Deum - Ünnepeles tanévzáró
60. Nyári táborok (napközis és ottalvós táborok) a tehetségfejlesztés jegyében – mesetábor, sakk- és sporttábor, hagyományörző, öko- és angoltábor, jutalomtábor kitűnő tanulók részére, hátrányos helyzetű tanulók táboroztatása (lehetőség és pénzügyi adottság szerint)

1.5.) A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

1.5.1.) A keresztény pedagóguskép (A Teremtő munkatársa az emberformálásban)

„A keresztény hit egy közösség ölen születik és növekszik. Az iskola azért tanít, hogy neveljen, vagyis, hogy belülről alakítsa az embert. Ezért elkerülhetetlen, hogy az iskola – burkoltan vagy kifejezetten valamely határozott világnézetre hivatkozzék. Ez beletartozik minden választás belső történéseibe. Az iskolának, mint nevelő intézménynek kifejezett feladata, hogy feltárja a műveltség erkölcsi és vallási dimenzióit. Erkölcsi szabadság csak abszolút értékekkel kapcsolatban lehetséges: ezekről függ az ember életének értelme és értéke.” (A katolikus iskola című dokumentum, Róma, 1977.)

„Minden kínládáson túl is csodálatos dolog embert formálni. Igazán isteni dolog, a természeteshez hasonló leginkább, minden alkotás közt az Úristen a legsajátosabb munkáját osztja meg velem.

A lélegzetem is elállt, mikor észrevettem tanítványaimon ujjaim nyomát.”

Ha szavam lepergett volna róluk, az természetes lett volna, de mikor hajlottak és formálódtak a kezemben, akkor megdöbbszent csodálkozással álltam meg.

Csodálatos titok csírázik bennem. Mert igaz az is, hogy tőlem semmi sem telik, kegyelem nélkül csak kiaszott fű vagyok, nem kövér legelő.

De igaz ez is: ha nem is minden, de sok minden rajtam fordul. Szabad és önálló vagyok, de csak addig, míg arra használom, hogy az Úristen rabja legyek. Letérdelek, Uram. Te formáld ki formáló kezeimet.” (Mónika naplója – Vigília, Budapest 1990)

1.5.2.) Erkölcsi elvárások a tanároktól

A diákok nevelése felelős, örök életre szóló feladat. Üdvösségre nevelünk. Minden más ezután következik. Ahhoz, hogy a diákok harmonikus, kellő önismerettel, önfegyelemmel rendelkező, szépre, jóra fogékony, Istent és embertársat szerető embereké váljanak, a pedagógusoknak is ilyennek kell lenniük.

A nevelő pedagógusnak nyitottnak kell lennie minden értékre, amelyet beépíthet saját életébe és nevelő-oktató munkájába. Elengedhetetlen az önképzés, az olvasás, a kultúra szépségeinek megtapasztalása, amelyek lelki-szellemi töltést adnak a napi munkához.

Ez a munka nagy önfegyelmet és önismeretet igényel, de ugyanakkor a pedagógusnak vállalnia kell a diákok előtt teljes személyiségét, korlátait is.

A hívő pedagógus számára nélkülözhetetlen a folyamatos elmélyült imaélet, amely segítségével erőt meríthet munkájához, hálát adhat sikereiért, és hordozhatja a reá bízottakat.

A gyerekek nevelése elképzelhetetlen a szeretet, az „adás vágya” és az empátia nélkül. Meg kell érezni, melyik diáknak van éppen szüksége szerető személyes beszélgetésre, és melyiknek határozott szigorra. A megalázást viszont minden esetben kerülni kell. A személyre szabott nevelőmunkát csak a gyermek és családja minél jobb megismerésével lehet lelkiismeretesen elvégezni. A pedagógus minden pillanatban értéket közvetít. Ezért kerülnie kell mindent, amely értéktelen, amely az aktuális fogyasztói divatot képviseli, ami csak szórakoztat, de nem nevel, ami üres tudást ad, de személyiséget nem fejleszt, ami Isten helyett valami pótszert akar nyújtani az embernek. Mindezt úgy kell tennie, hogy igazodjon a gyerekek jogos igényeihez, életkori sajátosságaikhoz, hogy ne elriasszon, hanem magával hívjon.

A tanár élete összhangban álljon az általa és az iskola által képviselt értékekkel. Ezért fontos, hogy minden pedagógus pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen. Ígéreteit megtartsa a diákok és a kollegák felé is. Konfliktusait emberi módon kezelje. Tudjon megbocsátani. Családi háttere rendezett legyen. Ezt a munkát csak magasán kvalifikált, hitükben képzett, a gyerekeket szerető és értő pedagógusok tudják ellátni. A pedagógus szavai és tettei mindig legyenek összhangban, hiszen mindennél nagyobb veszélyt jelent a gyerek számára a hamis tanúságtétel.

Az iskolában minden olyan pedagógus taníthat, aki elfogadja annak katolikus voltát, nem dolgozik a hitvallásos nevelés ellen. Alaposan tanulmányozza a keresztény tanítást és munkája közben nem tesz elmarasztaló, sértő megjegyzést egyházra és tanítására, hiszen ez a diákokban meghasonlást idézhet elő. Az iskola katolikus volta, jó hírre csak ebben az esetben biztosítható.

A keresztény szellem, a tanúságtétel, az iskola lelki élete szervezése szempontjából elengedhetetlen, hogy minél több hitvalló pedagógus legyen a tanári karban. A fejlődés előfeltétele, hogy számarányuk növekedjen. Ez sohasem jelentheti azonban azt, hogy az egyszínűsége kell törekedni, mert a diákok akkor tanulnak igazán sokat nevelőiktől, ha azok a világ sokszínűségét tudják képviselni.

Iskolánk ökumenikus jellege a tantestületben is megköveteli a sokszínűséget, a más felekezethez tartozók jelenlétét. Az iskola vezetőségére nagy felelősséget ró a megfelelő pedagógusok kiválasztása. A legnagyobb jó szándék esetén is történhetnek sikertelen választások. Ezért minden új tanár először egy éves szerződéssel alkalmazható, amelyet a felek kölcsönös meglegedése esetén lehet véglegesíteni.

Az iskola a tanárokat fejlődésük érdekében szakmai továbbképzésekre küldi előre meghatározott rend szerint.

Nevelési értekezleteket és lelki programokat szervez, és lehetőségeihez képest mindent megtesz, hogy jó hangulatban, örömmel és megfelelő felkészültséggel, magas szakmai színvonalon dolgozhassanak.

1.5.3.) A keresztény nevelő hitvallása

Értékrendünk nem idealista – a természetfölötti feltételezi a természetet. Mi is igaznak tartjuk a bölcsességet: ép testben ép lélek.

Nevelni csak a közösség képes – már az ősegyházban egy „szív, egy lélek” jellemezte az első keresztényeket. Isten közösségben találkozik az emberekkel, ugyanakkor fontos az egyéni felelősség.

Tekintély és demokrácia – a nevelő a növendékeihez képest többletet hordoz. Erkölcsi kérdésekben nem szavazhatunk, ugyanakkor az egyesek szavára figyelni kell.

Felelősség – a diákjaink ránk vannak bízva. Abban a tudatban cselekszünk, hogy Isten előtt egyszer majd számot kell adnunk.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

1.5.4.) A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

18/2024. (IV.4.)BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

- ✓ a teljesítményértékelési rendszer (TÉR) bevezetésével a minőségi munka javulása, az intézményi teljesítménycélok és az egyéni teljesítménycélok megvalósítására való maximális törekvés,
- ✓ a tanítási órákra való felkészülés,
- ✓ a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- ✓ a tanulók dolgozatainak javítása,
- ✓ a megtartott tanítási órák dokumentálása. Az e-Kréta naplóban, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- ✓ osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- ✓ kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- ✓ a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- ✓ tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- ✓ a tanulók egyéni fejlesztésével kapcsolatos feladatok (hátránycsökkentés),
- ✓ felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- ✓ iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- ✓ osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- ✓ az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- ✓ szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- ✓ részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- ✓ részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- ✓ a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- ✓ tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- ✓ iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- ✓ részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- ✓ tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- ✓ iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- ✓ szertárrendezés, a szakleltárak rendben tartása, osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény – és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az ellenőrzések rendjét a mindenkori Munkaterv tartalmazza, illetve intézményünk teljesítményértékelési szabályzata (TÉR szabályzat).

1.5.5.) Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- ✓ Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- ✓ Együttműködik az osztály diákönkormányzatával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- ✓ Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart a tanulók szüleivel, az osztály szülői munkaközösségével.
- ✓ Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, képességeik, tehetségük, személyiségük fejlődését, az osztály fegyelmi helyzetét, az osztály- és iskolaközösségért végzett tevékenységeket.
- ✓ Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- ✓ Szülői értekezletet tart.
- ✓ Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- ✓ Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- ✓ Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- ✓ Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- ✓ Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- ✓ Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- ✓ Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

1.6.) A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Egységes alapú, de személyre szóló differenciált képzés nyújtását vállalta fel az iskola, hiszen mind a **tehetség kibontakoztatásának**, mind a **hátrányos, ill. halmozottan hátrányos helyzet**, mind a **sajátos nevelési igény** megfelelő, korszerű kompenzálásának, de minden különböző képességekkel rendelkező tanuló valódi tanításának, oktatásának, nevelésének is ez az alapja.

1.6.1.) Az intelligenciaterületek, a tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Pedagógiai munkánk fontos része a tehetségek felkutatása. Ennek érdekében célunk az önismeret és önbizalom fejlesztése, és a megmérettetés igényének, a versenyszellemnek a kialakítása.

A tehetség fő összetevői:

a specifikus mentális képesség, az általános értelmesség, a kreativitás, valamint a motiváltság.

Tevékenységi formák

- ✓ az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése (differenciálás),
- ✓ tanulás tanítása,
- ✓ a nem kötelező (választható) tanórán tanulható tantárgyak tanulása,
- ✓ a tanórán kívüli tehetséggondozás,
- ✓ a tehetséggondozó foglalkozások,
- ✓ az iskolai sportkör és a tantárgyi szakkörök, tehetséggondozó műhelyek,
- ✓ versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.),
- ✓ a szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások),
- ✓ otthoni feladatok, beszámolók, kutató- és gyűjtőmunkák,
- ✓ az iskolai könyvtár, valamint az iskola eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.

A fenti tevékenységekbe bevonjuk a szülőket, számítunk segítségükre, közreműködésükre. A különböző iskolai versenyek, vetélkedők szervezése mellett igyekszünk a körzeti, területi, megyei és országos szervezésű versenyeken is biztosítani a részvételüket. Célunk, hogy ezeken a gyerekek örömmel vegyenek részt, és minél több sikerélményhez jussanak.

„A tehetséggondozás kereteit a Nemzeti Tehetség Program jelöli ki, amelyet a Nemzeti Tehetség Alap támogat.” CXC. 47. § 11. pont) Iskolánkban kidolgoztuk a saját tehetségsegítő programunkat, melynek elindítását követően a „Tehetségpont”, majd az „Akkreditált Kiváló Tehetségpont” címet is megkapta iskolánk a Nemzeti Tehetségsegítő Tanácstól. E program keretében nemcsak a hagyományos értelemben vett tehetségek segítségét végezzük, hanem igyekszünk minden tanulóban megtalálni, felfedezni azt az erős oldalt, amire támaszkodva tudjuk segíteni tanulmányait, fejlődését; s igyekszünk a gyenge oldalt erősíteni, így pl. a tanulási nehézségekkel küzdőket tanulásmódszertani javaslatokkal segíteni.

1.6.2.) A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

A tanulási kudarcok okai

Az esetek többségében mélyebb, összetettebb okokra vezethetők vissza. A tanulási nehézség okai részképesség-zavarokból (idegrendszeri, szociális eredetű) tevődnek össze.

A beilleszkedési, magatartási zavarok gyakran együtt jelentkeznek a tanulási problémákkal. A tanuló egyéni vizsgálata alapján dönthető el, hogy differenciált tanulásszervezéssel, egyéni képességfejlesztéssel vagy külső szakember segítségét igénybe véve fejleszthető.

A komplex vizsgálatot az iskola kezdeményezése alapján a szülő beleegyezésével fejlesztő pedagógus és pszichológus (B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat ill. annak Edelényi Tagintézménye) végzik. Leggyakrabban előfordul:

- az alulmotiváltság,
- a feladat- és kötelességtudat fejletlensége,
- pszicho-szociális és pszichoszomatikus fejlettségi hátrány,
- részképesség-zavar.

A részképesség-fejlesztés főbb területei:

- gondolkodási képességek,
- motoros képességek,
- tér- és időbeli tájékozódási képességek,
- kommunikációs képességek,

- tanulási képességek,
- szociális, alkalmazkodóképességek.

1.6.3.) A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése

„Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.” (2011. CX.C.)

A különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonságegyüttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló különbségeket az iskolánk a helyi tantervnek kialakításakor figyelembe veszi.

Intézményünk sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedését, a többi tanulóval való együtt haladását tekinti, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- tanulócsoporthoz létszáma lehetővé teszi az SNI-s tanulók befogadását, hatékony fejlesztését,
- az osztálykereten túl kiscsoportos vagy egyéni foglalkozásban is részesül (fejlesztő pedagógus foglalkoztatásával),
- az integrált tanuló fogyatékosága típusának, mértékének figyelembe vétele.

Törvényi háttér:

2011. évi CX.C. törvény a nemzeti köznevelésről (46.§ (3); 47.§ (2); 56. § (1))

32/2012. (X.8.) EMMI-rendelet.

Feltételek

Osztálytanítók, szaktanárok, gyógypedagógusok, logopédusok, iskolapszichológus, gyermekvédelmi felelős, szabadidő- szervező, pedagógiai asszisztensek és nem utolsósorban a szülők együttműködése szükséges ahhoz, hogy az integráció hatékonyan működhessen. Az integrációt segítő pedagógusok folyamatosan konzultálnak egymással, a nevelési tanácsadó munkatársaival, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság szakembereivel.

Intézményünk olyan tanítási programokkal dolgozik, amelyek kellően rugalmasak, és a különböző képességű gyerekek számára egyaránt hozzáférhetőek.

Integrációs alapelveink

Tanítási programunk ismeretek átadása helyett a képességek fejlesztésére helyezi a hangsúlyt. Reális tananyagmennyiséget dolgoz fel, kiegészítve a sérülés specifikus ajánlásokkal, tartalmakkal. Differenciálást, aktív tanulói magatartást részesít előnyben.

Iskolánk próbálkozik az inklúzió szellemének megfelelő teljes integrációval. A tanuló teljes időtartamban az osztálytársaival együtt tanul. A heterogén osztálycsoportban való neveléssel, oktatással nagyobb esélyük van a sikeres szocializációra.

Iskolánk mindent megtesz a sikeres integrációért. Megvalósítjuk az integráció törvényi feltételeit, biztosítjuk az SNI tanuló törvény adta jogait, a kötelező és adható kedvezmények igénybevételét, differenciált óraszervezéssel az egyéni képességek kibontakozását.

Integrált keretek között nevelt sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek fejlesztési programja

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- A feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van.
- Szükség szerint sajátos, a fogyatékosággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni.
- Nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a műveltségi területeken megfogalmazott célok, feladatok a sajátos nevelési igényű tanulóakra is érvényesek.
- Az iskolák segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogatassák a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; a fogyatékoság egyes típusaival összefüggő feladatokról.
- Az SNI tanuló értékelése az eltérő tanterv illetve az egyéni fejlődési ütem, az egyéni különbségek maximális figyelembevételével történik. A tanuló teljesítménye önmagához mérten és előremutatón kerül értékelésre, megőrizve a tanulási kedvet.

Az SNI tanulók egyéni fejlesztését az intézményünkben az óraadó gyógypedagógus látja el. A gyógypedagógus egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz.

Iskolánk pedagógusai:

- szorosan együttműködnek a gyógypedagógus(ok)kal a tanulók hatékony integrálása érdekében, iránymutatásaikat, javaslataikat beépítik a pedagógiai folyamatokba;
- tananyag feldolgozásnál figyelembe veszik a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépítik, a folyamatos értékelés a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatják eljárásaikat, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaznak;
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keresnek;
- alkalmazkodnak az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez.

1.6.4.) Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő tevékenységek

„A köznevelés kiemelt feladata ... a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése.” (CXC. tv. 3. § 6. bekezdés)

A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségek okai a hiperaktivitás mellett sokszor másodlagosan keletkeznek, a részképtesség-gyengeségek talaján létrejövő tanulási zavarokra épülve.

Kiemelkedően fontosnak tartjuk a korai felismerést és szakemberhez irányítást, a segítségnyújtást.

A szocializáció elősegítésében törekszünk rá, hogy a tanulóknál kialakuljon a saját és a világ értékei, normái közötti kapcsolat iránti érzékenység és csökkenjenek az adaptációs nehézségek.

Kiemelt fontosságú a személyre szabott bánásmód, az önbizalmat, örömet adó tevékenységek, az önismeret, a kommunikációs technikák javítása, az együttműködési készség fejlesztése, a reális énkép alakítása.

Az országos felmérések adatait figyelembe véve a tanulók közötti fejlettségbeli különbségek egy-egy évfolyamon belül is elérhetik a ± 2 évet. Ezek a fejlettségbeli eltérések a természetes éresbeli fáziseltolódottságokból, az adottságbeli különbségekből és a szociokulturális közeg eltéréséből adódnak.

Az osztályfőnökök és az adott csoportban tanító nevelők felmérik, folyamatosan értékelik a tanulókat. Külön jelzik a különböző okból lemaradókat, a magatartási zavarral küszködőket. Felzárkóztatásukra fejlesztési tervet készítenek, vagy javaslatot tesznek speciális program készítésére.

Tevékenységi formák:

- felmérés, diagnosztizálás,
- egyéni fejlesztés – felzárkóztatás,
- kiscsoportos fejlesztés – felzárkóztatás,
- sikerélményhez juttatás, örömet adó tevékenység,
- napközi otthoni ellátás, fejlesztés,
- a tanuló szabadidejének szervezése,
- személyes kapcsolatok a tanulóval, szülővel, egyéni, személyes tanácsadás,
- a családok nevelési gondjainak segítése,
- mentálhigiénés programok szervezése,
- pályaaorientációs tevékenység,
- közösségi programokba való integrálása

1.6.5.) A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Az intézmény folyamatos nyomon követő információs rendszert működtet, szükség esetén jelzéssel élünk a Gyermekjóléti Szolgálatok felé, illetve az intézmény igazgatója szakhatósági intézkedéseket kezdeményez a gyermekek fejlődését és életkörülményeit negatívan érintő kérdésekben.

Az év elején az ifjúságvédelmi felelős az osztályfőnökökkel együttműködve veszi nyilvántartásba a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulókat a kidolgozott szempontsor figyelembevételével.

Az osztályfőnök feladata a védő-óvó intézkedés kezdeményezése. A veszélyeztető és hátrányos helyzet megszüntetése, a tanuló problémájának megoldása érdekében az ifjúságvédelmi felelős kapcsolatot tart:

– az igazgatóval,	– a Gyermekjóléti Szolgálatokkal,
– az osztályfőnökökkel,	– az iskolaorvossal,
– pedagógus kollégáival,	– a B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Edelenyi Tagintézménye pszichológusával
– a védőnővel,	
– a szülővel,	

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- pályaválasztás segítése,
- személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- családi életre történő nevelés,
- napközis és a tanulószobai foglalkozások,
- iskolai étkezési lehetőségek,
- egészségügyi szűrővizsgálatok,
- tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek),
- szülőkkel való együttműködés (családlátogatás, nyílt tanítási napok, szülőértekezletek),
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

A felderítés a gyermekvédelmi munka kiindulópontja. A felderítésnek alapvető feltétele, hogy az osztályfőnök ismerje a gyermek személyiségét, családi hátterét, környezetét, baráti kortársi csoportját. Feladata továbbá a felderített veszélyeztetett, hátrányos helyzetű gyermekekkel való fokozott törődés, segítségnyújtás.

Minden osztályfőnök a közösen kidolgozott szempontok alapján nyilvántartást készít az osztályban fellelhető veszélyeztetett, hátrányos helyzetű, nehezen nevelhető, deviáns tanulóról. A nyilvántartásban a változásokat folyamatosan vezeti. Ezután személyre szóló tervet készít a veszély, a hátrány mérséklésére (helyben kezelhető a probléma, vagy iskolán kívüli segítség kell?). A családlátogatás kötelező az első osztályban, ill. osztályfőnökváltás esetén. A többi évfolyamon szükség szerint.

Iskolai szintű feladatok:

- Fogadjuk és hívjuk a rendőrség ifjúságvédelemmel foglalkozó szakembereit, akik személyesen tartanak bűnmegelőzési, önvédelmi, mentálhigiénés előadásokat.
- Fokozottan vonjuk be a felvilágosító - megelőző munkába az iskolaorvost, a fogorvost, a védőnőt.
- Felvilágosító, tanácsadó előadássorozatot szervezünk a szülőknek hozzáértő, külső szakemberekkel.
- Minden tanulóval, szülővel megismertetjük a tanulók egyéni és kollektív jogait és kötelességeit.
- Maximális segítséget adunk ahhoz, hogy az iskolánkban működő diákönkormányzat a kollektív jogok és köteleességek gyakorlásának színtere legyen.

1.6.6.) A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Az iskolára hárul az a feladat, hogy a tanuló iskolán kívüli szociális, személyiségét érintő hatásokat felmérje. Iskolánk egyik alapelve a szülővel való együttműködés. A szociális hátrányokat az iskola szülői, gondviselői együttműködés nélkül nem tudja megoldani.

Az osztályfőnököknek, de velük együtt valamennyi nevelőnek feladata a tanulók szociális körülményeire utaló jelenségek folyamatos értékelése, a szükséges jelzés megtétele a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, illetve a vezető felé.

Keressük a lehetőségeit annak, hogy a gyermekek étkeztetéséhez, erdei iskolázásához, táborozásához hozzájáruljunk pályázatok útján vagy más segítség megszervezésével (pl. iskolatej-, iskolagyümölcs-program).

Keressük a lehetőségeit annak, hogy a gyerekek számára olyan kulturális és szabadidős lehetőségeket biztosítsunk (pl. színházlátogatás), amiket a család önerőből nem tud.

Fokozottan figyelünk a gyermekek pályaválasztásának előkészítésére, annak segítésére a felvételre történő felkészítéssel, tájékoztató előadások szervezésével, pályaválasztási tanácsadás biztosításával.

1.7.) A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Az iskolába beiratkozott tanulók a Nkt. 48. § (2.), (4.) pontjában meghatározott jogokat az iskolai tanév megkezdésétől gyakorolhatják.

A diákönkormányzat alapvető feladata a diákok érdekeinek védelme, jogainak érvényesítése. Ide tartozik a problémafeltárás, a diákság képvisellete, részvétel fegyelmi eljárásokban, részvétel az iskolai élet szabályainak alakításában valamint a programszervezés.

1.8.) A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

A szülők többféle formában kapnak tájékoztatást az iskola életéről, a munkatervről, az aktuális programokról, feladatokról:

- az iskola igazgatója évente két alkalommal (szükség szerint többször is),
- az osztályfőnökök a szülői értekezletek és fogadóórák alkalmával,
- az iskolai faliújságon,
- az iskola honlapján.

A tanulókat az iskolai életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális programokról, feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat vezetője és a pedagógusok tájékoztatják:

- a diákönkormányzat vezetője havonta egy alkalommal a DÖK vezetőségi ülésén, illetve faliújságon keresztül folyamatosan, évente egy alkalommal diákgyűlésen,
- az osztályfőnökök heti rendszerességgel az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szüleit a diák fejlődéséről, egyéni haladásáról a tanítók, szaktanárok folyamatosan (elektronikus naplóban, szóban, ellenőrzőn és/vagy üzenő füzetben keresztül) tájékoztatják. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslatukat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, a pedagógusokkal, a nevelőtestülettel vagy a szülői szervezettel.

1.8.1.) A szülők és a pedagógusok együttműködésének fórumai

- A szülői értekezlet
- Az írásbeli tájékoztató
- A fogadóóra
- Nyílt tanítási nap

A szülői értekezletek, fogadóórák időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban (egyeztetett időpontban) egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, a nevelőtestülettel.

1.8.2.) Hagyományos programjaink, amelyek keretében a szülők és a pedagógusok együttműködése megvalósul

➤ Veni Sancte - ünnepélyes tanévnyitó	➤ Március 15.
➤ Papírgyűjtés – újrahasznosítás	➤ Anyák napja
➤ Szent Ferenc emléknapija – Az állatok világnapja	➤ Pedagógusnap
➤ Szent Ferenc napi bál	➤ Tanév gyöngyszemei (május/június)
➤ Szent Miklós napja	➤ Családi nap
➤ Karácsony – „Karácsonyi kavalkád” – kézműves karácsonyi kézműveskedés	➤ Erdei iskola
➤ Farsang	➤ Ballagás
➤ Projektnapok (Szent Mihály napja, húsvéti projektnap)	➤ Te Deum - ünnepélyes tanévzáró
➤ Témahetek (Oktatási Hivatal által javasolt témahetek + Mozdulj a klímáért!, Szent Ferenc témahét, farsangi témahét, gyermek-témahét (gyermeknap előtti/utáni hét))	➤ Nyári táborok – tematikus táborok

1.8.3.) Erkölcsi ajánlások a szülőknek

„Minden iskola létét, szükségességét a mögötte álló szülők társadalma igazolja. A szülők joga és kötelessége, hogy hitüknek megfelelő iskolába járassák gyermeküket. Az iskola igazán egyházi szelleme csak akkor születhet meg, ha szülők is közösséget alkotnak, hiszen „*a keresztény hit is egy közösség ölen születik és nőrekszik*” (Kat. Isk. 53.). Így a gyermekek egy egyházi közösségből kerülnek be az iskola közösségébe, és az iskola elvégzése után oda kerülnek vissza. Ez hatalmas garancia arra, hogy a gyerekeket az iskola után nem sodorja el az élet sokszínű áramlata.

Az iskola a szülőktől is elvárja, hogy elfogadják az iskola egyházi jellegét, ne neveljenek, tegyenek az iskola ellen, hanem erkölcsileg, szükség esetén anyagilag is támogassák.

Iskolával kapcsolatos problémáikat az érintettekkel beszéljék meg. Az iskola feladata, hogy jogos problémák esetén a szülőkkel együtt megkeresse azok mindenki számára megnyugtató megoldását.

Az iskola a szülőkkel igyekszik mindjobban megismertetni szellemiségét, nevelési alapelveit. Ezt a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartással igyekszik elérni. Ennek formái az osztály- és fogadóórás szülői értekezletek, szülői fórumok, szülői levelek, és természetesen a személyes beszélgetés.” (Egri Főegyházmegye)

1.9.) Tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai

Az iskolában az alábbi tanulmányok alatti vizsgák tehetők le:

- osztályozó vizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,

- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven (iskolánkban a napi 9 tanítási óra miatt ez négyszázötven) tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha

- Valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a választást befejezné, és ezt igazolja.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha

- A tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64-72.§ előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szülei

- Osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
- javítóvizsga esetén, a tanév végén (bizonyítványosztáskor) tudják meg.

1.10.) A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Általános iskolai beiratkozás jogszabályi háttere

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet,

Az Nkt. 72. § (2) bekezdése szerint a szülőt megilleti a nevelési-oktatási intézmény szabad megválasztásának joga, amellyel élve gyermeke adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelően, saját vallási, világnézeti meggyőződésére, nemzetiségi hovatartozására tekintettel szabadon választhat iskolát.

A szülő a tanköteles korú gyermekét beírathatja egy szabadon választott iskolába, de igénybe veheti a kötelező felvételt biztosító iskolát is. Az Nkt. 50. § (6) bekezdése alapján az általános iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található (kötelező felvételt biztosító iskola).

A benyújtott jelentkezést az intézmény vezetője érdemben köteles elbírálni, és a szülő részére írásban közölnie kell a döntését. Az intézmény által hozott döntés ellen a szülő jogorvoslati lehetőséggel élhet, amelyet a fenntartó bírál el másodfokon. (Nkt. 37.§ (3) bek. b) pont). A fenntartói döntés ellen jogszabálysértésre hivatkozással bírósághoz lehet fordulni.

Az iskolában a tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van abban az esetben, ha az adott osztályban van betöltetlen hely, az adott osztály tantermének fizikai adottságai lehetővé teszik az osztálylétszám bővítését, valamint fontos, hogy a szülők vállalják az iskola sajátosságaival járó feladatokat és kötelezettségeket, továbbá a gyermek (és a befogadó osztály tanulóinak) személyisége fejlődése szempontjából pozitív irányú lehetőséget biztosíthat a tanév közbeni változás minden résztvevő számára. Alkalmat adunk arra, hogy a szülők, diákok megismerhessék iskolánkat, pedagógiai programunkat, továbbá mi is megismerjük a családok elvárásait. Mindezt nyílt tanítási napok szervezése által kívánjuk megvalósítani azokkal a lehetőséggel, hogy a felvétel előtt 2-3 napra „bekukucskáló” tanulóként (vendégtanulóként) fogadjuk az iskolánkban. A tapasztalatok összegzése, a tanárok értékelései, valamint a szülőkkel történő megbeszélés(ek) után születik meg a döntés a tanuló átvételéről.

Az első osztályba történő beiratkozáshoz az alábbi dokumentumokat kell bemutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát (áttelepülés esetén a születési anyakönyvi kivonatának magyar nyelvű fordítása és a szülők letelepedési engedélye),
- a szülő személyi igazolványát,
- az iskolaérettséget bizonyító, a gyermek felvételét javasló óvodai szakvéleményt a nevelési tanácsadó felvételt javasló szakvéleményét (amennyiben az óvoda a nevelési tanácsadó vizsgálatát javasolta),
- a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával,
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

A tanulók iskolaváltásának biztosítása érdekében a 1–8. évfolyamra tanév közben jelentkezők számára – ha az adott évfolyamon van hely – a jelentkezéskor átvételi, szintfelmérést készítünk.

Az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított szintfelmérő feladatsort kell megoldania idegen nyelvből és azokból a tárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján, ill. az adott tanévben nem tanult.

A felvételt alapvetően az osztálylétszámok határozzák meg.

A tanuló átvételéről a tantestület véleményének figyelembevételével az igazgató dönt.

A beiskolázás sikeréhez kapcsolódó további eszközök:

A más iskolából nem kezdő évfolyamra átjelentkező, a más nyelvi kultúrából érkező (nem magyar anyanyelvű vagy nem Magyarországon nevelkedett) diák átjelentkezéssel történő felvételénél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát,
- a szülő személyi igazolványát,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

1.11.) Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az elsősegélynyújtás feladata

Elsősegélynyújtásnak nevezzük azt a gyors egészségügyi segítséget, melyet a helyszínen lévő személy nyújthat egy sebesültnek vagy betegnek, amíg az orvos megérkezik.

Az elsősegélynyújtás célja

- Az élet megmentése
- Megakadályozni a további egészségkárosodást
- Elősegíteni a gyógyulást

Elsősegélyt bárki nyújthat, aki segíteni tud a bajbajutottakon, úgy, hogy beavatkozásával ne okozzon bajt, vagy további kárt se a sérültben, se önmagában. Ezt a pontos elméleti és gyakorlati tudása biztosítja. Ezért célunk, hogy tanítványaink rendelkezzenek alapvető elméleti és gyakorlati tudással, képesek legyenek könnyen kapcsolatot teremteni és tisztában legyenek saját korlátaikkal. Szerezzenek gyakorlatot a helyzetfelismerésben, képesek legyenek megőrizni nyugalmukat és ismereteinek tudatában határozottságukat, céltudatosságukat. A jó elsősegélynyújtó egyben mértéktartó is, mindig annyi beavatkozást végez el, amennyi éppen szükséges.

1.11.1.) Az elsősegélynyújtás iskolai programja

1-2. évfolyam

Az általános iskola első két évfolyamának feladata, hogy a legfontosabb alapelvekkel megismertesse a tanulókat. Kialakítsa bennük a segélynyújtói attitűdöt. Felhívja a figyelmet a baleset-megelőzés, és a „szólj egy felnőttnek” gondolkodásmód fontosságára.

Elsősegélynyújtás lényege, alelvei, fogalma.

Konyhai vészhelyzetek (kés, elektromosság).

Fürdőszoba (vegyszerek, elektromosság) Játsszótér, kirándulás, lakás, iskola. Egyszerűbb sérülések ellátása.

3-4. évfolyam

Az alsó tagozat utolsó két évében lényeges, hogy a gyerekek gyakorlatot szerezzenek mentőhívásból, helyzetfelismerésből. Megismerkedjenek az általuk használható eszközökkel, a velük kapcsolatba kerülő felnőttekkel. A diákok tartsák mindig szem előtt saját biztonságukat és a „ne árts” alapelvet.

Sebek és vérzésállapítás (verőeres, gyűjtőeres, hajszáleres).

Csont-ízületi és izomsérülések.

Meleg és hideg okozta egészségkárosodások.

Kötések és kötöző anyagok.

Harapások és rovarcsípések.

5-6. évfolyam

A kiskamaszok az elsősegélynyújtás gyakorlati lépéseivel ismerkednek meg. Megtanulják, az egyszerű diagnózis készítését, az átvizsgálást, a segítségnyújtás lépéseit, a ruházat lazításának, eltávolításának szabályait, az első ellátás teendőit és a további intézkedéseket.

Betegvizsgálat, idegen testek, mérgezés.

Légúti és légzési rendellenességek.

Néhány betegség tünetei.

7-8. évfolyam

Az általános iskola utolsó két évében diákjaink begyakorolják a vészhelyzetben elengedhetetlen tennivalókat. Elsajátítják mi a teendő közúti balesetek, tüzesetek, áramütések, vízi balesetek során. Képesekké válnak szakszerűen telefon segítséget hívni. A beteg mozgatásának alapvető szabályait is megismerik.

Újraélesztés, stabil oldalfekvés.

Vérkeringési rendellenességek.

Eszméletlen beteg ellátása.

Tudatzavarok.

Égés, forrázás.

1.11.2.) Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

Az intézmény dolgozóinak feladatai a tanulóbalesetek megelőzésében, illetve baleset esetén intézményi védő - óvó előírások

Az iskola minden dolgozójának alapvető feladatai közé tartozik, hogy a tanulók részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, valamint ha észleli, hogy a tanuló balesetet szenvedett vagy ennek veszélye fennáll, a szükséges intézkedéseket megtegye.

Az iskola dolgozóinak feladatai a tanulóbaleset megelőzésével kapcsolatosan

- Minden dolgozónak ismernie kell, és be kell tartania a Munkabiztonsági Szabályzat, valamint a Tűzvédelmi Utasítás és a Tűzriadó Terv rendelkezéseit.
- A kerettanterv és az iskola helyi tanterve alapján minden tantárgy keretében oktatni kell a tanulók biztonságának és testi épségének megővásával kapcsolatos ismereteket, rendszabályokat és viselkedési formákat.
- A nevelők a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokon, valamint az ügyeleti beosztásukkal meghatározott időben kötelesek a rájuk bízott tanulók tevékenységét, folyamatosan figyelemmel kísérni, a rendet megtartani, valamint a baleset - megelőzési szabályokat a tanulókkal betartatni.
- Az osztályfőnököknek a tanulókkal ismertetni kell az egészségük és testi épségük védelmére vonatkozó előírásokat, az egyes foglalkozásokkal együtt járó veszélyforrásokat, a tilos és az elvárható magatartásformákat.
- Az osztályfőnököknek feltétlenül ismertetnie kell a balesetek megelőzését szolgáló szabályokat a tanév megkezdésekor. Ezek a következők lehetnek:
 - az iskola környékére vonatkozó közlekedési szabályok,
 - a házirend balesetvédelmi előírásai,
 - a rendkívüli esemény (baleset, tűzriadó, bombariadó, természeti katasztrófa stb.) bekövetkezésekor szükséges teendők, a menekülési útvonal, a menekülés rendje,
 - a tanulók kötelességei a baleset megelőzésével kapcsolatban tanulmányi kirándulások, túrák, közhasznú munkavégzés megkezdése előtt, rendkívüli események után.
- A tanév végén a nyári idénybalesetek veszélyeire kell felhívni a tanulók figyelmét.
- A nevelőknek ki kell oktatniuk a tanulókat minden gyakorlati, technikai jellegű feladat, vagy iskolán kívüli program előtt a baleseti veszélyforrásokra, a kötelező viselkedés szabályaira, egy esetleges rendkívüli esemény bekövetkezésekor követendő magatartásra.
- A tanulók számára közzétett balesetvédelmi ismeretek témáját és az ismertetés időpontját az osztálynaplóba be kell jegyezni. A nevelőnek visszakérdezéssel meg kell győződnie arról, hogy a tanulók elsajátították a szükséges ismereteket.
- Az iskola vezetője az egészséges és biztonságos munkavégzés tárgyi feltételeit munkavédelmi ellenőrzések (szemlék) keretében rendszeresen ellenőrzi.
- Rendkívüli esemény (tűz, természeti katasztrófa, bombariadó stb.) esetén az épület kiürítését, a szükséges intézkedések megtételét a Tűzriadó Terv előírásai szerint kell elvégezni.

A Tűzriadó Tervben meg kell határozni:

- a rendkívüli esemény jelzésének módját
- a dolgozók, tanulók riasztásának rendjét
- a dolgozóknak a rendkívüli esemény esetén szükséges tennivalóit (kiürítés, mentés, rendfenntartás, biztonsági szervek - rendőrség, tűzoltóság, mentők - értesítése, fogadásuk előkészítése, biztonsági berendezések kezelése)
- az iskola helyszínrajzát.

Az iskola dolgozóinak feladatai a tanulóbalesetek esetén

A tanulók felügyeletét ellátó nevelőnek a tanulót ért bármilyen baleset, sérülés, vagy rosszullet esetén haladéktalanul meg kell tennie a következő intézkedéseket:

- a sérült tanulót elsősegélyben kell részesítenie, ha szükséges orvost kell hívnia,
- a balesetet, sérülést okozó veszélyforrást a tőle telhető módon meg kell szüntetnie,
- minden tanulói balesetet, sérülést, rosszulletet azonnal jelezni kell az iskola vezetőjének.

E feladatok ellátásában a tanulóbaleset színhelyén jelenlévő többi nevelőnek is részt kell vennie.

A balesetet szenvedett tanulót elsősegélynyújtásban részesítő dolgozó csak annyit tehet, amihez biztosan ért. Ha bizonytalan abban, hogy az adott esetben mit kell tennie, akkor feltétlenül orvost kell hívnia, és a beavatkozással meg kell várnia az orvosi segítséget.

A tanulóbalesetekkel kapcsolatos iskolai feladatok a magasabb jogszabályok alapján:

- A tanulóbalesetet az előírt nyomtatványon nyilván kell tartani.
- A 3 napon túl gyógyuló sérülést okozó tanulóbaleseteket haladéktalanul ki kell vizsgálni és e balesetekről az előírt nyomtatványon jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyv egy példányát meg kell küldeni a fenntartónak, egy példányát az iskola őrzi meg, egy példányt pedig át kell adni a tanulónak (kiskorú tanuló esetén a szülőnek).
- A súlyos balesetet azonnal jelenteni kell az iskola fenntartójának.

Az elsősegélynyújtás színterei iskolánkban

Tanórán:

Elsősorban a környezetismeret, a természetismeret, és a biológia órákon foglalkozunk elsősegélynyújtással. Itt hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő elsősegély-nyújtási vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelten kezeljük a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozásokat, azokat a helyzeteket amelyekhez a diákoknak is köze van.

Nem hagyományos tanórai keretben:

A tanév során szinte minden osztály meghallgat bemutatóval színesített előadást, melyet külső szakember tart (Egészségnap, Környezetvédelmi nap).

Tanórán kívüli programok:

A gyerekek olyan versenyeken indulnak, ahol az elsősegélynyújtás a téma, így elmélyíthetik addig megszerzett tudásukat (Katasztrófavédelmi verseny, elsősegély-nyújtási verseny). Ezeken a megmérettetéseken a tanulóknak elméleti és gyakorlati ismereteiket is be kell mutatniuk.

Évente szervezünk erdei iskolát diákjainknak, ahol az évközi elméleti tananyag hasznosságát, alkalmazhatóságát mutatjuk meg a gyerekeknek. Ennek sikere ösztönözi a tanárokat arra, hogy tevékenységünk ne korlátozódjon csak erre az időszakra, hanem egész éves szervezett, tervezett munka legyen.

2. FEJEZET: HELYI TANTERV

Bevezető

A Kormány 5/2020. (I.31.) Korm.rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm.rendelet módosításáról értelmében a 2023/24-es tanévtől az általános iskolai nevelő-oktató munkánkat a 2012-es NAT-hoz illeszkedő kerettantervek alapján készített helyi tanterv szerint, valamint a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók alapján készített helyi tanterv szerint szervezzük.

A helyi tanterv forrásai

- A nemzeti köznevelésről szóló CX. törvény
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012 (VI. 4.) Kormányrendelet
- 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. EMMI rendelet
- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók: Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára
- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók: Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára

A tantervek tartalmazzák az adott iskolafokozaton, illetve iskolatípuson folyó nevelés-oktatás általános célrendszerét, tantárgyi struktúráját, a kötelező és közös követelményeket, valamint a követelmények teljesítéséhez szükséges óraszámokat. A NAT műveltségi területeit tantárgyakká alakítják. Évfolyamonként meghatározzák a tantárgyak minimálisan kötelező óraszámait, valamint a kötelezően közös követelményeket. Az alapfokú nevelés-oktatás 1-4. évfolyamára és az 5-8. évfolyamára elkészített kerettantervek szerves egységet alkotnak.

2.1. A módosított 2020-as NAT-hoz, kerettantervekhez illeszkedő tantárgyak és óraszámok

Iskolánk helyi tanterve az irányító hatóság által kiadott kerettantervek közül az alábbi kerettantervekre épül: 5/2020. (I.31.) Korm.rendelettel módosított NAT, valamint a 2020-ban kiadott kerettantervek alapján:

- „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára”, valamint
- „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára”

A jogszabály alapján iskolánk a pedagógiai programjának részeként a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készített. A helyi tantervben meg neveztük az alapjául szolgáló kerettanterveket.

A helyi tantervünk készítéséhez a NAT 2020 *Alapóraszámok tanulási területenként két éves bontásban* (II.2.1.1. táblázat) és *A tanulók heti kötelező alapóraszámja és maximális óraszámja évfolyamonként* (II.2.1.2. táblázat) volt az irányadó.

2.1.1.) Iskolánkban az egyes évfolyamokon tanított tantárgyakat és azok óraszámait az alábbi táblázatokba rendezett óratervek foglalják össze 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben:

Az 1-4. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámjai, 2020									
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a NAT kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovat pedig a szabadon tervezhető órákat.									
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		
Magyar nyelv	3	1	3	1	2	1	2	1	
Irodalom	4		4		3		3		
Matematika	4	1	4	1	4	0,5	4	0,5	
Hit- és erkölcsstan	1		1		1		1		
Környezetismeret					1	0,5	1	0,5	
Első élő idegen nyelv – Angol nyelv							2		
Ének-zene	2		2		2		2		
Vizuális kultúra	2		2		2		1		
Technika és tervezés	1		1		1		1		
Digitális kultúra					1		1		
Testnevelés	5		5		5		5		
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		

Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2
Összes tervezett óraszám	22	2	22	2	22	2	23	2
Hit- és erkölcsstan (nem számít bele az órakeretbe a NAT 9.§ 1.a)	1		1		1		1	
Összesített óraszám	25		25		25		26	
Maximális órakeret	25		25		25		26	

Az 5-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020								
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovat pedig a szabadon tervezhető órákat.								
Heti óraszám/évfolyam	5.		6.		7.		8.	
Magyar nyelv	2		2		1	1	1	1
Irodalom	2		2		2		2	
Matematika	4		4		3	1	3	1
Történelem	2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek							1	
Hon- és népismeret		1						
Hit- és erkölcsstan	1		1		1		1	
Természettudomány	2		2	1				
Integrált természettudomány					6		6	
<i>Kémia</i>					2		1	
<i>Fizika</i>					1		2	
<i>Biológia</i>					2		1	
<i>Földrajz</i>					1		2	
Első élő idegen nyelv – Angol nyelv	3		3		3		3	
Ének-zene	2		1		1		1	
Vizuális kultúra	1		1		1		1	
Dráma és színház				1				
Technika és tervezés	1		1		1			
Digitális kultúra	1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Kötelező alapóraszám	27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	27	1	26	2	28	2	28	2
Hit- és erkölcsstan (nem számít bele az órakeretbe a NAT 9.§ 1.a)	1		1		1		1	
Összesített óraszám	29		29		31		31	
Maximális órakeret	29		29		31		31	

Iskolánk a kötelezően választható Dráma és tánc, illetve Hon- és népismeret tantárgyak közül a Hon- és népismeret tantárgyat ötödik évfolyamon, a Dráma és tánc tantárgyat hatodik évfolyamon szervezi. Iskolánkban a tanulók az idegen nyelvi órákon az angol nyelvet tanulják. A 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 9.§ 1.a értelmében a +1 hit- és erkölcsstan óra nem számít bele az órakeretbe.

A kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező, nem kötelező, kötelezően és szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszám, tananyaga:

A kötelező tantárgyak és óraszámok átvétele mellett a nevelőtestületünk döntése alapján az évfolyamonkénti órakeret 10%-át szabad órakeretet egyrészt néhány tantárgy óraszámának emelésére, másrészt egyes tantárgyak korábban történő bevezetésére fordítottuk (lásd az alábbi táblázatok).

2.1.2.) Iskolánk tantárgyi rendszere 2024/2025-es tanévtől

Magyar nyelv	1-8. osztály	Digitális kultúra	3-8. osztály
Irodalom	1-8. osztály	Testnevelés	1-8. osztály
Matematika	1-8. osztály	Történelem	5-8. osztály
Hit- és erkölcsstan	1-8. osztály	Állampolgári ismeretek	8. osztály
Környezetismeret	3-4. osztály	Hon- és népismeret	5. osztály
Angol nyelv	3-8. osztály	Természettudomány	5-6. osztály
Ének-zene	1-8. osztály	Integrált természettudomány	7-8. osztály
Vizuális kultúra	1-8. osztály	(Kémia - Fizika – Biológia – Földrajz)	
Technika és tervezés	1-8. osztály	Osztályfőnöki	5-8. osztály

2.1.3.) A kötelező tantárgyak tananyagai

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelménnyel.

Mivel a kerettantervek tananyagai a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek a nyolcvan százalékát fedik le, a nevelőtestület úgy határozott, hogy a helyi tantervben nem ír elő további ismeretanyagot (egy esetben természettudomány). Az egyes tematikai egységek között osztja el a rendelkezésre álló időkeretet az alkalmazható tudás megszerzése vagy a képességek fejlesztése céljából, továbbá a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használja fel.

A választott kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontása, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározása a nevelők szakmai munkaközösségeinek, és a szaktanároknak a feladata volt a helyi tanterv életbelépésének megfelelően évente felmenő rendszerben:

A választott kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontásához, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározásához iskolánk pedagógusai az egyes tantárgyak tanításához alkalmazott tankönyvek tankönyvkiadói által összeállított helyi tantervi ajánlásokat használják fel.

2.1.4.) Nem kötelező (választható) foglalkozások, műhelymunkák

- iskolai sportkör,
- angol nyelvi szakkör
- informatika,
- rajz, kézműves,
- egészséges életmód/elsősegélynyújtás
- hon- és népismereti,
- hagyományörző
- drámajáték – színjátszó,
- magyar nyelv (8. osztály – felvételire felkészítő)
- matematika (felső tagozat; 8. osztály – felvételire felkészítő)
- környezetvédelmi/Ökokör
- kompetenciafejlesztő foglalkozások
- egyéni fejlesztés
- énekkar,
- művészeti tanszak művészeti iskolák szervezésében (festészet, furulya, színjáték)
- hátránykompenzáció

Az időkeret felosztásáról - alkalmazkodva a szülői, tanulói igényekhez, a helyi elvárásokhoz, a csoportok számához valamint a szakember-lehetőségekhez - a tantervtestület dönt.

2.1.5.) Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az oktatásért felelős miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított.

"A tankönyv meghatározott ismeretanyagot tantárgyak szerinti csoportosításban, didaktikusan (tanítási célnak megfelelő felépítésben) tárgyaló mű, amely figyelembe veszi a tanulók átlagos szellemi fejlettségét és elvárható előzetes ismereteit."

A tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettsége

A 2016/2017-es tanévtől minden tanuló ingyenes tankönyvellátásban részesül (1-2. osztályban új tankönyvek, 3-8. osztályig új, ill. használt tankönyvek állnak rendelkezésre. Ez utóbbiak az iskolakönyvtár részét képezik.).

2.2.) A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Kompetenciaterületek

A kompetencia alapú oktatás eszközrendszerének alkalmazása

A modern, tudás alapú, erős gazdasági versenyre, politikai demokráciára, az emberi kapcsolatok humanitására épülő társadalom az iskolázás során kialakítandó, megerősítendő és fejlesztendő kompetenciák, ismeretek, képességek, attitűdök rendszerének leglényegesebb, alapvető elemei. A Nemzeti alaptanterv ezekre tételesen épít.

A kulcskompetenciák fejlesztésének célja

A kompetencia-alapú oktatás elterjesztése, feltételrendszerének megteremtése az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges kompetenciák, képességek, készségek elsajátításának lehetőségét biztosítsuk a térség minden társadalmi csoportjának. Csökkentheti esélyegyenlőtlenségüket, a foglalkoztatási hátrányukat, s segítheti a társadalmi munkamegosztásba történő bekapcsolódást. Támogatja az integrációs és inkluzív programok elterjedését, az egyéni képességeket és érdeklődést szem előtt tartó nevelési szemlélet meghonosítását. Az ezt megvalósítani képes oktatási és képzési rendszereket, pályaaorientációs programokat, IKT kompetenciák fejlesztését, hogy az érintettek munkaerő-piaci esélyei növekedjenek. egyéni különbségekhez szakszerűen alkalmazkodó, egyénre szabott fejlesztést eredményesen megoldani képes pedagógiai gyakorlatra való felkészülés, a kor színvonalán és eszközeivel tudást közvetíteni képes pedagógusok képzése, cél egy olyan tanuló hálózat létrehozása, amely horizontálisan és vertikálisan is szervezett, tagjai részére biztosítja a megfelelő információ-áramlást, konzultációs lehetőséget.

Kulcskompetenciák

A nemzeti alaptanterv az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, azokra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

Kulcskompetenciák, 2020

A tanulás kompetenciái

Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi

Digitális kompetenciák

Matematikai, gondolkodási kompetenciák

Személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

2.3. Pedagógiai feladatok megvalósítása

2.3.1.) Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

- a gyermekeket fokozatosan átvezetjük az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére; a koncentráció és a relaxáció képességének megalapozására.
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat; a tanítás – tanulás szervezése játékos formában, a tanulók aktív közreműködésével.
- a pozitív magatartásformák folyamatos és következetes megerősítésével segítjük tanulóinkat eligazodni az új iskolai közösségben, igyekszünk minél előbb elsajátíttatni velük az intézményünkben kialakult szabályrendszert.
- nagy hangsúlyt fektetünk a tanulók motiválására és a figyelem fenntartására, változatos munkaformák alkalmazásával törekszünk a figyelem tartósságának növelésére.

- az iskola első évétől elkezdjük kialakítani tanulóinkban a felelősség teljes magatartást. Ez magába foglalja az iskola normáinak elfogadását, a felnőttek és a társaik iránti tiszteletet, környezetének óvását, a saját és az iskola értékeinek megbecsülését.

2.3.2.) A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a tanulás iránti érdeklődés felkeltése, tanulói kíváncsiság kielégítése játékos feladatokkal,
- a felelősségtudatra, kitartásra, fegyelemre szoktatás a motivációs lehetőségek alkalmazásával,
- a fogékonyság kialakítása új ismeretek megszerzésére,
- a tanulói szokások megalapozása,
- az egyéni képességek kibontakoztatása, tehetséggondozás keretében,
- a tanulási problémákkal küzdő tanulók egyéni fejlesztése felzárkóztató foglalkozásokon,
- a közösségi értékrend megalapozása osztályprogramok keretében/közösségi programok/

2.3.3.) Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- a tanulók differenciált oktatása, az életkoroknak megfelelő tanítási módszerek alkalmazása: következtetések levonása, összefüggések felismerése, elemzés;
- az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- a tanórán kívüli ismeretszerzés lehetőségeinek közvetítése, az önálló ismeretszerzésre való képesség elsajátíttatása, gyakoroltatása különböző munkaformákban,
- a tanulói önismeret, empátia, együttműködési készség, felelősségtudat, probléma megoldó képesség fejlesztése az osztály és iskolai tevékenység alkalmával,
- viselkedési normák kialakítása, szituációkban való gyakorlása, rögzítése,
- helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása,
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása,
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

2.3.4.) A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaeorientációra. A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaeorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életmód, egészségvédelem technikájának elsajátíttatásához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,

- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- a továbbtanulásra való felkészítés az érdeklődésnek, képességeknek megfelelően.

2.4.) A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27.§ (11) bekezdésben meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon. A 2012/2013. tanévtől kezdődően 1. és 5. osztályban, majd felmenő rendszerben minden évfolyamon biztosítjuk a heti 5 testnevelés órát.

Az iskola minden osztályban, megszervezzük a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
- iskolai sportkörben való sportolással,
- kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással.

Az igény szerinti tanórán kívüli sportolási lehetőségek a következők:

- Tömegsport
- Labdarúgás
- Futás/atletika
- Sakk
- Természetjárás
- Aerobic/zenés-táncos foglalkozás

Szabadfoglalkozások keretében a tanulóknak van lehetőségük testmozgásra.

Igény szerint bővíthető minden tanév elején.

2.5.) Választható tantárgyak, foglalkozások, ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

2.5.1.) Választható tantárgyak iskolánkban

- Hit- és erkölcstan (1-8. évfolyam heti 2 óra)

A hit- és erkölcstan tantárgyról az 1. osztályba beiratkozó gyerekek szülei beiratkozáskor nyilatkoznak.

2.5.2.) Választható foglalkozások

A beiratkozott tanulók számára a foglalkozás kötelező. Év közben kimaradni csak különleges indokkal, a szülő írásbeli kérésére, a szaktanár jóváhagyásával lehet.

A foglalkozások megszervezésénél figyelembe vesszük a tanulók kérését.

2.5.3.) A pedagógusválasztás szabályai

Minden tanév május 30-ig az igazgató meghirdeti és közzéteszi a választható tantárgyak és foglalkozások várható időpontját és az azokat vezető pedagógusok nevét. A szülő írásban kérheti gyermeke felvételét a kiválasztott pedagógus foglalkozásaira.

Iskolánkban a pedagógusválasztás nem valósítható meg, hiszen minden alsó tagozatos osztály számára egy tanító adott osztályfőnökként, 5-8. osztályig a szakokat tekintve általában egy pedagógus van alkalmazásban egy szakra. Így választási lehetőséget nem tudunk biztosítani, erről azonban minden évben tájékoztatjuk a szülőket, hogy ennek tudatában írássák be gyermeküket iskolánkba.

2.6.) A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

2.6.1.) A tanulók értékelése

A tanulók értékelésével, jutalmazásával és felelősségre vonásával összefüggő alapvető pedagógiai szempont, hogy a megtett intézkedés minden esetben fejlesztő hatású legyen. A csoportmunka szervezése által, a kooperatív tanulási módszerek alkalmazásával az értékelést a személyiségfejlesztés egyik legfontosabb eszközrendszerének tekintjük.

A csoporttanítás széles lehetőségeket kínál a kompetenciák sokoldalú visszajelzésére. Olyan képességek, készségek megjelenésére is alkalmat nyújt, mint pl. a szervezőképesség, a kooperativitás, a tolerancia, a vidámság. Az értékelés tehát kiterjed a társas-lélektani kompetenciákra is.

Célja:

- a tanulói teljesítmények mérése,
- a tanulók motiválása.

A tanulók tudását, teljesítményét, attitűdjét, magatartását figyeljük meg, az egyénekre, valamint a közösségre megállapított követelményekhez viszonyítjuk és az önmagukhoz mért fejlődésük alapján teszünk megállapításokat.

Az értékelés alapelvei:

- személyre szóló, fejlesztő, ösztönző jellegű legyen,
- segítse a pozitív személyiségjegyek továbbfejlődését, a reális önértékelés kialakítását,
- folyamatosságot biztosítson,
- legyen sokoldalú, változatos értékelési formákkal,
- az iskolai követelményrendszerre épüljön,
- feleljen meg a tanuló értelmi képességének, életkori sajátosságainak, a tantárgy jellegének,
- biztosítsa a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges arányát,
- legyen tárgyszerű,
- félelemmentes légkörben történjen,
- a diagnosztikus, formatív, segítő célú folyamatos értékelési módok kapjanak prioritást a tanítás-tanulás folyamatában.

Ahhoz, hogy az alapelvek megvalósulhassanak, a tanév elején az egyes tantárgyak követelményeit egyértelműen a tanulók tudomására kell hozni. Az egyes tantárgyak egységes iskolai követelményrendszerét minden tanár köteles betartani.

2.6.2.) Az értékelés formái

Személyes, szóbeli értékelés történik:

- a tanítási órákon, ahol a tanár folyamatosan megerősít, korrigál, segít, tanácsot ad,
- fogadóórákon,
- az osztályfőnök által a naplók (elektronikus napló) és ellenőrzők havi felülvizsgálatakor,
- az iskola által szervezett programok értékelésekor (kirándulás, színházlátogatás, iskolai műsorok, vetélkedők stb.),
- az igazgató által (kiemelkedő eredmények, ill. fegyelmi vétségek kapcsán).

Szöveges értékelés írásban:

- a szaktanár, vagy az osztályfőnök által szükség esetén (kiemelkedő teljesítmények ...),
- dicséretet, ill. elmarasztalások beírása az ellenőrző könyvbe,
- külső felkérésre készített minősítések, vélemények, (gyermekvédelem, rendőrség, bíróság, pályázatok, stb.),
- az első osztályban legalább negyedévenként a tájékoztató füzetbe.
- minden negyedévben (háromhavonta) szöveges értékelés készül a tanulók integrált oktatásban való munkájáról, fejlődéséről.

A szöveges értékelés alapelvei:

- személyre szóló, ösztönző jellegű legyen,
- elsősorban a gyermekért, a gyermeknek szóljon,
- segítse a gyermekben a reális önismeretet, a helyes önértékelést,
- az életkori sajátosságokat vegye figyelembe,
- jellemezze a megerősítést, a korrigálást, a fejlesztő-központúságot,
- vegye figyelembe a gyermek önmagához mért fejlődését, lehetőségeit,
- és természetesen egyértelmű, pontos legyen a megfogalmazása.

A szöveges értékelés vizsgálja, hogy a gyermek:

➤ milyen teljesítményt ért el a tantárgyakban, ➤ motivált-e a tanulásban, ➤ koncentráltan dolgozik-e, ➤ tudja-e saját munkáját értékelni, ➤ milyen a kapcsolata társaival, ➤ milyen a kapcsolata pedagógusokkal,	➤ hogyan tartja magát az egyéni megállapodásokhoz, ➤ felismeri-e mások igényeit, ➤ mennyire toleráns, ➤ képes-e egyedül öltözködni, a higiénias szokásokat betartani, ➤ hogyan ápolja, védi környezetét.

Az osztályzás célja:

- a tanulók minősítése,
- visszajelzés a szülőnek, az iskolának a tanuló tudásáról, az esetleges hiányosságokról.

Módja: a Köznevelési tv. 54.§-a alapján.

Az iskola megőrzi a hagyományos értékelési kategóriákat. Az első évfolyamon félévkor és év végén, második évfolyamon félévkor szöveges értékelés készül, ezt követően az 5 fokozatú skálát alkalmazzuk.

- jeles (5),
- jó (4),
- közepes (3),
- elégséges (2),
- elégtelen (1).

Az értékelés közzétételére az OM által jóváhagyott nyomtatványokat használjuk.

2.6.3.) Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje

A Kréta rendszer által biztosítjuk, hogy az érdemjegyek rögzítése és az értékelési folyamat hatékony legyen, lehetőséget teremtve a szülőknek és a diákoknak az eredmények időben történő megismerésére.

Törekedni kell arra, hogy a tanítási évben a legrövidebb időn belül rögzítésre kerüljenek a rendszerben.

Kivételes esetekben például technikai problémák vagy más okok miatt bekövetkezett késések esetén a pedagógusnak jelzést kell adni a vezető felé, aki megteszi a szükséges lépéseket a probléma megoldása érdekében. Az írásbeli tanulói dolgozatok, teljesítmények érdemjegyeit kötelező a tanulóval ismertetni, olyan jegy nem kerülhet be a Kréta naplóba amiről a tanuló nem tud.

Határidő:

Szóbeli felelet érdemjegye a Kréta naplóba, aznap amikor a tanuló felelt.

Írásbeli tanulói munkák javításának, értékelésének határideje:

- Írásbeli dolgozatok kijavítására a pedagógusoknak két hét áll rendelkezésükre.
- Írásbeli feladat, röpdolgozat a következő órára vagy egy héten belül.
- Az érdemjegyek beírásának határideje a közzétételtől számított 3 munkanap.
- Szóbeli felelet érdemjegye a Kréta naplóba, aznap amikor a tanuló felelt.

Heti kettő vagy több óraszámú tanított tantárgyak esetében havonta kettő vagy 3 jegy.

Heti egy órában tanított tantárgy esetében havonta egy jegy kerüljön beírásra minimum.

2.6.4.) Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

A nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekintjük a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

A folyamatos ellenőrzésnek a nevelőtestület által elfogadott alapelvei

- A leggyakrabban alkalmazott ellenőrzési formák: szóbeli felelet, írásbeli számonkérés, önálló kiselőadás, házi dolgozat, órai munka.
- Az ellenőrzést mindig kísérfje értékelés, ami legyen előremutató, fejlesztő.
- Az ellenőrzés nem lehet a fegyelmezés eszköze.
- A tanulók teljesítményét havonta a tantárgy heti óraszámával megegyező számú érdemjeggyel, illetve szöveges értékeléssel vagy minősítéssel értékelni kell.
- Az év végi osztályzat az egész évi teljesítményt értékeli.
- A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. Az előbbiektől eltérően az első évfolyamon félévkor és év végén, továbbá a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni.

Az iskolai beszámoltatások formái, rendje és korlátai, a tanulók tudásában betöltött szerepe, súlya

Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái, rendje

- írásbeli felelet (röpdolgozat, szódolgozat, tesztek)
- témazáró dolgozat
- házi dolgozat
- év eleji, félévi, év végi felmérés
- **Írásbeli felelet** az utolsó három óra anyagából íratható. Az 1-2. évfolyamon az előző órán bejelentendő, a 3-8. évfolyamon bejelentés nélkül bármikor íratható.

- **Témazáró dolgozat** a témakör lezárása, összefoglalása és gyakorlása után írható. Az 1-4. évfolyamon két héttel, az 5-8. évfolyamon egy héttel előbb be kell jelenteni a megíratását és a követelményeket. Egy teljes tanórát vesznek igénybe.
- **Az év eleji, félévi, év végi felmérések** alapvetően diagnosztikai célt szolgálnak, a tanulók tudásának, készségeinek szintjét mérik. E felmérők csak akkor osztályozhatók, ha megfelelő ismétlés, gyakorlás után kerül sor rájuk, és megtörtént az előzetes bejelentés.
- **Tanítási szünet** utáni első nap témazáró dolgozat nem írható.
- **Házi dolgozat** téma- és feladatkörét legalább két héttel a beadási határidő előtt kell kijelölni. Ebbe az időtartamba a tanítási szünetek ideje nem számítható be. A 2-4. évfolyamon párhuzamosan két házi dolgozat nem adható fel különböző tantárgyakból sem. Az 5-8. évfolyamon párhuzamosan különböző tantárgyakból maximum két házi dolgozat adható fel.
- **A házi dolgozatok értékelése** 5-8. évfolyamon osztályzatokkal történik, be nem nyújtásuk a feladat elégtelen megoldásával egyenértékű.
- **Valamennyi írásbeli** munkát legkésőbb a megíratástól számított 2. héten ki kell javítani.
- A tanuló felmentést kaphat az írásbeli számonkérés alól indokolt esetben (pl. hosszabb távollét, betegség, előre nem látható ok miatt nem tudott készülni).
- A tanulónak az elhalasztott írásbeli számonkérését a következő tanórán pótolnia kell.

A szóbeli beszámoltatás formái, rendje

Szóbeli beszámoltatás formái

- Önálló, összefüggő felet (A tanuló tudását önállóan, folyamatosan és összefüggően kifejti.)
- Kérdés-felelet,
- Feladatmegoldás
- Kiselőadás

A szóbeli beszámoltatás rendje

- A tanulókkal előzetese tudatni kell, mit fogunk szóban számon kérni.
- A szóbeli számonkérés is a tantervi követelményeken alapul.
- Lehetőség szerint biztosítsunk felkészülési időt.
- A szóbeli felet ne legyen meglepetésszerű.
- Összefüggő felet közben, ha a tanuló elakad, vagy súlyosan téved, akkor segítséget kaphat.
- Feleltetéskor a tanárnak meg kell figyelni, hogy mit-, és mennyit tud a tanuló, mennyire képes ismereteit saját szavaival elmondani, önállóan felhasználni, alkalmazni.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének értékelése

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatásainak, dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján javasoljuk a szaktárgyat tanító nevelőknek.

Értékeléskor az elért teljesítmény érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján javasoljuk:

Teljesítmény	Érdemjegy
0 – 29 %:	elégtelen 1
30 – 49 %:	elégséges 2
50 – 74 %:	közepes 3
75 – 89 %:	jó 4
90 – 100 %:	jeles 5

A sajátos nevelési igényű (SNI) és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) tanulók esetében az ellenőrzés és értékelés folyamatában figyelembe vesszük a tanulók státuszából fakadó akadályokat, korlátokat, valamint a szakértői bizottság vizsgálati véleményét és javaslatát.

Értékelés, minősítés alapja a tanulók folyamatos megfigyelése.

- A szaktanárok minden tanév első óráján a tantárgy követelményrendszere mellett ismertetik saját értékelési rendszerüket, a hiányzások és mulasztások következményeit a pótlási és javítási követelményeket.
- A 3-8. évfolyamokon a tanítók, szaktanárok a tanulók teljesítményét tanév közben érdemjegyekkel értékelik.
- 3.-8. évfolyamokon félévkor érdemjegyekkel értékelik, 2.-8. évfolyamokon a tanév végén osztályzatokkal minősítik (kitűnő /mindenből jeles és tantárgyi dicsérete van / jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen).
- Félévkor és tanév végén az egész tanévben nyújtott teljesítményt a törvény által előírt évfolyamokon szövegesen értékeljük.

- A félévi osztályzat az ellenőrző könyvbe, az év végi bizonyítványba kerül, a szöveges értékelés az OM által jóváhagyott dokumentumformátumban.
- A tanuló osztályzatot szaktárgyi előmenetelében nyújtott teljesítményéért kap.
- A tanuló félévi és év végi osztályzatát az egyes tantárgyakból a szaktanárok állapítják meg, a naplóba, ellenőrzőbe beírt érdemjegyek alapján.
- Az év végi osztályzat kialakításánál a tanuló év elejétől nyújtott teljesítményét, a megszerzett összes osztályzatát figyelembe vesszük.

Az értékelés nyilvános fórumai:

- versenyek, vetélkedők,
- bemutatóórák,
- az iskola belső vizsgálói,
- speciális tantárgyi felmérések,
- értékelés a nevelőtestület előtt.

Az intézményi szintű méréseket végezheti:

- munkaközösség,
- felkért szakintézmény,
- szakértő,
- igazgató.

A mérési, értékelési tervtől eltérő a nevelő – oktató munka aktuális helyzetét érintő rendkívüli méréseket kezdeményezhet:

- a munkaközösség-vezető,
- az igazgató.

A rendkívüli mérések lefolytatásáról az igazgató dönt.

Egyéb tanulói produktumok

A projekt és portfólió módszer alapja, hogy minden tanulói produktum része legyen a tanulóról sokoldalúan kialakított minősítésnek. Ezért fontos a tanulók munkájának értékelésekor figyelembe venni az:

- órai munkát, aktivitást,
- munkafolyamatokban, csoportmunkában való részvételt,
- gyűjtőmunkát,
- kiselőadást,
- elkészített munkadarabokat,
- szorgalmi feladatokat,
- füzetek, munkafüzetek vezetését.

A szóbeli feleleteknél a következő követelményeket állítjuk:

- *Jelet* kap a tanuló, ha az adott témáról összefüggően, folyamatosan, segítség nélkül felel.
- *Jóra* értékeljük azt a feleletet, amely összefüggő, folyamatos, de 1-2 segítő kérdést szükséges feltenni.
- *Közepes* teljesítményt kap az, aki kérdések segítségével ugyan, de a lényegét elmondja.
- *Elégséges* a felelete annak, aki vontatottan, sok kérdésre a minimális ismereteket is nehezen adja elő. A feleleteket röviden indokolni kell. Ezzel elősegíthetjük a tanulók önértékelésének kialakulását, továbbá segítséget nyújtunk a tanulási motivációban is.
- *Elégtelen*, ha a tantárgyi minimum követelményeket nem teljesíti.

A szóbeli feleltetés célja a tanulók tudásának mérésén túl:

- a tanulók kommunikációs képességének fejlesztése,
- az adott tantárgy specifikumának megfelelő nyelvezet elsajátítása,
- képesség a lényeg kiemelésére.

Az értékelés dokumentálása:

- osztályozónapló (tanító, tanár)/papír alapú vagy elektronikus napló
- ellenőrző (tanító, tanár, osztályfőnök, igazgató), ill. üzenőfüzet
- munkafüzet, feladatlap, dolgozat, stb. (tanító, tanár),
- bizonyítvány (osztályfőnök),
- jellemzés (osztályfőnök, szaktanárok, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, hatóság kérésére).

A számszerű értékelésben csak az osztályozó naplóba beírtak a hivatalosak, a minősítő osztályzatot csak a naplóba beírt érdemjegyek alapján lehet megállapítani.

Az értékelésről a szülőt tájékoztatni köteles minden nevelő.

2.6.5.) A kiemelkedő teljesítmények elismerése

A jutalmazás alapja:

- kimagasló tanulmányi eredmény,
- közösségért végzett tevékenység,

- kiemelkedő sportteljesítmény,
- művészeti csoportokban kiemelkedő színvonalú szereplés,
- minden olyan tevékenység, ami az iskola hírnevét erősíti.

A jutalmazás formái:

A tanulót dicséret illeti meg a közösség érdekében végzett kiemelkedő munkáért, valamint a szaktárgyi versenyeken való szereplésért, kiemelkedő eredményért.

- A dicséret lehet:
- szaktanári vagy osztályfőnöki szóbeli dicséret,
 - szaktanári írásbeli dicséret,
 - osztályfőnöki írásbeli dicséret,
 - igazgatói írásbeli dicséret,
 - tantestületi írásbeli dicséret (8. évfolyam végén),
 - egyéb egyéni és csoportos jutalmak (oklevél, könyv...).

Fegyelmező intézkedések

A fegyelmező intézkedéseket a Pedagógiai Program és az iskola házirendje együttesen szabályozza. Ennek alapja:

- a tantárgyi követelmények nem teljesítése,
- házirend megsértése,
- felszerelés, házi feladat többszöri hiánya,
- igazolatlan mulasztás,
- órai és óráközi fegyelmezetlenség,
- szándékos rongálás.

Formái:

- szaktanári vagy osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés, megrovás,
- szaktanári írásbeli figyelmeztetés,
- igazgatói intés és megrovás
- osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetés,
- tantestületi figyelmeztetés

2.7.) A magasabb évfolyamra lépés feltételei

Az első évfolyamba lépés feltételei: megfelelő életkor, óvodai szakvélemény, szülői nyilatkozat, szükség szerint szakértői vizsgálat eredménye.

A magasabb évfolyamra lépés feltételei:

Az intézményben az iskola felsőbb évfolyamára léphetnek diákjaink, ha a kerettantervben „A fejlesztés várt eredményei” megvalósulnak a meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítették. A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók évközi munkája, érdemjegyei illetve szöveges értékelése alapján bírálják el.

Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben csak a megismételt évfolyamról kap bizonyítványt a tanuló.

A második-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból a legalább „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a magasabb évfolyamba lépéshez.

Ha a tanuló a tanév végén három tantárgyból elégtelen osztályzatot szerez, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet.

A második-nyolcadik évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulóknak minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tenni ha:- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól; ha az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse.

2.8.) A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban csoportbontást fenntartói jóváhagyás esetén alábbi tantárgyakból szervezünk:

- Hit- és erkölcstan (a felekezetek szerinti csoportalakítás érdekében),
- angol nyelv
- magyar nyelv
- matematika
- testnevelés.

Az egyéb foglalkozások indításának elvei, feltételei:

- tartalma, követelménye legyen összefüggésben a pedagógiai program cél- és feladatrendszerével;
- biztosított legyen a személyi, a tárgyi és az eszközrendszer a képzés teljes idejére.

A tanulók által választható egyéb foglalkozások minimális és maximális létszámát minden évben a meghirdetéssel egy időben állapítjuk meg. A foglalkozásokat a magasabb évfolyamra lépés szempontjából kötelező

tanórai foglalkozásként kezeljük. A tanulók és szülők aláírásukkal igazolják, hogy értesültek a tanuló által igénybe vett választható foglalkozás látogatásának feltételeiről.

A tanév során meghatározható, hogy a tanítást és a tanulást a gyermekek érdekének és az alaptevékenység hatékonyságának figyelembevételével szervezzék. A tanév során a tanítás és tanulás megszervezésében a gyermekek érdeke, az alaptevékenység hatékonysága a meghatározó tényező.

A csoportba sorolás szempontjai a tanuló tanulmányi eredménye az adott tantárgyból,

- teljesítménye, - felzárkóztatása,
- tehetséggondozása, - továbbtanulási, pályaválasztási szándéka.

A csoportok átjárhatók az év végi értékelés alapján.

2.9.) A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

I. Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt / NETFIT

Intézményünkben a NETFIT (Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt) mérési rendszert alkalmazzuk a kötelező mérésekre. A NETFIT a fizikai fittség mérésére és értékelésére létrehozott rendszer, amely a Magyar Diáksport Szövetség és az amerikai Cooper Intézet együttműködésével született meg.

A Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok, családjaik és a köznevelés szereplői körében. A NETFIT program küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok, családjaik és a köznevelés szereplői körében.

Fittségi mérés

A gyermekek, tanulók 45-55 százaléka "rossz" fizikai (fittségi) állapota miatt különleges bánásmódot, sajátos testi nevelést igényel. (MSZOE elemzés és javaslat)

A mindennapos testnevelés, testedzés, testmozgás célja annak elősegítése, hogy a könnyű fizikai munka és a hatékony szellemi munkavégzéshez szükséges fizikai szintet minden tanuló elérje, és az oktatás ideje alatt megtartsa (ne essen vissza). Növelni kell azon tanulók arányát, akiknél az iskolai testnevelés és sport kellő élettani hatást érjen el, és testmozgásban gazdagabb életmódot folytassanak, mint jelenleg.

A fittségi mérés új jogszabályi háttere – 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 81. § és az 1203/2013. számú Kormány határozat alapján.

A mérést az iskola az aktuális tanév január 5-től május 27-ig terjedő időszakában szervezi meg az iskolai munkaterv szerint. A tanulók fittségi mérését, vizsgálatát a testnevelés tantárgyat tanító pedagógus végzi. A NETFIT mérési módszerének alkalmazása és a mérési eredmények online felületre történő felvitele 5. évfolyamtól kötelező.

A lefolytatott mérés, vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző pedagógus a mérésben érintett tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzíti. Az eredményeket elemzi és meghatározza a tanuló fittségi fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

A fittségi mérés eredményei az országos online informatikai adatbázisban a pedagógus, a tanuló és a szülő számára egyaránt elérhetőek lesznek.

A netfit-et alkotó tesztek:

A NETFIT fittség mérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak. A négy profil egészében jellemzi egy tanuló egészségközpontú fittségi állapotát. Az egyes profilok különböző számú tesztet tartalmaznak. A testösszetétel és tápláltsági profil 3 db mérést, az aerob fittségi (állóképességi) profil 1 db tesztet, a vázizomzat fittségi profil 5 db tesztet, míg a hajlékonysági profil 1 db tesztet tartalmaz.

1. Testösszetétel és tápláltsági profil:

Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)

Testmagasság mérése

Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

2. Aerob fittségi (állóképességi) profil:

Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

3. Vázizomzat fittségi profil:

Ütemezett hasizom teszt – has izomzat ereje és erő-állóképessége

Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje

Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje

Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

4. Hajlékonysági profil:

Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

II. Testnevelés: motorikus teljesítmények mérése / Nem kötelező mérési rendszer

A tanulók fizikai állapotának mérése, iskolánk pedagógiai programjához és a helyi körülményekhez igazodva.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése feltérképezhető az egyes képességek területén mutatkozó eredmények, valamint hiányosságok. Ezen hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiinduló alap mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítéséhez, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a tehetség gondozás szükséges szintjének elérésére, megtartására.

Alapelvek:

- objektivitás biztosítása,
- eszközök egyforma alkalmazása,
- mért és számított adatok helyes értelmezése,
- egységesség a következtetések levonásában.
- felmérések a második évfolyamtól történnek.

A vizsgálatok megszervezése:

A mérés értéke, hatékonysága nagymértékben a szigorú gyakorlati végrehajtáson és a tanulónak a testnevelőtől kapott motiváltságán múlik. A vizsgálatot a testnevelő végzi az osztályban. A teszteket évente kétszer őszi és tavasszal végezzük.

Az összehasonlíthatóság érdekében a tesztek végrehajtási körülményeinek hasonlóknak kell lenniük minden diáknál, minden részletben. /sport-felszerelésben/

A tesztek eredményei minden gyereknek személyre szólóak. A tesztek között a tanulók pihenjenek.

A mérés vezetője, értékelője ismerje a tesztek mérésének, értelmezésének módját, ösztönözze, bátorítsa a tanulókat a feladatok minél jobb végrehajtásában.

A motorikus tesztek és végzésük ajánlott végrehajtási sorrendje:

sorrend	Mérési teszt		
	2-4. évfolyam	5-6. évfolyam	7-8. évfolyam
1.	Helyből távolugrás	Helyből távolugrás	Helyből távolugrás
2.	30m-es síkfutás	60m-es síkfutás	60m-es síkfutás
3.	2kg-os tömött labda dobás két kézzel a fej fölött hátra	2kg-os tömött labda dobás két kézzel a fej fölött hátra	3kg-os tömött labda dobás két kézzel a fej fölött hátra
4.	12 perces futás / Cooper-teszt/	12 perces futás / Cooper-teszt/	12 perces futás / Cooper-teszt/

A motorikus mérések leírása:

1. Helyből távolugrás:

Az atlétika helyből ugrásokra vonatkozó szabálya szerint, két kísérlet. A jobbik kerül feljegyzésre cm pontossággal.

2. 30-60 m síkfutás:

A tesztelés az atlétika szabályai szerint történik. A tanulók térdelőrajttal indulnak. Két kísérletből a jobbik kerül feljegyzésre 0.1 s pontossággal.

3. Tömött labda dobás hátra:

A tesztet végző tanuló a dobás irányának háttal áll fel. A labdát tartsa mellső mélytartásban. Előre hajlással szerzett lendülettel fölegyenesedve a feje fölött hátrafelé dobja el a labdát. A dobás a dobóvonal előtt történjen. A dobóterületre belépni nem szabad. Minden próbázó három dobást hajt végre. Eredménye a legjobb szabályos dobás 10 cm –s pontossággal kell feljegyezni.

4. 12 perces futás:

A tanulók csoportban állórajttal indulva és 12 percig futva a lehető leghosszabb távolságot tegyék meg. Megengedhető kifulladás esetén, hogy a tanuló tovább gyalogoljon, majd ismét fusson. A mérési pontosság 10 m pontossággal kijelölt futópályán történik.

A méréseket követően az eredmények osztályonként, és nemenként kerülnek feldolgozásra, mely a testnevelő feladata.

2.10.) Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Az egészségnevelés tanórai és tanórán kívüli lehetőségei

2.10.1.) Egészségnevelés a tanórákon

Az olvasás és az írás egészségtana:

A tanteremben:

- a mesterséges fény kellő erősségű legyen,
- a pad a tanulók testméretének feleljen meg,
- a tábla: megfelelő méretű és vonalazású legyen.

Jelentős az a munka, amelyet egészségügyi vonatkozásban a tanítónak az olvasás és az írás tanítása során végeznie kell:

- ügyelni a tanulók helyes testtartás, testhelyzetére,
- figyelni az olvasás és az írás mennyiségére,
- ügyelni a szemüveges, balkezes tanulóakra.

A környezetismereti órák egészségtana:

- a szabadban vagy a tanteremben tartjuk,
- tanulmányi sétán felhívni figyelmüket: kerüljék az életveszélyes helyeket,
- különböző eszközök helyes használata.

A rajzórák egészségtana:

- egészségügyi követelményei sok tekintetben megegyeznek az olvasás és az írás követelményeivel,
- változatos eszközhasználat; az eszközök feleljenek meg az egészségügyi követelményeknek,
- fontos a szemléltető tárgyak kellő megvilágítása,
- a rend helyreállítása fontos egészségügyi szempontból (a rend, a tisztaság biztosítása, mérgezők elkerülése).

Az énekórák egészségtana:

- a helyiség egészséges feltételeinek biztosítása (pormentes, szellőztetett),
- éneklés technikái (óvni hangadó szerveinket, nem fárasztatjuk ki a tanulókat),
- helyes légzés megtanítása,
- helyes testtartás.

A testnevelésórák egészségtana:

- higiénés előfeltételek biztosítása,
- megfelelő ruházat,
- terem: tiszta levegő,
- testgyakorlatok minősége, mennyisége a tanulók életkorához igazodjon,
- tisztálkodási lehetőségek megteremtése.

A technikaórák egészségtana:

- koruknak megfelelő munkát végezzenek,
- eszközhasználat balesetmentesen,
- helyes testtartás munkák közben,
- tisztálkodási lehetőségek megteremtése,
- a rend helyreállítása (hulladékok elhelyezése, eszközök tisztítása).

2.10.2.) Egészségnevelés területei tanórán kívül

- A gyermek személyi higiéniájának megteremtése, ellenőrzése,
- a gyermek napirendje, életritmusa,
- játék és szórakozás,
- balesetvédelmi és tűzvédelmi tudnivalók,
- szakkörök, csoportos foglalkozások,
- sportrendezvények,
- természetjáró túrák,
- osztálykirándulások,
- táborok,
- vetélkedők, versenyek,
- kiállítások (rajz, plakát),

- hulladékgyűjtés,
- előadások (védőnő, orvos, fogorvos stb.)
- témnapok, témahetek,
- "Jeles napok": állatok világnapja; Föld napja; víz világnapja; madarak és fák napja; dohányzásmentes világnap; környezetvédelmi világnap.

2.10.3.) Egészségnevelés az alsó tagozaton

Az egészségnevelési folyamat témakörei az 1-4. évfolyamon

1. osztály

a) A test felépítésére vonatkozó helyes fogalmak, testrészeink

A téma feldolgozásánál a tanulók szóba hozhatják a testi fogyatékoságot. Az ilyen emberekkel való együttélésre kell nevelni a gyerekeket, valamint elfogadásra, szeretetre.

b) A test tisztasága, személyi higiéné. a tisztálkodás eszközei

Meg kell említeni a látható és nem látható szennyeződések.

Elhangozhat a vírus, baktérium kifejezése is. Ezek szervezetbe való bejutását is el lehet magyarázni. Torokgyulladás, hasmenés, hányás, bőrkütiés stb. tünetek mögött mindig kívülről bejutó, szabad szemmel nem látható anyagok tetelezhetők fel. A tisztálkodás közösségi hatását is meg kell említeni.

c) Fogápolás

Hogyan őrizhető meg a fogak épsége? Miért fontos, hogy a fogak épek maradjanak? Milyen a jó fogkefe, a helyes fogmosás?

d) Környezetünk tisztasága, védelme

Érhetővé kell tenni a gyermekek számára, hogy tiszta környezet az ember számára létfeltétel, hiszen az elhanyagolt szennyezett területekről járványok, betegségek keletkezhetnek.

A víz, a szél, az állat is közel juttathatják a szennyező anyagokat az emberekhez. Családi munkamegosztás, milyen feladatok vannak a családban?

e) Az öltözködésről

Ezt a témát a test védelme a hideg és az erős napsütés vagy egyéb más pl. mechanikus hatás ellen, illetve a divat oldaláról lehet megkülönböztetni. Réteges öltözködés. Fehérnemű cseréje.

f) Balesetveszélyes helyzetek

Teendők. A gyalogos közlekedés szabályainak ismertetése, gyakorlati alkalmazása. Utazás buszon, balesetek megelőzése elkerülése.

2. osztály

a) Táplálkozási szokások és ismeretek

Miért van szükség táplálkozásra?

Táplálkozásaink mennyiségi elosztása a napszakoknak megfelelően.

b) Teljesítmény és táplálkozás

Ha sokat eszünk figyelmünk csökken, ezért nem jó közvetlenül étkezés után szellemi munkát végezni.

Milyen tápanyagokból épülnek fel élelmiszereink?

Melyik tápanyagokból szükséges több, melyikből kevesebb a szervezetünk számára?

Milyen fontos anyagokra van szüksége a szervezetnek még?

c) Helytelen táplálkozási szokások

Hogyan készül az ebéd? Mozzanatai. Te miben segítesz?

d) Baleset-megelőzés

Teendők. A gyalogos közlekedés szabályainak ismertetése, gyakorlati alkalmazása. Utazás buszon, balesetek megelőzése elkerülése.

e) Testünk edzése

3. osztály

a) Egészség, betegség

Mit jelent az egészség, betegség fogalom? A betegségek fajtái: akut, krónikus, fertőző.

Megelőzés: tisztasági szokások kialakítása, a betegségek megismerése, szűrővizsgálatok, védőoltások, mozgás, sportolás.

b) Helyes életmód, egészséges napirend

A helyes életmódhoz tartozik:

- Ismeretszerzés: olvasás, tanulás.
- Munka: házimunka, kerti munka, szerelés, javítás.
- Közösségi tevékenység: sport, közös kirándulások, mások segítése stb.
- Aktív pihenés: a szabadidő helyes eltöltése, sport, játék, mozi, hangverseny.

c) Sport, mozgás, egészség

d) Környezetünk védelme – természetvédelem

e) Baleset-megelőzés, elsősegélynyújtás

4. osztály

a) Barátság, érzelmek, társas kapcsolatok

Az érzelmek, a társas kapcsolatok, a barátság fogalmainak értelmezésénél, a dolgozók, jelenségek és személyek valós tulajdonságai megismerésének szükségét kell hangsúlyozni.

b) Egészség-megelőzés, immunrendszer, védőoltás

c) Betegség

Különböző szervi megbetegedések, fertőző megbetegedések, szorongás, félelem.

d) Élvezeti szerek és károsító hatásuk

A káros szenvedélyek kialakulása ellen csak az egészséges szokások kialakulásával lehet védekezni. Az a gyerek, aki sok értelmes dolgot tesz, gyűjt, barkácsol, farag, nyelveket tanul, nincs kitéve a káros szenvedélyek kialakulásában veszélynek. A tanulók előtt világossá kell tenni, hogy az alkohol, a kábítószer, illetve bizonyos gyógyszerek fogyasztásától a fiatalok, illetve felnőttek az életükben jelentkező problémák megoldását várják, remélik. Mire rájönnek, hogy említették nem hoznak megoldást, addigra már rászoknak, nem tudnak menekülni tőlük. Dohány, alkohol, kábítószer káros hatásai.

e) Elsősegélynyújtás, baleset-megelőzés

f) Testünk edzése

2.10.4.) Egészségnevelés a felső tagozaton

Az életkornak megfelelő feladatok az 5-8. évfolyamon

5-6. évfolyam:

- Foglalkozzanak az ápoltság és az egészség összefüggésével.
- A stressz pozitív és negatív hatásainak megbeszélése.
- Szerezzék a tanuló gyakorlatot a mindennapos egészségvédelem tennivalóiban.
- Vázolják a betegség megelőzés és az emberi viselkedés viszonyát.
- Szezonális megbetegedések idején tudják alkalmazni a fertőzés megelőzésének szabályait.
- Alakuljon ki a gyerekekben elutasító magatartás az alkohol, a dohányzás és a droggal szemben.
- A kislányok készüljenek fel a menstruációra és az ezzel járó tisztálkodásra.
- Tiltakozás minden szexuális zaklatás ellen.
- Kiránduláskor környezetbarát magatartás tanúsítására kell rászoktatni a tanulókat.
- Végezzen rendszeres testedzést, s tudja mérni életműködésének jellemző értékeit.
- A balesetmentes közlekedés érdekében ismerje meg a KRESZ-t.

7-8. évfolyam:

- Tanulmányozzák a fizikai fittség jelentőségét a fizikai és mentális fáradtság megelőzésében.
- Ismerjék meg a speciális egészségvédelmi és prevenciós területeket a drogellenes magatartás kialakítás érdekében.
- Az egyén szerepe a betegségmegelőzésben és kontrollban.
- Legyenek ismereteik a fogamzásgátlásról és a szexuális élet higiénijáról.
- Rendelkezzenek ismeretekkel az AIDS terjedéséről és megelőzéséről.
- Tudatosuljon, hogy mi az egyén és a társadalom felelőssége az egészséges környezet megvalósításában.
- Tanuljanak meg érvelni valamely magatartás/szokás egészséges vagy egészségtelen voltáról.
- Lássa be, hogy az önismeretnek igen nagy szerepe van a barátságban és a párvalasztásban.
- Beszélgessenek a családalapítás kérdéseiről.
- Tudja igénybe venni az egészségügyi szolgáltatásokat.
- Éttekezési szokásaink és az egészséges életmód.
- Baleset-megelőzés otthon, az iskolában és a közlekedésben.

Az egészségnevelési folyamat témakörei 5-8. évfolyamon

5. osztály:

- Ápoltság, divat, egészség

- Testünk higiénája
- Testápolás
- A serdülőkor kozmetikája
- Egészséges otthon
- Egészséges iskola
- A környezetszennyezés kérdései
- Mozgás – egészség
- Baleset-megelőzés, közlekedés
- A stressz pozitív és negatív hatásai
-
- Az élelmiszerek összetevői
- Energiaszükséglet, energia-bevitel
- Konyhatechnikai eljárások
- Tudatos egészségmegőrzés
- A serdülőkor küszöbén
- Mozgás és személyes higiénia
- Veszélyes anyagok I. – dohányzás, alkohol, kábítószer
- Veszélyes anyagok II. – dohányzás, alkohol, kábítószer
- Közvetlen környezetünk
- Baleset-megelőzés

6. osztály

7. osztály:

- Az egészség és a betegség
- Hogyan nézek ki? Hogy érzem magam? Orvosi ellátás, házi gyógyítás
- Az allergia kialakulása, veszélyei
- A beteg helye a családban
- Szenvedélybetegségek
- Változások a kapcsolataimban: barátok – ellenségek
- Barátság vagy szerelem?
- A veszélyes anyagok – kihívás vagy szenvedély?
- Testünk működése, a nemi szervek felépítése, tisztántartása
- A szexuális élet higiénája
- A sport szerepe az életünkben.

8. osztály

- Önismeret, önértékelés, önkritika
- Szeretet, őszinteség, barátság
- Barátság, szerelem
- A nemi élet egészségtana, higiénája
- Családalapítás, családtervezés
- Környezetünk védelme – az egyéni felelősség kérdései
- Az egészséges táplálkozás – alternatív étrendek
- Hogyan legyünk sikeresek kapcsolatainkban, munkánkban?
- Az országjárás kultúrája – a mozgás jelentősége
- A baleseti helyzetek felismerése, teendők baleset alkalmával.

2.10.5.) Az egészségnevelés módszerei

Az egészségnevelés módszerének megválasztása függ a témától, az alkalomtól, az aktualitástól, a tanulók életkorától.

Az alkalmazott módszer lehet:

- az előszó módszere,
- az írott és nyomtatott szó módszere,
- a szemléltetés módszere,
- és az ezek egyesítéséből származó összetett módszer.

Az előszó módszerének alkalmazása

Az előszó módszerének alkalmazási formái kiscsoportban, 5-6 fős tanulócsoportban az alábbiak:

Az **elbeszélés** az egészség megvédésével kapcsolatos események, biológiai jelenségek eleven, szemléletes, érzelmmel gazdagon telített leírása, elemzése.

A **magyarázat** meghatározott magatartások, események és az egészség közötti összefüggés, törvényszerűségek feltárása, az egészségügyi szabályok megvalósítását célozza, különösen akkor, ha a csoport tagjai a témában megfigyeléseket is végeznek.

A **kiselőadás** egy-egy egészségvédelmi kérdés 5-10 perce kifejtését foglalja magában.

A **dialógus** az egészségnevelő és a tanuló közötti beszélgetés során, kérdés-felelet kapcsán fejti ki az egészségügyi tudnivalókat, amelynek főbb kérdései előkészítettek.

A **szabad beszélgetés** alkalmazásával a tanuló kérdései és a rá adott feleletek egymásba fűződnek, s a legfőbb kérdés körül "baráti" beszélgetés alakul ki.

A **felolvasás** ismeretterjesztő, népszerű-tudományos könyvek egy-egy aktuális fejezetének felolvasásából áll. A nevelő a felolvasott irodalmi részekhez magyarázatot fűzhet, kiegészítheti, vitára bocsáthatja.

Az osztályban alkalmazható (nagycsoportos) módszerek a következők:

Az **ankét, kérdés-felelet óra** igénye az, hogy előre összegyűjtött, egészségre, betegségekre vonatkozó kérdésekre adja meg a nevelő a választ. A begyűjtött kérdéseket áttanulmányozza, témák szerint csoportosítja, így mód nyílik a válaszadás, a beszélgetés tervszerű irányítására. Természetesen az előre feltett kérdéseket a helyszínen újabb

kérdésekkel lehet kiegészíteni. Ha az ankétot pedagógus vezeti helyes egy-egy válasza szakorvost felkérni, vagy más szakembert megszólaltatni. E módszer keretében ábrákat, rajzokat és egyéb szemléltető eszközöket lehet alkalmazni. Ez a módszer különösen az intim jellegű témák feldolgozására alkalmas, így a nemi betegségek, a szexuális felvilágosítás során.

A **kiselőadás – vita** általában 5-15 perces időtartamú, legtöbbször témájában előre megszabott egészségügyi mondanivalót tárgyal.

Az írott szó és nyomtatott szó módszere

A **faliújság** az iskola vagy egy-egy osztály életéről szól. Mód nyílik az egészségügyi témák megszólaltatására, konkrét esetek leírására is.

A **plakát** egy-egy témakörben mozgósítani, felvilágosítani kíván. Egészségügyi témájú plakátok az egészségnevelési csoportoktól vagy a Vöröskeresztől beszerezhetők.

A **röplapok, emlékeztetők** a figyelmet egy-egy aktuális kérdésre irányítják.

Az **újságok, folyóiratok** közül az egészségnevelési témával népszerű szinten: a Vöröskereszt Családi Lapja, a Gyermekünk, az Élet és Tudomány, az Egészség c. folyóiratok foglalkoznak.

A szemléltetés módszere

Bemutathatunk:

- a) természetes tárgyakat (pl. tisztálkodó eszközök, elsősegélynyújtó felszerelések, mikroszkópi készítmények),
- b) rajzokat, ábrákat, fényképeket egy-egy egészségügyi követelményről,
- c) filmeket,
- d) televíziós előadást.

Összetett módszerek

Az egészségnevelő munka során a felsorolt módszereket a legkülönbözőbb kombinációkban lehet alkalmazni:

a) Kiállítások

A kiállítás keretében egy-egy egészségvédelmi kérdéssel ismerkedhetnek meg a tanulók.

A kiállítást utólag megbeszéléssel kell összekötni.

b) Versenyek, vetélkedők

A verseny és vetélkedő ne legyen csupán kérdés és rá adott felelet, arra kell törekednünk, hogy a versenyző cselekvése során adja meg a választ a kérdésekre. Így az alapvető egészségügyi magatartásmódok elsajátítása tömegsíthető.

c) Egészségügyi totó

Jól bevált módszer a tanulócsoporthoz egészségkultúráltságának felmérése és a legfőbb ismeretek közlése. A totóban feltett kérdésekre a megadott válaszok közül a helyeset kell kikeresni.

d) Az egészségügyi kampányok

Egy-egy kampány valamely főbb egészségvédelmi kérdésre hívja fel a figyelmet. Pl. A "fogászati hónap" címen megrendezett kampány alatt pl. a gyermekek fogainak rendszeres ápolása, gondozása, a fogápolási eszközök beszerzése, az aktív rágás bevezetése (almafogyasztás) áll az akció középpontjában.

e) Helyszíni helyzetelemzés

A közegészségügyi helyzet helyszíni felmérését, megfigyelését, regisztrálását végzik a tanulók. Ilyen lehet a buszmegálló, egyes utcák tisztaságának, a Ménes patak környékének felmérése, a talált hiányosságok megszüntetésére javaslatok kidolgozása. Más feladat lehet egy-egy üzlet közegészségügyi helyzetének felmérése, sportpálya közegészségügyi helyzetének megfigyelése, és az intézkedések megfogalmazása.

f) Egyszerű kísérletek elvégzése

A gyermekcsoportokon belül számtalan élettani kísérlet elvégzésére van lehetőség. Ilyen lehetőség pl. a légyirtószert hatásvizsgálata az elhulló legyeken, vagy az alkohol csíraölő hatásának kimutatására gabonaszem csíráztatása borban és vízben, vagy a különböző helyeken vett vízminták összehasonlítása íz, szín, üledék, stb. szempontjából.

2.11.) A környezeti nevelés tanórai és tanórán kívüli lehetőségei

Nevelési tartalmak

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket;
- legyenek tisztában azzal, hogy a testnevelés, a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében;
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes;
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek;
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat (pl. méta, karikahajtás, gólyalábazás, zsákban futás);
- tudatosítsák általa az egészség és a környezet komplexitását.

Magyar nyelv és irodalom

Általános iskola – alsó tagozat (6-10 év)

A tanulók

- ismerjék meg közvetlen természetes és mesterséges, ember alkotta környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (meséket, mondákat, népdalokat és verseket);
- egy táj megismerésekor képesek legyenek kifejezni érzelmeiket, alkalmazva érzékeljék az anyanyelv gazdagságát, szépségét a szóbeli és írásbeli kommunikáció során.

Általános iskola – felső tagozat.

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását, és mindezt tudják alkalmazni a természeti és ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben;
- törekedjenek az anyanyelv védelmére;
- sajátítsák el a média elemzésének technikáit;
- tudjanak disputát folytatni.

A tanulóknak

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés;
- növeljük a környezethez való pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával;
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével.

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet;
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására;
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyomány tisztelete;
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékenyebbé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével;
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit;
- ismerjék meg más népek ilyen irányú tevékenységeit, valamint az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit;
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projektmunkában választ keresni;
- állampolgári felelősségtudata fejlődjön.

A tanulóknak

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben;
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége és fedezzék fel ennek lehetőségeit.

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják;
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával;
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni;
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és lényegkiemelő képessége fejlődjön;
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait;
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására;
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetések levonni;
- legyenek képesek reális becslésekre;
- tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni.

A tanulóknál

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás;
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket.

Természetismeret

- Kiemelt fontosságú a természet megismerése, az ember létfeltételeinek biztosítása, a természet megőrzése, fizikai, kémiai, biológiai, ökológiai alapelvek betartása szempontjából. Fontos elem a természetközelség.

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára;
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit;
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségeket és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat;
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra;
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad használni;
- ismereteik birtokában, tetteik következményeit látó, távlatokban gondolkodó állampolgárrá váljanak.

Földrajz

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit;
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet.

Biológia

A tanulók

- ismerjék az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket;
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat;
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére;
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.

A tanulóknál

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód.

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel;
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására;
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére;
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsülik meg ezek gazdasági hatásait.

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti ill. művészeti szépségek rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait;
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban;

- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét;
- tudják, hogy az élő ill. élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapiakban egyaránt akusztikus élményt jelentenek;
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni.
- fejlődjön, szilárduljon meg a társadalmi szolidaritás és igazságosság az egészséges környezetért.

Rajz és vizuális kultúra

A tanulók

- ismerjék fel a természeti ill. művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit;
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére; tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira;
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát;
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni;
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően;
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket.

Életvitel, technika:

- A család szerepének fontossága. A tanulók közvetlen életkörüzetükben figyeljenek egymásra, tanulják meg milyen környezetbarát eljárásokat, anyagokat használjanak a háztartásban, hogyan takarékoskodnak az idővel, anyaggal és az energiával. Hogyan biztosítsák majd mindennapi tevékenységük folyamán a család biztonságát, testi, lelki nyugalomát.

A tantárgyak lehetőségeinek kiegészítése az osztályfőnöki teendőkkal

Az osztályfőnök személyisége, és elhivatottsága döntő súllyal alakítja a gyerekeknek kialakuló, formálódó valóságképet. Munkálkodása nyomán válnak konkrét közösségi tevékenységgé a szaktanárok tanórán túlnövő elképzelései, a különböző iskolai programkínálatok. A tanulók számos attitűdjének alakításán túl a szülők hozzáállását is befolyásolhatja igényessége, értékrendje. A környezeti nevelés szempontjából nem meghatározó az osztályfőnök szaktárgyi hovatartozása. Az általános tájékozottsága, problémafelismerő feldolgozó képessége segítheti abban, hogy ezt a sokszínű témakört a környezethez való viszony alakítására, egyben pedagógiai céljaira használni, alkalmazni tudja. A környezet megóvására, szépítésére, otthonossá tételére, igényes gondos alakítására való nevelésen túl a mindennapi problémák felismerése, életmódminták elemzése, a megoldások keresése is kiváló lehetőséget nyújt az együttes tevékenységek során a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére.

Az osztályfőnök összefogja a szaktárgyak idevágó, de a hagyományos tanórai kereteket megbontó tevékenységeit, például a fogyasztói társadalom problémáinak felismerését és megoldását segíti az iskolában. Ilyenek a táplálkozási szokások, a szükségtelen túlszomagolás, a szemét kezelése, anyag- és energiatakarékosság. A közös tanulmányi kirándulások, vetélkedők, különböző akciókban való közös részvétel is kiegészítheti és összefűzheti az egyes szaktárgyakat.

A környezeti nevelés lehetősége az iskolában

a./ Tanórai keretben külön órakeret biztosítása nélkül:

- a tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat, kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van.

b./ Nem hagyományos tanórai keretben szervezett foglalkozásokon.

- erdei iskola, mint országosan preferált program,

c./ Tanórán kívül:

- szakkör,
- témanap, témahét tartása,
- vetélkedőkön, versenyeken, tanulói pályázatokon való részvétel,
- kiállítások szervezése,
- hulladékgyűjtés,
- bekapcsolódás helyi, területi, megyei, országos akciókba,
- fásítás, zöldítés, parlagfűirtás,
- kézműves foglalkozások,
- falújság szerkesztése.

A környezeti nevelés lehetőségei iskolán kívül

- Múzeumlátogatás,
- üzemplátogatás,
- tanösvények bejárása,
- tanulmányi kirándulás,

- gyűjtőakciók (szárazelem, papír stb.),
- állatkert, vadaspark látogatása,
- az Aggteleki Nemzeti Park nyílt napjain való részvétel.

2.12.) A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Iskolánk célja e területen, hogy biztosítsa a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az intézmény szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célul tűzi ki, az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében minden tevékenysége során:

- a nevelésben, tanításban, ismeretközvetítésben a gyerekek egyéni fejlesztésében
- az értékelés gyakorlatában tanulói előmenetelben
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében
- a továbbtanulásban, pályaorientációban
- a humán erőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében
- a partnerség építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel

Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében különös figyelmet fordítunk minden infrastrukturális és szakmai fejlesztés támogatása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási helyzetére a beruházásokban, fejlesztésekben, intézményünkben.

Az intézményben rendelkezésre állnak a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményes oktatásának, nevelésének alapvető személyi és tárgyi feltételei

2.13.) Esélyegyenlőséget szolgáló tevékenységek, intézkedések

Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulókra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Az iskolánk az alábbiak szerint támogatja ezeket a gyerekeket:

- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítása
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztése
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulás
- a differenciáló módszerek alkalmazása
- a hátrányos helyzetű gyerekek integrált nevelése
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítása
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelés
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítása
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatása, és alkalmazása tanórákon
- tanulói aktivitás növelése a tanítási órákon
- továbbtanulás támogatása
- személyiségfejlesztés
- szabadidő hasznos eltöltése
- Partnerközpontú nevelés

2.14.) A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei, minősítésének formái

A tantárgyakon kívül a magatartást és szorgalmat is minősítjük, a Köznevelési tv. 70. §-a 2/b,c pontja szerint 4 fokozatú osztályzat skálát alkalmazunk, a példás(5), jó(4), változó(3), hanyag(2) érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk. Havonta értékeljük a tanulókat. Az iskolai büntetések és jutalmazások kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amellyől indokolt esetben el lehet térni.

Törekszünk arra, hogy az elvárásokat valamennyi diák megismerje, és biztosítanunk kell, hogy a tanulók közössége részt vegyen az egyes gyermekek magatartásának és szorgalmának megítélésében.

A tanulók értékelése havonta történik szóvegesen az osztályközösségben példás, jó, változó, rossz minősítéssel, ami a naplóba és az ellenőrzőbe is bekerül. (Fontos, hogy a változás tendenciája jelenjen meg az érdemjegyen.)

Az értékelés rendje:

- havonta értékeljük a tanulókat,

- a naplóba a dicséreteket és a figyelmeztetéseket bejegyezzük,
- a szaktanárok és az osztályfőnökök a tanulót szóbeli és írásbeli dicséretben részesíthetik,
- tanév végén nevelőtestületi dicséretet kapnak az arra érdemesek, melyet oklevéllel teszünk emlékeztetéssé,
- a ballagáson és a tanévzáró ünnepélyünkön a tanulmányi és sportversenyeken eredményesen szereplő tanulókat oklevéllel, könyvutalvánnyal vagy könyvvel jutalmazzuk,
- a napköziben, tanszobán, és a tanórán kívüli egyéb foglalkozásokon tanúsított magatartás és teljesítmény ugyanolyan elbírálás alá esik, mint a kötelező órákon tanúsított,
- elmarasztalási, fegyelmi felelősség a Köznevelési tv. 76§-a alapján történik.

2.14.1.) A magatartás értékelésének szempontjai

A tanulók magatartását az alsó tagozaton a 2. osztály félévéig az osztályfőnök szóvegesen értékeli.

A negyedik évfolyam végén és az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök javaslatára a tantestület minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Példás:

- az a tanuló, aki a közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményével, példás viselkedésével elősegíti, társait ösztönzi,
- az iskolai feladatokból önként részt vállal, azokat teljesíti,
- a házirendet betartja, s ezzel társainak jó példát mutat,
- felnőttekkel, társaival szemben udvarias, segítőkész, tisztelettudó, megértő, együttműködő és jóindulatú,
- fegyelmező intézkedés nem volt vele szemben,
- munkavégzése megbízható, pontos, lelkiismeretes,
- megnyilvánulásaiban őszinte.

Jó:

- az a tanuló, akinek neveltségi szintjében, emberi kapcsolataiban apróbb hiányosságok tapasztalhatók, de törekszik a kijavításukra,
- részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi,
- a házirendet igyekszik betartani,
- fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő, ezek kismértékűek,
- fegyelmi fokozata: legfeljebb szóbeli osztályfőnöki figyelmeztetés.

Változó:

- az a tanuló, aki a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt,
- viselkedésével szemben kifogás merül fel,
- többször vét a házirend és a közösségi magatartás szabályai ellen,
- társaival szemben időnként durva, goromba, nem segítőkész,
- felelősségérzete, rendszeretete ingadozó,
- osztályfőnöki vagy szaktanári figyelmeztetésben részesült, azonban igyekezett tapasztalható a hibák kijavítására

Rossz:

- az a tanuló, aki fegyelmezetlen magatartásával a közösség fejlődését hátráltatja, rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be, szándékosan árt a közösségnek,
- a nevelési ráhatásokat tudatosan elutasítja,
- a felnőttekkel szemben gyakran neveletlenül viselkedik, tiszteletlen, társaival durván beszél, verekedik, az iskola hírnevét rontja,
- Ellene fegyelmi eljárás során büntetést szabtak ki.

2.14.2.) A szorgalom értékelésének szempontjai

A tanulók szorgalmát alsó tagozaton 2. évfolyam félévéig az osztályfőnökök szóvegesen értékelik.

A negyedik évfolyam végén és az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök javaslatára a nevelő testület állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe be kell jegyezni.

Példás:

- aki a tanulmányi munkában kitartó, a tőle telhető legjobb eredményre törekszik,
- munkája pontos, megbízható, precíz, törekszik a hibátlan munkavégzésre,
- többletfeladatokat vállal, feladatait megbízhatóan végzi el,
- kötelességtudata magas fokú, mindig készül, figyel, érdeklődő,

- rendszeresen dolgozik, és ellenőrzi munkáját, önmagát,
- érdeklődése sokirányú, egyes tantárgyakban a tananyagon felül is produkál, ismeretanyaga a tananyagon kívülre is kiterjed, gyűjtő- kutatómunkát végez,

Jó:

- ha figyel az órákon,
- a házi feladatot elvégzi,
- az órákra képességeihez mértén lelkiismeretesen készül,
- az órán megfelelően dolgozik, de többre nem törekszik,
- ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik, és ellenőrzi munkáját, önmagát,
- érdeklődése nagyrészt megmarad az iskolai tananyag keretein belül.
- teljesítményében nagyobb hullámlás nem tapasztalható.

Változó:

- akinek a munkája ingadozó,
- önállóan, csak utasításra kezd a munkához, nem ellenőrzi önmagát,
- munkája változékony, gyakran dolgozik képességszintje alatt,
- szétszórtság jellemzi,
- kötelességeit többszöri figyelmeztetés után teljesíti.

Hanyag:

- ha fegyelmezetlenül dolgozik, megbízhatatlan, a munkáját nem végzi el,
- képességeihez, a körülményeihez képest csak vonakodva és keveset tesz tanulmányi előrehaladása érdekében, munkavégzése megbízhatatlan, pontatlan,
- gyakran mulasztja el kötelességeit, munkafegyelme rossz,
- érdektelenség, teljes közömbösség jellemzi.

2.15.) A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek*Mottó:*

*„Az iskola dolga, hogy megtanítsa a tanulókat, hogyan kell tanulni,
hogy felkeltse a tudásiránti vágyat, hogy megtanítsa bennünket
a jól végzett munka örömeire, az alkotás izgalma,
hogy megtanítsa szeretni, amit csinálunk
és segítsen megtalálni, amit csinálni szeretnénk.”
(Szentgyörgyi Albert nyomán)*

2.15.1.) Az iskola gyermekképe és az iskola ebből fakadó feladatai

Beiskolázási körzetünk térségi, 20-21 településről járnak iskolánkba gyerekek. Ebből következően az iskolába lépő tanulóink nagyon eltérő diszpozíciókkal kezdik meg tanulmányaikat az osztályokban.

A családi háttértől függően vannak, akik jó képességgel, gazdag szókészlettel, koruknak megfelelő tájékozottsággal és viselkedéskultúrával rendelkeznek. Néhányan az első osztályba lépők közül már tudnak olvasni, többen ismerik a számítógépet.

Kisebbségi arányban vannak azonban olyanok is, akik szociális hátrányokkal indulnak. Óvodába rendszertelenül jártak, finommozgásuk kialakulatlan, összerendezetlen, szókészletük szegényes, viselkedéskultúrájuk, szokás- és normarendszerük közepes szocializáltságot tükröz.

Akadnak tanulók, akik kapcsolatteremtési, kommunikációs nehézségekkel, tanulási képességszavarokkal küszködnek. Az iskola feladata minden tanuló számára megtalálni a megfelelő képzési formát, a fejlesztés lehetőségeit.

Az intézmény olyan képzési szerkezetet kíván kialakítani és működtetni, amelyik igazodik a korszerű műveltség-tartalomhoz, figyelembe veszi az iskolahasználók igényeit.

A képzési szerkezet tartalmi elemeinek, módszereinek, a tanulási-tanítási folyamathoz kapcsolódó speciális fejlesztési feladatoknak illeszkedni kell az adott tanulócsoporthoz, indokolt esetben az egyes tanulók sajátosságaihoz.

*Digitális oktatás – a tantermen kívüli digitális munkarend**Célok és feladatok*

A pedagógus szerepe itt is az, hogy információforrás legyen, a tanulók különböző kompetenciáit fejlessze, támogassa, segítse, motiválja, irányítsa. Viszont vannak olyan élethelyzetek, amikor nincs lehetőség a személyes kapcsolattartásra, ilyenkor előtérbe kerülnek a digitális eszközök használata. Ezeken a csatornákon támogatjuk a tanulók önálló tanulását, elősegítjük digitális készségeinek fejlesztését. Abban az esetben, amikor nincs lehetőség az online oktatás megvalósítására, papír alapon tartjuk a kapcsolatot tanulóinkkal, szüleikkel és így próbáljuk segíteni őket az ismeretszerzésben.

*Digitális készségek fejlesztése*Információ feldolgozás

Az online keresés helyes használata. A biztonságos internetes tartalom kiszűrése. Információk mentése, újra megnyitása. Fájlok, mappák létrehozása. A különböző források összehasonlítása a talált információ megbízhatóságával kapcsolatban.

Tartalom létrehozása

Digitális eszközök segítségével tudjon a tanuló digitális tartalmat létrehozni (szöveg, táblázat, képek, hangfáj). Az így elkészült tartalmat tudja szerkeszteni, internetes alkalmazásokat helyesen használni, szerzői jogvédelem alatt álló anyagokat helyesen felhasználni, hivatkozni.

Kommunikáció

A tanuló ismerje meg az internetes kommunikáció lehetőségeit, csatornáit. Tudja helyesen használni az internetes kommunikáció nyelvhasználatát. Tudjon információkat feltölteni, megosztani. Sajátítsa el a helyes kommunikációs szabályokat a digitális eszközök használata esetén is.

Problémamegoldás

Technikai probléma felmerülése esetén megoldási lehetőségek feltárása, megismerése. Frissítések, programok bezárása, újraindítása, telepítések, internetkapcsolat ellenőrzésének elsajátítása.

Biztonság

Biztonságos online információ felismerése, antivírus programok megismerése. Személyes adatok védelmének hangsúlyozása. A tanuló tudja, hogy milyen egészségkárosító hatásai vannak a digitális eszközök használatának a függőség elkerülése érdekében. Figyeljen oda az energiatakarékosságra (digitális lábnyom).

Az online tanulási folyamat nyomon követése, értékelés

A digitális oktatás fontos összetevője a folyamatosság, a visszajelzés, az értékelés. A tanulók a pedagógusok állandó online jelenléte mellett tanulhattak, ha elmaradtak, segítséget kérhettek az egyes munkafolyamatok megvalósításában. Nagy hangsúlyt fektetnek a pedagógusok arra, hogy fenntartsák a tanulók motivációját játékos feladatok megoldásával. Lehetőséget biztosít az iskola arra, hogy az online ismeretátadás mellett, a tanulók kapcsolatot tartsanak nemcsak egymással, hanem a pedagógusokkal is, ahol személyes beszélgetésekre is sor kerülhet.

A tanulási folyamat nyomon követésekor előtérbe kerül a tanulók önértékelése, önellenőrzése. A pedagógusok fontosnak tartják, hogy a kiadott ismeretanyag mennyiség megoldható, átlátható, lényegre törő legyen, hogy felkeltse a tanulók érdeklődését, ötleteket gyűjtsön, fejlődésre ösztönözze őket.

A digitális oktatás a Microsoft 365 szoftverjei segítségével valósult meg. Ezen a csatornán történt meg az ismeret átadása, a számonkérés, az értékelés.

A számonkérés megtörténhet élő, videóbeszélgetések, videókonferenciák segítségével, vagy különböző tesztek, beadandó feladatok, gondolatterképek, kvízzjátékok, fogalmazások, alkotások online feltöltése által.

A tanulók folyamatos visszajelzést kapnak munkájukról a pedagógusoktól. Értékelésnél fontosnak tartjuk, hogy mindig személyre szóló legyen, mindig az iskolai követelményrendszerre épüljön, fejlessze a pozitív személyiségjegyeket, ezáltal reális önkép alakuljon ki.

Az értékelés három módon történt meg:

Helyzetfeltáró értékelés: Az egyes tananyagrészek tanulmányozásának elején felmérjük és értékeljük a tanulók motiváltságát, előzetes ismeretanyagát és ehhez mérten tervezzük a továbbhaladás lehetőségeit.

Összegző értékelés: A témakör vagy tananyagrész végén összegezzük a tanulók tudásanyagát. Értékeljük a tanulóknak az ismeretszerzéshez való hozzáállását, teljesítményét.

Fejlesztő értékelés célja, hogy elősegítse a tanuló önértékelését, hogy képessé váljon céljai elérésére, megvalósítására. Ezzel segítjük a tanulók lemaradásainak csökkentését, hátránykompenzálását, valamint a tehetségek kibontakozását. A tanuló saját hiányosságait, hibáit felismerve törekedjen annak kijavítására.

2.15.2.) A képzés szakaszai**Alsó tagozat : 1-4.**

Célja: Elemi képzés.

- Nyugodt, szorongásmentes bevezető és kezdő szakasz.
- Az óvodára jellemző tevékenység és tanulási formák dominanciája.
- Teljesítménymotiváció az egyéni érdeklődésnek megfelelő tevékenykedtetés.
- Az iskolához és a tanuláshoz való pozitív viszony kialakítása minden gyermekben.
- Önbizalom erősítése, sikerhez jutás biztosítása.
- Kulturális alapkészségek megalapozása.

A teljesítés módja:

- Differenciált tanulásszervezési eljárások.
- Tehetségek felismerése, fejlesztése.
- Szocializáció, az iskolai nor (érzelmeket aktivizáló hatások biztosítása) való alkalmazkodás.
- Kommunikációs biztonság kifejlesztése (bábozás, mesék, mondókák, ritmusgyakorlatok, stb.).
- Az osztályokat legalább 4 évfolyamon át ugyanaz a tanító, vagy tanító páros tanítja.
- Szakosítás az idegen nyelv oktatásával kezdődik.
- Heterogén összetételű gyermekcsoportok szervezése
- Módszerek: kooperatív technikák, drámapedagógia, projekt módszer
- Idegen nyelv tanítása: játék, éneklés, tánc, rajzolás, mondókák.
- IKT eszközhasználat megalapozása
- Iskolai teljesítményelvárások fokozatos beépülése
- A motiválás és tanulásszervezés a NAT követelményei által meghatározott teljesítményekre épül.
- Változatos pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Tehetségek felismerése, fejlesztése.
- Az osztályokat legalább 4 évfolyamon át ugyanaz a tanító, vagy tanító páros tanítja.
- Szakosítás az idegen nyelv oktatásával kezdődik.
- A 4-5. osztály átmenet megkönnyítése
- Diagnosztikus mérések alapján egyéni fejlesztési tervek készítése
- Tanulási orientációk mérése: a tanulás tanításának megtervezése
- Az alsós tanító tovább viszi egy műveltségterület oktatását- szükség és lehetőség szerint!

Felső tagozat : 5-8.

Az alapfokú nevelés-oktatás felső tagozata szervesen folytatja az alsó tagozat nevelő-oktató munkáját, a kulcskompetenciák, az alapkészségek és képességek fejlesztését.

A szakasz fejlesztési feladatainak megtervezésekor- igazodva a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz - figyelembe veszi, hogy a 10-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz. Az 5-6. évfolyamokon ezért az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik.

Az alapozó szakasz funkciójának megfelelően elsősorban az iskolai tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák fejlesztése jellemző.

Továbbfejlesztjük a tanulóknál azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükségesek. A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját. Rávetjük a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékeire.

Cél: Kulcskompetenciák megalapozása

Feladatok:

- Korszerű műveltség megalapozása.
- Az alapkészségek fejlesztése
- Az önművelés igényének kialakítása.
- Az önálló ismeretszerzés technikái: a jegyzetelés technikáinak elsajátítása
- Az információszerzés és feldolgozás képességének fejlesztése
- Szociális kompetenciák fejlesztése
- Térbeli, időbeli, mennyiségi viszonyokban való pontosabb tájékozódás.
- Tehetséggondozás, egészséges versenyszellem kialakítása.
- Tanulási motiváció fenntartása.
- Kommunikációs képességek fejlesztése. (Drámajáték)
- Testi, lelki egészség biztosítása. (Sport, természetjárás)
- Manuális képességek fejlesztése. (Képzőművészet, kézművesség)
- Lemorzsolódás megakadályozása.

Módszer:

- Kooperatív technikák, árnyalt értékelés, drámapedagógia stb.
- Tanulás tanítása
- Délutáni szabadidős tevékenységek sokszínű kínálatával az egyéni adottságoknak megfelelő tevékenységek választását tesszük lehetővé.

Az alapfokú nevelés-oktatás 7-8 osztályban szervesen folytatja az 5-6 osztály nevelő-oktató munkáját, a kulcskompetenciák, az alapkészségek és képességek fejlesztését.

A serdülőkor kezdetétől a 7-8. évfolyamon előtérbe kerül az elvont fogalmi és elemző gondolkodás.

Érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészíti őket a középiskolai, illetve szakiskolai továbbtanulásra, és előkészíti őket a társadalomba való beilleszkedésre. Ennek érdekében kiemeli az anyanyelvi kommunikációt, az idegen nyelvi kommunikációt, az ezekhez szükséges képességek fejlesztését, valamint a matematikai gondolkodás, a kritikus gondolkodás, a problémamegoldás alapképességeit, a komplex információk kezelésével kapcsolatos képességeket, kulcskompetenciákat.

Az egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben a már megalapozott kompetenciák fejlesztése, bővítése, hatékonyságának növelése válik hangsúlyossá.

Cél: A végzős tanulók rendelkezzenek a továbbtanuláshoz szükséges kulcskompetenciákkal

Feladatok:

- A már megalapozott kompetenciák fejlesztése: megerősítése, bővítése, finomítása, hatékonyságának, variabilitásának növelése.
- Korszerű műveltség alapszintű elsajátítása
- Az alapkészségek eszközszintű elsajátítása.
- Az önművelés igényének erősítése
- Az önálló ismeretszerzés hatékony technikáinak elsajátítása
- Az információszerzés és feldolgozás képességének fejlesztése
- Tehetséggondozás, egészséges versenyszellem kialakítása.
- Tanulási motiváció erősítése: érdeklődés a tantárgy iránt.
- Testi, lelki egészség biztosítása. (Sport, természetjárás)
- Manuális képességek fejlesztése. (Képzőművészet, kézművesség)
- Lemorzsolódás megakadályozása.

Módszerek:

- Szakrendszerű oktatás
- Tanulás tanítása: emlékezetfejlesztés, dinamikus olvasás, logikus gondolkodás, tömörítés, stb;
- Változatos pedagógiai módszerek alkalmazása.
- IKT;
- mélyreható tanulási technikák erősítése
- Tehetséggondozás, versenyeztetés
- Délutáni szabadidős tevékenységek sokszínű kínálatával az egyéni adottságoknak megfelelő tevékenységek választását tesszük lehetővé.

2.15.3.) A tanórai foglalkozás a tanulók részvétele szempontjából

a) *Kötelező tanórai foglalkozás, amely magában foglalja:*

- a NAT-ban szereplő tantárgyak elsajátítását szolgáló tanórákat,
- a helyi tantervben szereplő tananyag elsajátítását szolgáló, kötelezően választandó órákat,
- a kötelezően választás azt jelenti, hogy a szülőnek a tanulóval együtt, a helyi tantervben meghatározott órák számának megfelelően választani kell, de azt, hogy milyen tantárgyat, tevékenységi formát részesít előnyben, maga dönti el,
- a helyi tantervben szerepelnek olyan programok, amelyekhez kapcsolódva a tartalmi követelmények teljesítése érdekében, a kötelezően választható órán való részvétel ajánlott, ezt az adott program meghirdetésénél külön szerepeltetni kell,
- a jelentkezés elfogadását követően a részvétel legalább 1 tanéven át kötelező.

b) *Nem kötelező tanórai foglalkozás, amely magában foglalja:*

- a nem kötelező tanórai foglalkozásokra a kiadott kínálatból – a helyi tanterv órakeretében meghatározott óraszám terhére – a szülő – tanuló szabadon választhat,
- a választás nem kötelező, de a jelentkezés elfogadását követően a részvétel egy éven át kötelező,
- a nem kötelező órákat mulasztás szempontjából úgy kell tekinteni, mintha kötelező órák lennének,
- az egyes programok esetében a tananyag elsajátítása csak a nem kötelező órákon való részvétellel teljesíthető, a program választása ebben az esetben együtt jár a hozzákapcsolódó nem kötelező órák felvételével,
- az egyes programok meghirdetésénél a fent jelzett speciális feltételeket külön kell jelezni.

c) *Tantermen kívüli digitális munkarend*

Célja: szükség esetén a fizikai kontaktus nélküli oktatás megvalósítása

- a NAT-ban szereplő tantárgyak elsajátítását szolgáló tananyagtartalmak oktatása digitális formában
- a tananyag feldolgozásának ütemezését a határidőkön belül a tanuló önállóan vagy a szülővel közösen döntheti el

- amennyiben az online kapcsolattartás technika feltételei nem adták a feldolgozandó ismeretanyag átadása papír alapon történik.
- az értékelés a pedagógiai programban meghatározott módon történik.

2.15.4.) Az iskolánkban alkalmazott tanítás- és tanulásszervezési módszerek

Tradicionális tanítási óra

Azok a tananyagtartalmak, amelyeknek szakmai követelményei és-vagy pedagógiai céljai ezt szükségesség teszik, tanítási órákban szerveződnek. Ilyenek tipikusan amelyek az optimális készség-képességfejlesztés érdekében az időbeli folyamatosságot igénylik.

Digitális tanrendben megvalósuló foglalkozás

Abban az esetben, ha a tradicionális tanítási óra nem valósítható meg (rendkívüli élethelyzet), a tanulók a feldolgozandó tananyagot digitális csatornákon keresztül kapják meg és a számonkérés is digitális formában történik. A pedagógiai célok és a szakmai követelmények megegyeznek a hagyományos tanítási órákéval.

Témanapok és témahetek

Témanapokat az adott tanévhez kapcsolódóan szervezünk meg – pl. egy-egy költő évfordulójára, évszakhoz kapcsolódóan, környezetvédelemmel és újrahasznosítással kapcsolatosan.

A témaheteknek már hagyománya van, az őszi, téli és tavaszi ünnepekhez kapcsolódóan szervezzük meg évről évre, valamint a Oktatási Hivatal által javasolt és országosan megszervezett témahetek mindegyikét aktívan szervezzük (a világ legnagyobb tanórája, digitális témahét, a víz hete, környezetvédelmi hét, a pénz hete).

Projektek

Egy adott tantervi fejlesztési cél elérése érdekében

- egy kijelölt témakör keretén belül,
- meghatározott időkeretben,
- a tanár és a tanulók közös célmeghatározásával és
- közös tevékenységgel,
- konkrét – legtöbbször tárgyasult – eredménnyel járó tanulás.

Egyéni fejlesztés

A programban azok a tanulók vesznek részt, akiknél tanulási, viselkedési, beilleszkedési, és egészségügyi problémák nehezítik a normál követelmények teljesítését.

A fejlesztés időszaka: a diagnózist követően egyénileg változó, az adott fejlesztési területen elért eredménytől függően.

Belépési feltételek:

- a pedagógus javaslata,
- a szakvizsgálat eredménye,
- szülői nyilatkozat a foglalkozásokon való részvételről.

Tantárgyi felzárkóztatás

Célja az egyes tantárgyak, tanulási folyamatához kapcsolódóan átmeneti nehézségekkel küszködő tanulók segítése, felzárkóztatása.

Indokolt esetben részképesség zavar korrekciójával együttesen történik a foglalkoztatás.

A tantárgyi felzárkóztatás indokolt esetben az egyéni fejlesztéssel összhangban működik.

Képességfejlesztő felkészítés

Az oktatómunka kötelező és közös céljain túl biztosítjuk a tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányainak ellensúlyozását, melynek keretei között a tanulók egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, a fejlődésének elősegítése, a többi tanulóhoz történő felzárkóztatása, tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése, tehetségének kibontakoztatása folyik.

A képesség-kibontakoztató felkészítés keretében - a diákok igényéhez igazodva - oldja meg az iskola

- a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programot,
- a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet.

A részt vevő tanulók nevelése és oktatása a többi tanulóval együtt, azonos osztályban, csoportban folyik. A tanulók nevelése és oktatása, tudásának értékelése az oktatási miniszter által - a közoktatási törvény 95. §-a (1) bekezdésének i) pontja alapján - kiadott pedagógiai rendszer alkalmazásával történik.

Belépési feltételek:

- a szülő írásban adott - a személyes adatai kezeléséhez való hozzájárulást is tartalmazó - egyetértő nyilatkozata
- a szülő tanulmányait legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán fejezte be,
- a gyermek után a szülő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult.

Integrációs felkészítés

Az oktató munka kötelező és közös céljain túl biztosítjuk, a diákok szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányainak ellensúlyozását, melynek keretei között a tanulók egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a többi tanulóhoz történő felzárkóztatása, tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése, tehetségének kibontakoztatása folyik.

Integrációs felkészítésben vesznek részt azok a tanulók, akik egy osztályba járnak azokkal a tanulókkal, akik nem vesznek részt a képesség-kibontakoztató /integrációs felkészítésben.

Az integrációs felkészítésre a R 39/D. §-ban foglaltakat alkalmazzuk.

Belépési feltételek:

- a szülő írásban adott - a személyes adatai kezeléséhez való hozzájárulást is tartalmazó - egyetértő nyilatkozata
- a szülő tanulmányait legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán fejezte be,
- a gyermek után a szülő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult.

Epocha

Egy lezárt témakört feldolgozó tanulási egység. Egy tanulócsoport minden napos tanórai foglalkozásaiból áll. Az epochális tanórai foglalkozás hossza tipikusan jogszabályi rendeletben meghatározott két tanítási tanóra. a témakör pedagógiai, szakmai céljai határozzák meg az epocha hosszát. A szakrendszerű oktatásban a kerettantervi ajánlás szerint egy epocha tipikusan három hét hosszúságú (15 tanítási nap) a tantárgyi epochák ciklikusan váltják egymást. Az epochák a tantervi egységben meghatározott követelményeknek megfelelő kontrollal záródnak. Iskolánkban a természetismereti tárgyak oktatásának keretében a módszer alkalmazása kipróbálásra került. Szaktanári ellátottság függvényében a továbbiakban is szervezésre kerülhet.

Erdei iskola

Fejlesztési időszak: 1-8. évfolyam.

Erdei iskolai programunk megvalósításának **feltételei**:

- a szülők kérelme,
- a szülők anyagi + vagy más módon biztosított hozzájárulása (pl. szállítás, nyersanyag biztosítása, programszervezés, szállás biztosítása),
- pályázati támogatás elnyerése,
- fenntartó támogatása.

Amennyiben ezek a feltételek teljesülnek, úgy kerül megszervezésre az érintett évfolyamokon az erdei iskola program.

Az erdei iskola jelenleg hivatalosan érvényben lévő fogalma:

„Az erdei iskola sajátos, a környezet adottságaira építő nevelés- és tanulás-szervezési egység. A szorgalmi időben megvalósuló, egybefüggően többnapos, a szervező oktatási intézmény székhelyétől különböző helyszínről tanulás-szervezési mód, amelynek során a tanulás a tanulók aktív, cselekvő, kölcsönösségen alapuló együttműködésére épül. A tanítás tartalmilag és tantervileg egyaránt szorosan és szervesen kapcsolódik a választott helyszín természeti, ember által létesített és szociokulturális környezetéhez. Kiemelkedő nevelési feladata a környezettel harmonikus, egészséges életvezetési képességek fejlesztése, és a közösségi tevékenységekhez kötődő szocializáció.”

Mivel iskolánkban **tanórán kívüli, választható programként** működő tanulás-szervezési forma, a hagyományos tanórákon elsajátított ténytudás alkalmazása, bővítése az elsődleges célja önálló és csoportos felfedező, megismerő tevékenységek szervezése útján.

Ez a minden területen aktív, cselekvő együttműködésre építő tanulás-szervezési mód a közvetlen, természetes megismerés, továbbá az élménypedagógiai szemlélet által, a tanulókat bevonva a programok tervezésébe a tanulási kudarcokkal, magatartási problémákkal küzdő tanulók speciális fejlesztési lehetősége, tehát a közösségi, szociális tanulás kiváló színteréül szolgál.

Kiemelt projektcélunk olyan komplex személyiségfejlesztés, melynek fő feladata a környezettel harmonikus, egészséges életvezetési képességek fejlesztése és a közösségi tevékenységekhez kötődő szocializáció. Azt szeretnénk elérni, hogy tanulóink a 1-8. évfolyamokon át történő iskolai ismeretszerzés, készségfejlesztés, valamint az erdei iskola gyakorlati megerősítése révén környezettudatos magatartással, életvitellel rendelkező emberekké váljanak. E felnövekvő nemzedék számára váljon „természetessé” az élő természetért és a társadalomért végzett minden cselekvés.

A tanulók adottsága és érdeklődése alapján tervezett és szervezett foglalkozások

Szabadon választható tevékenységi formák, amelyek részben a tantervi anyaghoz kapcsolódó kiegészítő ismeretek elsajátítását, illetve a tanulók speciális érdeklődése alapján megtervezett programok feldolgozását szolgálják. Céljuk kettős: a tehetség kibontakoztatásának elősegítése, valamint a hátránykompenzáció.

Szervezeti formái:

- ✓ műhelymunkák (pl. ünnepkörökhöz kapcsolódóan kézműves műhelyek),
- ✓ szakkörök (tehetségfejlesztés, tantárgyi versenyekre készítés)
- ✓ csoportok – helyett: csoportos foglalkozások (különböző művészet ágakban – néptánc, zenés gimnasztika, fényképezés, írás),
- ✓ tanfolyamok, tréningek (pl. tanulásmódszertani tréning)
- ✓ sportfoglalkozások (túrák - pl. Vitézlő teljesítménytúra; sportnapok; projektnapok – pl. a nemzeti sport napja; kerékpártúrák; háziversenyek; diákolimpiák; helyi osztályok közötti bajnokságok; a régi és jelenlegi tanítványok barátságos mérkőzései futballból és kézilabdából; aerobic; sor- és váltóversenyek)

Belépési feltétel:

- ✓ a szülő kérelme,
- ✓ a tanulók érdeklődése,
- ✓ az osztályfőnök és a szaktanár javaslata.

A szabadon választható tanórán kívüli foglalkozások tartalmára, a szülők és a tanulók is javaslatot tehetnek.

Tehetségfejlesztő és lazító táborok

Évről évre, az igényeket felmérve kerülnek megszervezésre a nyári táborok. Napközis és bentlakásos formában szervezünk mesetábort, sporttábort (vízi sportok/ futball/sakk), ÖKO-tábort, angoltábort, hagyományőrző tábort.

Tanulás tanulás – tanulás tanítása

Tanulásmódszertani tanácsokkal segítjük tanítványainkat, hogy sikeresek lehessenek tanulmányaikban. Ennek helye az önálló tanulás foglalkozás, az osztályfőnöki órák, a tantárgyi órák, valamint ebből a célból szervezett tréning.

HEAD-program

A tudásalapú gazdaság igényeinek kielégítése érdekében az iskolával szemben támasztott reális igény, hogy képes legyen felkészíteni a tanulókat arra, hogy tudjanak és akarjanak a mindennapok során önállóan boldogulni és sikereket elérni. Ennek érdekében fontos a cselekvést támogató kompetenciák, így az általános problémamegoldó képesség, a kritikai gondolkodás képessége, a reális és pozitív önbizalom, és a szociális képességcsoportok fejlesztése.

Ennek megfelelően – kiváltképp a felső tagozatos képzési szakaszunkban – iskolánk fontos célja a problémamegoldó gondolkodás és kreativitás fejlesztése, amelyet az iskola a HEAD program kísérleti bevezetésével kíván elérni. A HEAD program olyan holisztikus megközelítésű (H), együttműködés alapú (EA), és design (D) elemeket is tartalmazó nevelési-oktatási program, amely akár a különböző tantárgyak együttműködésében, a tervezői gondolkodás lehetőségét használja fel a tanulás érdekében. A mindennapi kihívásoknak megfelelően a program a cselekvés pedagógiáját, az aktív tanulás elvét követi, azaz a HEAD módszertant alkalmazó foglalkozásokon tanulók a saját tevékenységeiken keresztül, és másokkal való együttműködésben, csoportmunkában építik a tudásukat. Iskolánk törekszik rá, hogy a tanórai tanulás során is olyan tantárgyakat is összekapcsoló – közös problémamegoldás érdekében szerveződő – tanulástervezési szemléletet képviseljen, ami képes a fejlesztéscentrikus pedagógiai szemlélet érvényesítésére.

A HEAD módszertan ugyanakkor felhasználja a művészeti nevelés alkotó tevékenységein keresztül ható összetett fejlesztő erejét is, hisz a tudomány és művészet összekapcsolásával a design, a tervezői gondolkodás értelmezésével teremti meg a művészet eszközével történő tanulás lehetőségét.

2.16.) Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.

A napi felkészülés (az otthoni és az iskolai önálló tanulás idejét is beleértve) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai:

A házi feladatok az iskolai tananyag rögzítését és gyakorlását szolgálják annak érdekében, hogy az így elsajátított tudásra építse a pedagógus az újabb ismeretanyagot.

A házi feladatok legkülönbözőbb fajtáinak differenciált alkalmazásával kívánjuk elérni a pedagógiai programunkban megfogalmazott céljainkat.

A szóbeli feladatok a pontosan, szó szerint elsajátítandó verseket, definíciókat, ill. a saját megfogalmazásban elmondandó házi feladatokat foglalják magukba.

Az írásbeli feladatok általában a munkafüzetek kitöltését, a tankönyv kérdéseire adandó írásbeli válaszok, ábrák, vázlatok készítését (ez utóbbi hasznos a tananyag egyéni, önálló feldolgozási módszereinek kialakításában is); házi fogalmazások, házi dolgozatok írását, olvasónaplók készítését, és különféle gyűjtési feladatokat tartalmazhatnak.

A házi feladatok differenciálását, szorgalmi feladatok kijelölését, gyűjtőmunkák, csoportos feladatok adását is az egyéni képességek és tehetségek kibontakoztatásának lehetőségeként kívánjuk felvállalni.

2.17.) Egész napos iskola – Egésznapos iskola

A személyiség különböző elemeinek fejlődése hosszú éveken át tart, minden egyes gyermeknél eltérő ütemű. Ezért még az azonos életkorú gyermekek fejlettségében is rendkívül nagy eltérések tapasztalhatók. Ezért egyrészt a kudarcok elkerülése érdekében szervezi meg az intézmény az egésznapos oktatási formát. Másrészt pedig ez biztosít lehetőséget arra, hogy minél több tehetséggondozó programon, tanulmányi versenyen, projekt munkában vehessenek részt a gyerekek a tanítási órán kívül is.

Ezen szervezési keret a tanulók iskolába történő érkezés és az iskolából az otthonukba történő távozás lehetőségét (kb. 20 településről érkeznek tanítványaink); az oktatási és az otthoni környezeti tényezőket, a tanulók életkori sajátosságait és teherbírását, a humán erőforrás rendelkezésre állását is figyelembe véve biztosítja a tanítási nap egészében (8 óra és 16 óra között) a terhelés elosztását. A tanítási órák, a tanórákra történő felkészülés (önálló tanulás c. óra), az ebéd és a szabadidő biztosítása (szabadfoglalkozás c. óra), a szakkörökön történő részvétel biztosítása az egésznapos oktatás szervezése által lehetőséget teremt az egyéni fejlesztésekre, tehetségsegítésre, tehetséggondozásra.

Az egész napos iskolát intézményünkben a 20/2012. EMMI rend. 19.§-ban meghatározott irányelvek alapján úgy szervezzük meg, hogy a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztjuk, az órák és foglalkozások egymást váltják, a tanulók arányos terhelését szem előtt tartjuk – lehetőségeink szerint.

Egésznapos iskolai nevelés-oktatás keretében biztosítjuk a reggeli ráhangolódáson, a tanórákon, a szabadfoglalkozásokon és az önálló tanuláson, továbbá az ebédidőben

- a) a segítségnyújtást a házi feladatok elkészítéséhez,
- b) a tananyag megértéshez és elsajátításához kapcsolódó többlet pedagógiai támogatást azon tanulók részére, akik bármely okból kifolyólag egyéni tanulási nehézséggel, a tananyag értelmezési problémájával küzdenek,
- c) a tehetséggondozással és a felzárkóztatással kapcsolatos feladatok ellátását.

Az egésznapos iskolai szervezési forma az egész tanév időtartamára és minden évfolyam számára szól. A hagyományos napközi otthonos foglalkozással ellentétben a gyerekek csoportja nem több évfolyamból tevődik össze, hanem az osztályközösségből. Tehát a tanulásban is együtt haladnak az osztálytársak. A szakköri munkákban lehetőséget adunk egyes csoportok alakítására is.

A tanórák közötti foglalkozások:

- ✓ az „önálló tanulás” nevű foglalkozás, amely a házi feladat megoldását, a fejlesztést, tanulási módszerek, technikák elsajátítását foglalja magába;
- ✓ a „szabadfoglalkozás” a regenerálódást, a pihenést szolgálja (művészetek, sport, játék, séta, szakköri foglalkozások, játékok stb.).

Az egésznapos oktatási rendszer napi háromszori étkezést biztosít jogosultság, illetve térítés ellenében.

Iskolai rendünkben 9 tanítási óra szervezése történik naponta minden osztály számára.

Az egésznapos iskolai órarend készítésénél figyelembe vesszük a gyerekek életkorát, az érdeklődési körüket is figyelembe vevő, számukra szervezett szakköröket, fejlesztési lehetőségeket, a tehetséggondozó szakköröket, a művészetiskolai órák szervezését.

Az egésznapos szervezési forma lehetőséget teremt:

- ✓ a hagyományos és érdekes tanulásszervezési formák megvalósítására;
- ✓ a tevékenységközpontú, élményalapú foglalkozásszervezésre;
- ✓ a tanulók különböző irányú megközelítésére, megfigyelésére, jobb megismerésére;
- ✓ a gyerekek képességeinek, készségeinek, kompetenciáinak tudatos fejlesztésére;
- ✓ a felzárkóztatásra, korrepetálásra, egyéni/kiscsoportos fejlesztésre;
- ✓ a komplex tehetséggondozó programok megszervezésére;
- ✓ értékes szabadidős tevékenységek kipróbálására;
- ✓ a közösségfejlesztésre, a csapatmunkára;
- ✓ a komplex személyiségfejlesztésre.

"Jó érzés, ha szülőként, tanárként hozzájárulhatunk egy másik ember életének tartalmasabbá tételéhez. Szívdéridő dolog figyelemmel követni, hogyan vesz át egy fiatal a tanítási kapcsolat során valami olyan új dolgot, ami kitágítja világa határait és bővíti készségeinek táráját." (Thomas Gordon)

MELLÉKLET

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges helyiségek, bútorzatok és egyéb berendezési tárgyak, valamint egészség és munkavédelmi eszközök felsorolását a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet 7. számú melléklete tartalmazza.

A tananyag feldolgozását segítő szemléltetést, valamint a tanulói tevékenységet az osztálytermekben és a szaktantermekben az alábbi alapfelszerelések és eszközök szolgálhatják: interaktív tábla, laptop.

Minden pedagógus rendelkezik saját használatú számítógéppel a pedagógiai munkája tervezéséhez.

A tanórai oktató és nevelőmunkát segítő taneszközök tantárgyanként:

Az alsó tagozatos magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök

- Képek, betűkártyák, szótagkártyák,
- Hívóképek,
- Betűsín,
- Gyermeklexikon,
- Történelmi arcképsorozat,
- Helyesírási szabályzat és szótár,
- Fali tablók a hangtani, a szófajtani, a mondattani ismeretekről.

Az alsó tagozatos matematika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Űrmértékek (cl, dl, l),
- Demonstrációs óra,
- Táblai vonalzó, körző,
- Számkártyák (1-1000-ig), jelkártyák,
- Kéttányéros mérleg és súlysorozat,
- Hőmérő,
- Színes rudak, logikai készletek,
- Síkidomok, testek
- Lyukasztábla, Dienes-készlet.

Az alsó tagozatos környezetismeret tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Terepasztal,
- iskolai iránytű,
- Magyarország domborzati térképe,
- Magyarország közigazgatási térképe,
- szobai hőmérő, vízhőmérő
- borszeszegő,
- tanulói kísérleti dobozok,
- nagyító,
- építőjáték,
- diaképek.

Az alsó tagozatos ének-zene tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Ritmuseszközök, triangulum, xilofon, kisdob,
- zenehallgatási anyagok hangkassettán vagy CD-n,
- dallamkirakó,
- képsorozat.

Az alsó tagozatos rajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Műalkotásokat ábrázoló képsorozat
- Műanyag, átlátszó testek,
- Reflektor,
- Régi edények, terítők.

Az alsó tagozatos technika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Olló,
- kés,
- vonalzó,
- szövőkeret,
- szerelőkészlet.

Az alsó tagozatos testnevelés tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Gumilabda,
- ugrókötél, kislabda,
- tornaszámolyok,
- medicinlabda,
- karika,
- tornaszőnyeg,
- mászókötel,
- mérőszalag.

A felső tagozatos magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Térkép (irodalomtörténeti),
- Írói arcképsorozat,
- Hanganyag (hangkasszetta, CD),
- Videofilmek (kötelező olvasmányok, versek színészek előadásában, megzenésített versek),
- Könyvek (Népmesegyűjtemények, O.Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások, Gadnai Katalin: Drámajátékok, Kaposi László: Drámafoglalkozások, Montágh Imre: Mondjam vagy mutassam, kötelező olvasmányok 5-8. osztályig, A magyar helyesírás szabályai)
- Fali tablók (Hangtan, szóalaktan, szófajtan, mondattan, jelentéstan, nyelvcsalád)

A történelem tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Falitérkép: Történelmi térképek a magyar és világtörténelem különböző korszakairól.
- Videokazetta: Történelmi filmek, dokumentumfilmek a magyar történelem korszakaiból.
- Történelmi arcképsorozat,

- Történelmi egységcsomag a felső tagozatos történelem tanításához.

Az angol nyelv tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Project English 1, 2, 3 (tankönyv, munkafüzet, hangkazetta, tesztek, videokazetta, munkafüzet videokazettához),
- CD-ROM: Mano-angol,
- Angol nyelvű filmek videokazettán,
- nyelvtani táblázatok.

A felső tagozatos matematika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Táblai körző, vonalzó, szögmérő fából,
- Méterrúd fából,
- Szétszedhető dm,
- Alaphálók, alapábrák,
- Nagy matematikus arcképei,
- Számegyenes, koordináta-rendszer,
- Helyiérték táblázat,
- Mértékegységek (faliképek),
- Területszámítások (falikép), kocka, téglatest (testek),
- Terület és kerületszámítások (falikép),
- Testek

Az informatika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Számítógépek,
- fali tablók (a számítógép belső felépítése),
- alapvető programok,
- internet-hozzáférés.

A felső tagozatos mozgókép-kultúra és médiaismeret tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Számítógépek,
- DVD lejátszó/író,
- Internet-hozzáférés,
- digitális kamera/fényképezőgép,
- TV/monitor,
- WEB kamera,
- oktatóprogramok/digitális könyvek/CD-ROM,
- segédprogramok/vírusellenőrző, tömörítő, böngésző, rajzoló, képszerkesztő,
- szövegszerkesztő, táblázatkezelő, bemutató-készítő
- írásvetítő, vetítővászon
- diavetítő
- mikrofon
- folyóiratok, képregények, fotók, szakkönyvek
- filmek, filmrészletek

A természetismeret és a földrajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Terepasztal,
- Kőzet- és ásványgyűjtemény,
- Hőmérő,
- Iránytű,
- Térképek,
- Földgömb (10 db),
- Földrajzi térképek,
- Faliképek,
- Mikroszkópok, NTP-pályázatból vásárolt term. ism. eszközök.

A természetismeret és fizika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Áramátalakító, Elektrovaria,
- Optikai pad (lencsével, tükrökkel),
- Mikroszkóp,
- Mágneses rúd,
- Generátor,
- Tanulókísérleti eszközkészlet áramkörök létrehozására,
- Hőtágulást bemutató tanári eszközkészlet,
- Mechanikai eszközkészlet (tanulókísérleti eszköz),
- Univerzális tápegység
- Levélmérleg
- Mérleg
- Hőmérő,
- SI mértéktáblázat (falikép).

A biológia tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Bonctű,
- Kézi nagyító,
- Mikroszkóp,
- Írásvetítő transzparens,
- Faliképek (állatok, növények, az emberi test felépítése)
- Biológiai egységcsomag,
- Diasorozat,
- Domborkép-sorozat

Az egészség-tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Videofilmek az egészséges életmódról, a dohányzás és alkohol káros hatásairól.

A kémia tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Vegyszerek,
- Kalott-modellek,
- Modellkészlet,
- Szemléltető képek,
- Lakmusz,
- Periódusos rendszer,
- Transzparens sorozat a 7. és 8. osztályos kémia tanításához.

A művészetek tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- A kerettantervben szereplő zenehallgatási anyag hangkazettán vagy CD-n
- Rítuskészítést fejlesztő hangszerek, eszközök,
- Metronóm,
- Műanyag, átlátszó testek,

- Táblai körző, vonalzó,
- Reflektor,
- Régi edények, terítők,
- Kézi szerszámok,
- Faliképek a fa megmunkálásáról, a gépekről, a KRESZ-táblákról.
- Szerelő készlet a gépelemek tanításához.

A felső tagozatos ember- és társadalomismeret, etika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Videomagnó,
- Videokamera,
- Fényképezőgép,
- Szakkönyvek (tanári segédletek)

A felső tagozatos „Tanulás tanítása” tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Mesekazetták, népi hangfelvételek,
- Tankönyvek, feladatlapok,
- Applikációs képek,
- Betű-, szó-, mondat-, jelkártyák,
- Babzsák, labda, a környezetben található apró tárgyak, bábok, színes pálcikák, korongok,
- Irodalmi művek, verseskötetek.

A felső tagozatos testnevelés tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Magasugrómérő,
- Maroklabda, kosárlabda, kézilabda, futball-labda, ugrólabda
- Súlygolyó,
- Tornaszekrény, dobantó,
- Gyűrű,
- Tornazsámoly,
- Medicinlabdák,
- Ugrókötél, mászókötel,
- Kézi súlyzók,
- Tornapad,
- Asztalitenisz-felszerelés,
- Tollasütő,
- Szánkó.

Az "önálló tanulás" foglalkozás feladatai és menete pedagógusok részére

A foglalkozáson elsődleges feladatunk a házi feladat elkészítése. Ennek pontosságához szükséges a leckeüzet vezetése és a felelősök, melyek segítségével tudjuk ellenőrizni azt.

A házi feladatok megoldási sorrendjét úgy befolyásoljuk, hogy javaslatunk szerint a tanulókat a nehezebben megoldható feladatok elsődleges elvégzésére ösztönözzük, esetleg amiben szakunk szerint több segítséget tudunk adni.

A feladatok megoldásához szükség esetén egyéni segítséget is nyújtunk.

A csendes tanulás hozzásegíti a tanulókat az önálló munkavégzéshez.

Leckeírás mellett a hangos olvasás gyakoroltatására és tanulásra is fordítunk időt (vers/tananyag tanulása). A tanulmányi munka eredményességét közösen értékeljük. Emeljük ki azokat, akik szépen dolgoztak. Kérjük meg a gyerekeket, hogy egészsítsék ki, ha kihagytunk szépen dolgozó tanulót.

Menete:

- Osztályonként a csoport lecke-felelősei felírják a táblára a házi feladatot.
- Mindenki előkészül, minél kevesebb járkálás legyen.
- A felelősök segítenek a pedagógusnak a leckeüzet kitöltöttségének ellenőrzésében.
- Amennyiben szükséges, egyéni és csoportos tanulási tanácsokat ad.
- Lehetőség szerint minőségi szempontból is, de legalább mennyiségileg ellenőrzi a tanulók írásbeli feladatait, azokat szignózza vagy láttamozza (zöld toll vagy ceruza)
- Óra végén értékeli a foglalkozást, kiemeli a szépen és hatékonyan dolgozó tanulókat.
- Az eredményekről tájékoztatja az osztályfőnököt. Számítson bele a magatartás szorgalom jegybe. Értesíteni a szülőt, ha rendszeresen nem tanul a gyerek.

3. LEGITIMÁCIÓ ZÁRADÉK

3.1 A pedagógiai program hatálya

A pedagógiai program személyi és területi hatálya kiterjed az egész iskolára, az iskola külső rendezvényeire, tanórán és iskolán kívüli foglalkozásaira, az iskola összes tanulója, dolgozója, továbbá az itt pedagógiai tevékenységet ellátó más természetes személyre.

Érvényesség

Az iskola 2025. szeptember 1-től az átdolgozott és a fenntartó által jóváhagyott Pedagógiai program szerint szervezi meg, és végzi nevelő-oktató munkáját.

Az érvényesség addig tart, amíg a jogszabályi változások, és a partnerek igényeinek a változása az átdolgozást szükségessé nem teszik.

Értékelés, felülvizsgálat

A Pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan figyelemmel kíséri.

Módosítás

A Pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a nevelők szakmai munkaközösségei,
- a Szülői Szervezet,
- az iskola fenntartója.

A szülők és a tanulók a Pedagógiai program módosítását közvetlenül a Szülői szervezet, illetve a diákönkormányzat képviselője útján javasolhatják.

A Pedagógiai programot, annak módosítását az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé. (Nkt 26. §)

Nyilvánosság

Az iskola Pedagógiai programja nyilvános. A Pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál,
- az iskola irattárában,
- az iskola igazgatójánál,
- Köznevelési Információs Rendszerének elektronikus felületén,
- az iskola honlapján.

Felvilágosítást kaphatnak a Pedagógiai programról:

- igazgatótól,
- igazgatóhelyettestől.

Szögliget, 2025. augusztus 29.

Krajnyákné Szabados Tímea
igazgató

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

Véleményezés, elfogadás, jóváhagyás

Nevelőtestületi elfogadó nyilatkozat

Az Assisi Szent Ferenc Római Katolikus Általános Iskola Pedagógiai Programját a nevelőtestület 2025. augusztus 29-én elfogadta. Hatályos 2025. szeptember 01-től és visszavonásig érvényes.

Szögliget, 2025. augusztus 29.

.....
igazgató

A szülői szervezet véleményezési nyilatkozata

Az Assisi Szent Ferenc Római Katolikus Általános Iskola Pedagógiai Programját a szülői munkaközösség vezetősége 2025. augusztus 29-én megtartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Szögliget, 2025. augusztus 29.

.....
A szülői munkaközösség elnöke

A diákönkormányzat véleményezési nyilatkozata

Az Assisi Szent Ferenc Római Katolikus Általános Iskola Pedagógiai Programját az iskolai Diákönkormányzat 2025. augusztus 29-én megtartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Szögliget, 2025. augusztus 29.

.....
A diákönkormányzatot segítő pedagógus

**EGRI FŐEGYHÁZMEGYE
ARCHIDIOECESIS AGRIENSIS**

H-3300 Eger, Széchenyi u. 1.
Telefon: (+36-36) 517-589, Telefax: (+36-36) 517-751
Mobil: (+36-30) 688-6994
Postai cím: H-3301 Eger, Pf. 80.
Honlap: www.eger.egyhazmegye.hu
E-mail: eger@egyhazmegye.hu

Assisi Szent Ferenc Római Katolikus Általános Iskola
Krajnyákné Szabados Tímea igazgató asszony részére

3762 Szögliget
Dózsa György u. 29.

Iktatószám: 131/LD-1/2025.10.29.
Tárgy: pedagógiai program, házirend
fenntartói jóváhagyása

Tisztelt Igazgató Asszony!

Az Egeri Főegyházmegye (székhelye: 3300 Eger, Széchenyi u.1. nyilvántartásba vételének száma: 00001/2012-003; adószáma: 19924601-1-10), mint az **Assisi Szent Ferenc Római Katolikus Általános Iskola** a nevelőtestület közreműködésével az igazgató által 2025. augusztus 29-én elkészített

**pedagógiai programot,
és házirendet**

a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26., és 70. paragrafusai, valamint a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 5-7. paragrafusai alapján

jóváhagyom.

Eger, 2025. október 28.

Tisztelettel,

Dr. Németh Zoltán
főigazgató

